केएर नेपाल

भूकम्प प्रतिकार्य तथा पुनस्थापना कार्यक्रम

गोरखा

सिरानचोक गाउँपालिकामा केएर नेपालसँगको साझेदारीमा श्री स्वाँरा सघन गाउँ विकास केन्द्र र एकीकरण नेपालद्वारा भूकम्प प्रतिकार्य तथा पुनस्थापना कार्यक्रम अन्तरगत भएका क्रियाकलापहरुको संक्षिप्त विवरण

मिति: २०७६ माघ ७ गते (२१ जनवरी २०२०)

पृष्ठभूमीः

केएर नेपालले विगत ३८ वर्ष देखि गोरखा जिल्लामा विभिन्न सरकारी निकायहरुसँगको समन्वयमा विकास साझेदारको रुपमा विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्दै आईरहेको छ । जिल्लाको उत्तरी क्षेत्रमा गोरेटो बाटोमा पर्ने झोलुङ्गे पूल निर्माण कार्यबाट प्रारम्भ गरेको क्रियाक लापहरु विस्तार गर्दै सामुदायिक खानेपानी योजना, विद्यालय तथा स्वास्थ्य चौकीका भवन निर्माण, सामुदायिक झोलुङ्गे पूल निर्माण जस्ता सामुदायिक पूर्वाधार विकासका कार्यक्रमहरु, कृषि वन कार्यक्रम, सामाजिक एवं सामुदायिक सचेतीकरण कार्यक्रम, साना किसान विकास कार्यक्रम, सामुदायिक वन सवलीकरण कार्यक्रम, समुदाय सहयोग कार्यक्रम, सामुदायिक शान्ति निर्माण कार्यक्रम, जैविक विविधता तथा जलवायु अनुकूलन कार्यक्रम आदि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिसकेको छ । तात्कालिन जिल्ला विकास समिति, गाउँ विकास समिति तथा सम्बन्धित सरकारी निकायहरुसँग समन्वय र सहकार्य गरी सञ्चालन भएका यी कार्यक्रम तथा परियोजनाहरुले जिल्लाका अधिकांश क्षेत्र र समुदायलाई लाभान्वित गरेको छ । विशेषतः भौगोलिक रुपमा विकट क्षेत्र भएको यस जिल्लामा सामुदायिक पूर्वाधार विकासमा भएको लगानी र योगदान महत्वपूर्ण रहेको छ जसमा समुदायको अपनत्व, सहभागिता र दीगोपनाको लागि समुदायले गरेको व्यवस्थापकीय प्रयास र प्रयत्नहरु झनै महत्वपूर्ण रहेका छन् । फलस्वरुप ती भौतिक पूर्वाधार विकासका योजनाहरु हालसम्म पनि प्रभावकारी रुपमा सञ्चालनमा रहेका छन् ।

२०७२ बैशाख १२ गते गएको विनाशकारी भूकम्प र त्यस पछिका पराकम्पहरुले गोरखा जिल्लाको अधिकांश भाग र समुदाय प्रभावित भयो । ४७२ जनाको ज्यान गयो, १०३४ जना घाईते भए । सामाजिक संरचना तर्फ गोरखा जिल्लामा सामुदायिक भवन २५, नीजि आवास ७१ हजार १६९, बिद्यालय भवन ४४३, अस्पताल तथा स्वास्थ्य चौकी भवन ७४ र समुदायस्तरका अन्य धेरै संरचनाको क्षति भयो । मूलतः मानवीय तथा सामाजिक रुपमा यस भूकम्पले गोरखा जिल्लालाई क्षतविक्षत बनायो ।

भूकम्प पश्चात् जिल्लाको तहसनहसको अवस्थालाई दृष्टिगत गरी जिल्ला दैविक प्रकोप उद्दार समिति गोरखाले तत्कालै आपतकालिन बैठकहरु बसी जिल्लामा क्रियाशिल राजनीतिक दल, सरकारी एवम गैरसरकारी संस्था, नीजि क्षेत्र, दातृ निकाय र विभिन्न मित्र राष्ट्रहरुको सहयोग समन्वय र सहकार्यको माध्यमबाट राहत उद्धार तथा पूनर्लाभ कार्यहरुमा प्रभावकारी तरिकाले भूकम्प पिडित समुदायलाई सहयोग र राहत प्रदान गर्ने निर्णय सहित आह्वान गऱ्यो । विभिन्न क्लष्टरहरुलाई सक्रिय बनाई समन्यव तथा सहकार्यका लागि जिम्मेवारी दिईयो । भूकम्पले पुऱ्याएको क्षतिको वास्तविक सूचना तथा तथ्याङ्क सङ्कलन कार्यलाई उच्च प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाईयो जसले गर्दा समयमै सूचना सङ्कलन भई प्रभावितहरुलाई उद्धार गर्न तथा राहत वितरण गर्न सहयोग पुग्यो ।

गोरखा जिल्लामा तत्कालिन नेपाल सरकार, राजनीतिक दल, विभिन्न दाता तथा बिकास साझेदार राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरु, नीजि क्षेत्र, सञ्चार क्षेत्र लगायत विभिन्न व्यक्ति, तह र क्षेत्र बीच भएको साझा लक्ष्य सहितको समन्वय र सहकार्यबाट भूकम्प प्रभावित समुदायलाई छिटो र सहजरुपमा प्रदान गरेको तत्कालिन उद्दार तथा राहत कार्यले एकातिर प्रभावितहरुको घाउमा समयमै केही मलम लगाउने कार्य गऱ्यो भने अन्य भूकम्पबाट अति प्रभावित जिल्लाहरुको तुलनामा उद्धार तथा राहत वितरण कार्यमा गोरखा जिल्ला अग्रणी र नमूना जिल्लाको रुपमा स्थापित भयो ।

जिल्लाको पुननिर्माण कार्यलाई अगाडि बढाउने क्रममा विभिन्न क्षेत्रहरुको पुननिर्माण कार्यलाई गतिशिलता दिनको लागि बिपद उत्थानशिल समुदाय निर्माण गर्न र स्थानीय स्रोत तथा साधनहरुको अधिकतम परिचालन गर्दै एकीकृत बिकासको अवधारणाको मध्यमबाट सुरक्षित र सुन्दर गोरखा निर्माण गर्नको लागि भूकम्प पश्चात्को आवश्यकता आँकलन (PDNA Post Disaster Need Assessment), भूकम्प पश्चात्को पुनर्स्थापना ढाँचा (PDRF (Post Disaster Recovery Framework), क्षेत्रगत योजना र आर्थिक प्रक्षेपणको मार्ग दर्शन (SPFP -Sectoral Plan and Financial projection) आदिमा आधारित भई जिल्लास्थित विभिन्न सरोकारवालाहरुको सामुहिक प्रतिबद्धता सहित पुनर्स्थापना र पुननिर्माणका कामहरु तिब्रताका साथ अगाडि बढाईए ।

केएर नेपाल एउटा जिम्मेवार अन्तरराष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था र विगत लामो समय देखि गोरखा जिल्लामा कार्यरत भएका कारण भूकम्प पश्चात् जिल्लामा उत्पन्न परिस्थिति र प्राथमिकतामा आवश्यकता अनुसार राहत वितरण, पुनर्लाभ, पुनस्थापना र पुनर्निर्माणका कार्यहरुमा सहभागी भयो। मुख्यतः भूकम्प प्रतिकार्य तथा पुनस्थापना कार्यक्रम अन्तरगत नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन, स्वास्थ्य, लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण र विपद व्यवस्थापन कार्यक्रमका माध्यमबाट जिल्लाको पुनर्निर्माण कार्यमा केएर नेपालले स्रोत परिचालन गर्न सक्षम भयो। तात्कालिन जिल्ला विकास समितिको सहमति, समाज कल्याण परिषदको कार्यक्रम स्वीकृति, जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समितिको प्राथमिकता र निर्णय साथै सम्बन्धित सरकारी निकाय र अन्य सरोकारवालाहरुको समन्वय र सहकार्यमा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरियो। साविकका केरौंजा, काशीगाउँ, उहिया, गुम्दा, लाप्राक, वारपाक, मुच्चोक, गाँखु, छोप्राक, हर्मी र खोप्लाङ्ग गाविसहरुमा श्री स्वाँरा सघन गाउँ विकास केन्द्र र एकीकरण नेपालसँगको साझेदारीमा नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन, स्वास्थ्य, लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण र विपद व्यवस्थापन कार्यक्रमहरु सञ्चालन भए भने छेकम्पार, लापु, थुमी र नाम्जुङ्गमा खानेपानी योजना निर्माणको थप काम भयो। यसै गरी स्वास्थ्य, न्यायमा पहुँच, विपद व्यवस्थापन तथा नीजि आवास पुनर्निर्माण सहयोग कार्यक्रम भने जिल्लाका अन्य क्षेत्रहरुमा पनि विस्तार र सञ्चालन भएका छन्। यसरी हेर्दा केएर नेपालले जिल्लाको ठूलो भूगोल र समुदायमा भूकम्प पश्चात्का पुनर्लाभ तथा पुनर्निर्माणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिरहेको छ। वर्तमान संघीय संरचना अनुसार केएर नेपालले मुख्यतः पालुङ्गटार नगरपालिका, सिरानचोक गाउँपालिका, अजिरकोट गाउँपालिका, वारपाक सुलिकोट गाउँपालिका र धार्चे गाउँपालिकामा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिरहेको छ।

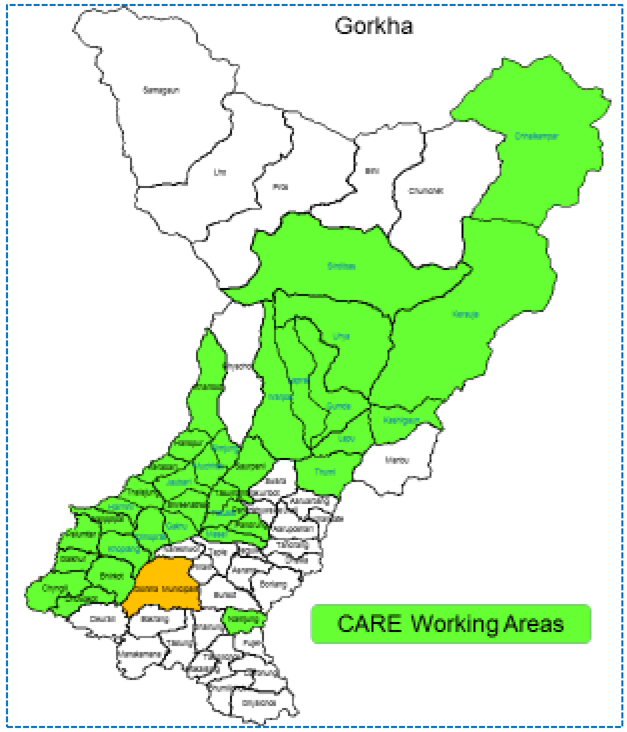

सिरानचोक गाउँपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरुः

भूकम्प प्रतिकार्य तथा पुनस्थापना कार्यक्रम अन्तरगतका नेपाल सरकारबाट स्वीकृत कार्यक्रमहरु केएर नेपालले आफ्ना साझेदार संस्थाहरु मार्फत् सिरानचोक गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा सञ्चालन गरेको छ। संस्थामा उपलब्ध स्रोत तथा तात्कालिन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति र जिल्ला समन्वय समितिको निर्णय बमोजिम केही वडाहरुमा एकीकृत कार्यक्रमहरु जस्तै नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन, स्वास्थ्य, लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण, न्यायमा पहुँच र विपद व्यवस्थापन कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन् भने केही वडाहरुमा सिमित कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन्। सिरानचोक गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरुमा सञ्चालित कार्यक्रमहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ।

वडा	सञ्चालित कार्यक्रमहरु
वडा नं १, केरावारी	नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, जीविकोपार्जन सुधार, स्वास्थ्य, विपद व्यवस्थापन
वडा नं २, थालाजुङ्ग	नीजि आवास पुनर्निर्माण, जीविकोपार्जन सुधार, स्वास्थ्य, विपद व्यवस्थापन
वडा नं ३, हर्मी	नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन, स्वास्थ्य, लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण, विपद व्यवस्थापन

वडा नं ४, छोप्राक	नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन, स्वास्थ्य, लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण, विपद व्यवस्थापन, न्यायमा पहुँच
वडा नं ५, छोप्राक	नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन, स्वास्थ्य, लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण, विपद व्यवस्थापन, न्यायमा पहुँच
वडा नं ६, गाँखु	नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन, स्वास्थ्य, लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण, विपद व्यवस्थापन
वडा नं ७, श्रीनाथकोट	नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, जीविकोपार्जन सुधार, विपद व्यवस्थापन
वडा नं ८, जौवारी	नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, जीविकोपार्जन सुधार, विपद व्यवस्थापन, न्यायमा पहुँच

सिरानचोक गाउँपालिकामा सञ्चालित कार्यक्रमहरुको वडागत कार्यक्रमको विस्तृत विवरण

वडा नं. १, केरावारीः

सिरानचोक गाउँपालिका वडा नं. १, केरावारीमा नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, स्वास्थ्य र विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ । जसमध्ये स्वास्थ्य कार्यक्रम सम्पन्न भई सकेको छ भने अन्य कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा छन् ।

क) नीजि आवास पुनर्निर्माण कार्यक्रमः

केएर नेपालले साझेदार संस्था श्री स्वाँरा सघन गाउँ विकास केन्द्र मार्फत् वडा कार्यालय तथा गाउँपालिकाले पहिचान गरी सिफारिस गरेका अति जोखिममा रहेका एकल महिला पुरुष, अपाङ्गता भएका, जेष्ठ नागरिक, आदि घरपरिवारहरुलाई राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणको अति जोखिममा रहेका घरपरिवारलाई सुरक्षित आवास पुनर्निर्माणमा थप सहयोग स्वीकृति बमोजिम डिपिसिसम्म निर्माण गर्न लाग्ने सिमेन्ट, छड आदि बाह्य सामग्री र दक्ष डकर्मी सेवा उपलब्ध गराएको छ । अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुको छनौट कार्य सम्पन्न भई नीजि आवास पुनर्निर्माणको काम सञ्चालनमा छ । छनौट भएका अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुको विवरण यस प्रकार छ ।

क्र.सं.	जोखिममा रहेका घरपरिवारको नामथर	हालको ठेगाना	सरकारी निस्सा नं.	कैफियत्
१	सुक बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-३३-६-०-२	
२	मिठे कामी	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-०००१	
३	पूर्ण बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००३७	
४	सरिता गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-०००५	
५	गोरे गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००२२	
६	राज कुमार गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००४०	
७	नन्द कुमारी कुँवर	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००३४	
८	कपिल बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००३२	
९	पदम बहादुर कुँवर	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००३१	
१०	कुम बहादुर परियार	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००२१	
११	आईत लाल गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	३६-३३-७-०-४१	
१२	भगवान गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००३९	
१३	धन माया गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००१७	

१४	विश्व राना	सिरानचोक - १	जी-३६-३३-२-०-००४	
१५	भरत तामाङ्ग	सिरानचोक - १	३६-३३-९-०-२९	
१६	सुनमाया गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००२८	
१७	भरत गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-०००२	
१८	काली गुरुङ्ग	सिरानचोक - १	जी-३६-४-१-०-००९	

ख) खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ कार्यक्रमः

१. खानेपानी योजना निर्माणः यस वडामा आम्दुङ्ग खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ योजना सम्पन्न भएको छ । सिरानचोक गाउँपालिका, सम्बन्धित उपभोक्ता समिति र परियोजनाको साझेदारीमा सञ्चालन भएको यस योजनाका लागत रु. ९,८८,६५७/०० रहेको छ । यसबाट १७ घरधुरीका ९६ जना लाभान्वित भएका छन् ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	ठेगाना	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	परियोजनाको लागत रु.	समुदायको योगदान रु.	गाऊँपालिकाको सहयोग रु.	जम्मा खर्च रु.
१	आम्दुङ्ग खानेपानी योजना	सिरानचोक -१, आम्दुङ्ग	१७	९६	७,३४,५०७।००	२,५४,१५०।००	००	९,८८,६५७।००
	जम्मा		**१७**	**९६**	**७,३४,५०७।००**	**२,५४,१५०।००**	**००**	**९,८८,६५७।००**

२. स्वच्छता प्रवर्धन कार्यक्रमः खानेपानी योजनाको निर्माण सँगै समुदायमा सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्धन गर्नका लागि विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिएका थिए जस्तैः हातधुने तरिका, भाँडा धुने र सुकाउने तरिका, व्यक्तिगत सरसफाइ, महिनावारी व्यवस्थापन, शौचालय प्रयोग तथा व्यवस्थापन आदि । यी विभिन्न कार्यक्रममा ९६ जना समुदायका व्यक्तिहरु सहभागी भएका थिए ।

३. खानेपानी परिक्षणः परियोजनाबाट सञ्चालन एवं सम्पन्न भएका खानेपानी योजनाहरुको खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गरिएको थियो साथै यस परिक्षणका बारेमा उपभोक्ता समितिमा अभिमुखीकरण गरिएको थियो । उपभोक्ता समितिले नियमित रुपमा खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गर्ने कामलाई निरन्तरता दिन आवश्यक टुल कीट समेत हस्तान्तरण गरिएको छ ।

४. खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता निर्माणः खानेपानी योजनाको दीगो व्यवस्थापनका लागि खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता तालिम सञ्चालन गरी प्रत्येक योजनामा दक्ष जनशक्ति निर्माण गरिएको छ । यी खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको परिचालन तथा तिनीहरुको पारिश्रमिक व्यवस्थापन सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरुले गर्ने गरी योजनाको आवश्यक रेखदेख तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापन गरिएको छ । तालिम प्राप्त खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताको नाम	लाभान्वित घरधुरी
१	आम्दुङ्ग खानेपानी योजना	क) दिल कुमार गुरुङ्ग	१७

ग) जीविकोपार्जन सुधारः

यस वडामा विपन्न र जोखिममा रहेका समुदायमा वडा कार्यालय र गाऊँपालिकाको सिफारिसमा पहिचान भएका घरपरिवारलाई उनीहरुको चाहना तथा सीप/दक्षताका आधारमा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमहरु पहिचान गरी सञ्चालन सुरु गरिएको छ ।

क.सं.	सहभागी कृषकको नाम	ठेगाना	क्रियाकलापको किसिम	सहयोग रकम रु.	कैफियत्
१	काली गुरुङ्ग	सिरानचोक -१	मौरी पालन	५०,०००।-	
२	विश्व राना	सिरानचोक -१	म:म: तथा खाजा घर	५०,०००।-	
३	कपिल बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक -१	बाखा पालन	५०,०००।-	
४	मिठे कामी	सिरानचोक -१	घुम्ती कपडा/फेन्सी पसल	५०,०००।-	
५	राज कुमार गुरुङ्ग	सिरानचोक -१	कुखुरा पालन	५०,०००।-	
६	पदम बहादुर कुँवर	सिरानचोक -१	मौरी पालन	५०,०००।-	
७	नन्द कुमारी कुँवर	सिरानचोक -१	कपडा सिलाइ	५०,०००।-	
८	सुक बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक -१	कस्मेटिक तथा खुद्रा पसल	५०,०००।-	
९	पर्वती गुरुङ्ग	सिरानचोक -१	कस्मेटिक तथा खुद्रा पसल	५०,०००।-	
१०	पूर्णीमाया तामाङ्ग	सिरानचोक -१	कपडा सिलाइ	५०,०००।-	
११	सन्सारी तामाङ्ग	सिरानचोक -१	वेल्डिङ्ग	५०,०००।-	
१२	ववित परियार	सिरानचोक -१	कस्मेटिक पसल	५०,०००।-	
१३	धन माया गुरुङ्ग	सिरानचोक -१	म:म: तथा खुद्रा पसल	५०,०००।-	
१४	भोग बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक -१	मौरी पालन	५०,०००।-	
१५	आईत लाल गुरुङ्ग	सिरानचोक -१	बेमौषमी तरकारी खेती	५०,०००।-	
१६	भरत तामाङ्ग	सिरानचोक -१	बेमौषमी तरकारी खेती	५०,०००।-	
१७	सरिता गुरुङ्ग	सिरानचोक -१	खुद्रा पसल	५०,०००।-	
१८	पूर्ण बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक -१	बेमौषमी तरकारी खेती	५०,०००।-	

घ) परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवा: जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहसँगको समन्वयमा छोप्राकमा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन् । मुख्यतः केरावारी स्वास्थ्य चौकीसँगको सहकार्यमा सञ्चालित यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य स्वास्थ्य संस्थाको गुणस्तरमा सुधार ल्याउन र कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन बिभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरुसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने, लामो अबधिका परिवार नियोजनका आधुनिक साधनहरुको प्रयोग कर्ता बढाउन जोड दिने र स्वास्थ्य संस्थामा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी गुणस्तर सेवा पाए नपाएको सुनिश्चित गर्ने रहेको थियो । यस कार्यक्रमको सहजीकरण एवं सहयोगमा छोप्राक स्वास्थ्य चौकीका कर्मचारीहरु मध्ये १ जनाले ईम्प्लान्ट र १ जनाले आईयूसिडि सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेका छन् भने १ जना कर्मचारीले सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेका छन् जसबाट स्वास्थ्य संस्थामा तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति तयार भएको छ र नेपाल सरकारको प्राथमिकताको यस अभियानलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न सहयोग पुगेको छ ।

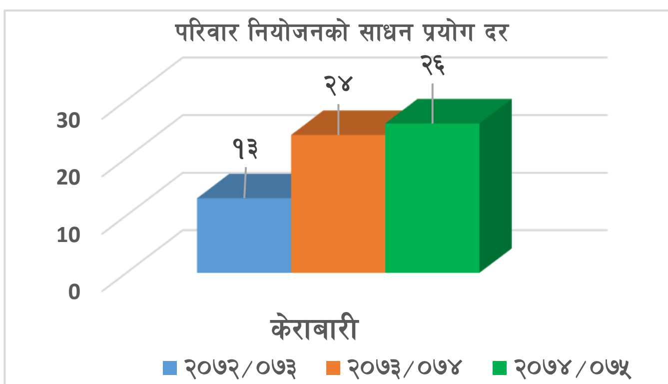

ङ) विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम:

१) विपद व्यवस्थापन तालिम: विपद पूर्व तयारी तथा विपद जोखिम न्यूनीकरणमा समुदायको क्षमता अभिबृद्धि गर्नका लागि विभिन्न चरणमा विभिन्न सरोकारवालाहरुलाई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन गरिएको थियो । वडास्तरमा गठित वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिलाई विपद पूर्व तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी क्षमता

अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण तालिम सञ्चालन गरियो । जसमा वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिका ३३ जना सहभागी भएका थिए ।

२) रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनः कार्यक्षेत्रमा गरिबी, जोखिमता र सामाजिक अन्यायको अन्तरनिहित कारणहरुको विश्लेषणका आधारमा पहिचान गरिएका क्षेत्रहरुमा समुदायसँगको विस्तृत छलफलबाट रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनका लागि ठाऊँ, सहभागी तथा समय निर्धारण गरिएको थियो । प्रत्येक रिफ्लेक्ट सेसनमा २५ जनाको सहभागिता रहेको छ भने समुदायमा भएका विभिन्न विपदका जोखिमहरु तथा अन्य हिंसाजन्य घटनाका बारेमा छलफल गरी त्यसको न्यूनीकरणका लागि कार्ययोजना सहित कार्यान्वयन गर्ने काम हुन्छ । कार्य, समीक्षा र उन्नत कार्य अवधारणा मुताविक सञ्चालित यी रिफ्लेक्ट सेसनहरुले समुदायको सशक्तीकरणमा महत्वपूर्ण सहयोग गरेको पाईएको छ ।

३) क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण कार्यक्रमः समुदायमा आईपर्ने विपद जोखिम न्यनीकरण गर्न तथा आपतकालिन सहयोगका लागि योगदान गर्न सक्ने सरोकारवालाहरु महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका, आमा समूह, युवा समूह आदिलाई २, २ दिनको विपद जोखिम न्यनीकरण तथा आपतकालिन सहयोग सम्बन्धी तालिम तथा सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । यसले समुदायमा तत्काल आईपर्ने विपदजन्य समस्यामा सहयोग पुऱ्याउन मद्दत मिल्नेछ ।

वडा नं. २, थालाजुङ्गः

सिरानचोक गाउँपालिका वडा नं. २, थालाजुङ्गमा नीजि आवास पुनर्निर्माण, जीविकोपार्जन सुधार, स्वास्थ्य र विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ ।

क) नीजि आवास पुनर्निर्माण कार्यक्रमः

केएर नेपालले साझेदार संस्था श्री स्वाँरा सघन गाउँ विकास केन्द्र मार्फत् वडा कार्यालय तथा गाउँपालिकाले पहिचान गरी सिफारिस गरेका अति जोखिममा रहेका एकल महिला पुरुष, अपाङ्गता भएका, जेष्ठ नागरिक, आदि घरपरिवारहरुलाई सुरक्षित आवास पुनर्निर्माणमा थप सहयोग गरी डिपिसिसम्म निर्माण गर्न लाग्ने सिमेन्ट, छड आदि बाह्य सामग्री र दक्ष डकर्मी सेवा उपलब्ध गराई पुनर्निर्माण कार्य सम्पन्न गरेको छ । वडास्तरमा छनौट भएका अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुको विवरण यस प्रकार छ ।

क्र.सं.	जोखिममा रहेका घरपरिवारको नामथर	हालको ठेगाना	सरकारी निस्सा नं.	कैफियत्
१	जीतमाया मगर	सिस्ने डाँडाकटेरी	३६-६४-५-०-१४	
२	आईतमान गुरुङ्ग	थालाजुङ्ग	३६-६४-७-०-८	
३	विष्णुमाया गुरुङ्ग	तिनघरे	३६-६४-८-०-८	
४	अमृत सुनार	चिलाउने	३६-६४-९-०-००२	
५	कुमारी गुरुङ्ग	सिउरेनी	३६-६४-६-०-१५४	
६	राम बहादुर गुरुङ्ग	पाम	३६-६४-१-०-६१	
७	मेघराज गुरुङ्ग	पाम	३६-६४-१-०-६८	
८	रुप बहादुर परियार	खमारी	३६-६४-१-०-२९	
९	गोविन्द परियार	खमारी	३६-६४-१-०-२४	
१०	मिना गुरुङ्ग	राम्चे	३६-६४-२-०-१२	
११	टेक बहादुर अधिकारी	खत्रीगाऊँ	३६-६४-३-०-९८	
१२	कृष्ण बहादुर ढकाल	ज्यामिरे	३६-६४-३-०-७६	
१३	खिनमाया रानामगर	डाँडाकटेरी	३६-६४-३-०-२०	
१४	मन माया परियार	मुगे	३६-६४-३-०-१२०	
१५	सुक बहादुर सुनार	थुम्का	३६-६४-४-०-४७	
१६	बुद्धिमान सिर्मल	महिपते	३६-६४-४-०-००२	

१७	रामु सुनार	थाम	३६-६४-६-०-४	
१८	चन्द्र बहादुर गुरुङ्ग	सिउरेनी	३६-६४-२-०-०००३	

ख) जीविकोपार्जन सुधारः

यस वडामा विपन्न र जोखिममा रहेका समुदायमा वडा कार्यालय र गाऊँपालिकाको सिफारिसमा पहिचान भएका घरपरिवारलाई उनीहरुको चाहना तथा सीप/दक्षताका आधारमा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमहरु पहिचान गरी सञ्चालन गरिएको छ ।

क्र.सं.	सहभागी कृषकको नाम	ठेगाना	क्रियाकलापको किसिम	सहयोग रकम रु.	कैफियत्
१	कमला सुनार	सिरानचोक-२	किराना र पानीपुरी पसल	५०,०००।-	
२	सोममाया भण्डारी	सिरानचोक-२	मौरी पालन	५०,०००।-	
३	अम्बिका भण्डारी	सिरानचोक-२	मौरी पालन	५०,०००।-	
४	रिता गुरुङ्ग	सिरानचोक-२	खाजाघर किराना पसल	५०,०००।-	
५	ईन्द्र बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक-२	मौरी पालन	५०,०००।-	
६	अम्मर सिर्मल	सिरानचोक-२	सामुहिक बङ्गुरपालन	५०,०००।-	
७	सुनिल सिर्मल	सिरानचोक-२	सामुहिक बङ्गुरपालन	५०,०००।-	
८	भक्त बहादुर नेपाली	सिरानचोक-२	सामुहिक बङ्गुरपालन	५०,०००।-	
९	शंखे नेपाली	सिरानचोक-२	जुत्ता सिलाउने मेशिन	५०,०००।-	
१०	दुर्गाराम गुरुङ्ग	सिरानचोक-२	माछा, कुखुरा, तरकारी खेती	५०,०००।-	
११	बंस बहादुर ढकाल	सिरानचोक-२	मौरी पालन	५०,०००।-	
१२	गोल बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक-२	धान, मकै, कोदो कुट्ने मेशिन	५०,०००।-	
१३	राम बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक-२	पाडोको व्यापार	५०,०००।-	
१४	उद बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक-२	कुखुरा पालन	५०,०००।-	
१५	कृष्ण बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक-२	मौरी पालन	५०,०००।-	
१६	राम कुमार बराम	सिरानचोक-२	किराना पसल	५०,०००।-	
१७	धन बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक-२	तरकारी खेती	५०,०००।-	
१८	अमृत सुनार	सिरानचोक-२	आरन	५०,०००।-	
१९	जीवन रानामगर	सिरानचोक-२		५०,०००।-	
२०	चाङ लामा	सिरानचोक-२	डोकोडालो बुन्ने	५०,०००।-	
२१	गणेश बराम	सिरानचोक-२	कुखुरा पालन	५०,०००।-	

ग) स्वास्थ्य कार्यक्रमः

यस वडा अन्तरगत थालाजुङ्ग स्वास्थ्य चौकीमा नेपाल सरकारको आर्थिक सहयोगमा नवनिर्मित भवनमा २४ घण्टे प्रसुति सेवा सञ्चालन अनुमति पश्चात् सेवालाई प्रभावकारी रुपमा प्रवाह गर्नका लागि सामग्रीहरुको अभाव रहेको सन्दर्भमा जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयसँगको समन्वय र सिफारिसमा केएर नेपालले प्रसुति सेवा सञ्चालनका लागि अत्यावश्यक सामग्रीहरु उपलब्ध गराएको थियो । जसले प्रसुति सेवा प्रवाहमा महत्वपूर्ण सहयोग पुगेको छ । प्रसुति सेवाका लागि उपलब्ध गराईएका सामग्रीहरुको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क्र.सं	सामग्रीको विवरण	इकाई	परिमाण	कैफियत
१	विरामी जाँचगर्ने बेड/टेवल र म्याट्रेस	संख्या	१	
२	सामान/औजार राख्ने ट्रली	संख्या	१	
३	पोर्टेवल पेरी लाईट	संख्या	१	
४	फुट सक्सन	संख्या	१	
५	प्रसुति गराउने कोठा तताउने हिटर	संख्या	१	
६	अटोक्लेभ मेसिन	संख्या	१	
७	ग्यास स्टोभ र ग्यास सिलिण्डर	सेट	१	
८	सुत्केरी राख्ने बेड	संख्या	१	
९	कुरुवाहरुका लागि कुर्सी तथा बेञ्चहरु	सेट	१	
१०	सुत्केरी गराउने बेड	संख्या	१	
११	नवजात शिशु राख्ने टेवल	संख्या	१	
१२	औषधी तथा सामान राख्ने दराज	संख्या	१	
१३	१००० लिटर क्षमताको पानी ट्याङ्की	संख्या	१	
१४	आईभी स्ट्याण्ड	संख्या	१	
१५	घुम्ने टुल	संख्या	२	
१६	स्क्रिन सेट	संख्या	१	
१७	२ वटा खुड्कीला भएको खुट्टा राख्ने भाँडो	संख्या	२	
१८	ईम्प्लान्ट लगाउने र निकाल्ने सेट	सेट	१	
१९	सुत्केरी बेडको लागि पानी नछिर्ने कभर सहितको म्याट्रेस	सेट	१	
२०	स्ट्याण्डर डेलिभरी सेट	सेट	५	
२१	ईपिसियोटोमी सेट	सेट	१	
२२	पेरीनियल, भजाईनल, सर्भिकल रिपेयर सेट	सेट	१	
२३	ड्रेसिङ्ग सेट	सेट	१	
२४	नवजात शिशु रेसुस्सीटेसन सेट	सेट	१	
२५	ईन्फेक्सन प्रिभेन्सन औजारहरु	सेट	१	
२६	अन्य प्रसुति केन्द्रका लागि अत्यावश्यक जाँचबुझ गर्ने, नापतौल, बत्ति, ब्लडप्रेसर नाप्ने, थर्मोमिटर आदि सेट	सेट	१	

ग) विपद व्यवस्थापन कार्यक्रमः

१) विपद व्यवस्थापन तालिमः विपद पूर्व तयारी तथा विपद जोखिम न्यूनीकरणमा समुदायको क्षमता अभिबृद्धि गर्नका लागि विभिन्न चरणमा विभिन्न सरोकारवालाहरुलाई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन गरिएको थियो । वडास्तरमा गठित वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिलाई विपद पूर्व तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण तालिम सञ्चालन गरियो । जसमा वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिका २१ जना सहभागी भएका थिए ।

२) रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनः कार्यक्षेत्रमा गरिबी, जोखिमता र सामाजिक अन्यायको अन्तरनिहित कारणहरुको विश्लेषणका आधारमा पहिचान गरिएका क्षेत्रहरुमा समुदायसँगको विस्तृत छलफलबाट रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनका लागि ठाऊँ, सहभागी तथा समय निर्धारण गरिएको थियो । प्रत्येक रिफ्लेक्ट सेसनमा २५ जनाको सहभागिता रहेको छ भने समुदायमा भएका विभिन्न विपदका जोखिमहरु त्था अन्य हिंसाजन्य घटनाका बारेमा छलफल गरी त्यसको न्यूनीकरणका लागि कार्ययोजना सहित कार्यान्वयन गर्ने काम हुन्छ । कार्य, समीक्षा र उन्नत कार्य अवधारणा मुताविक सञ्चालित यी रिफ्लेक्ट सेसनहरुले समुदायको सशक्तीकरणमा महत्वपूर्ण सहयोग गरेको पाईएको छ ।

३) क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण कार्यक्रम: समुदायमा आईपर्ने विपद जोखिम न्यनीकरण गर्न तथा आपतकालिन सहयोगका लागि योगदान गर्न सक्ने सरोकारवालाहरु महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका, आमा समूह, युवा समूह आदिलाई २, २ दिनको विपद जोखिम न्यनीकरण तथा आपतकालिन सहयोग सम्बन्धी तालिम तथा सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । यसले समुदायमा तत्काल आईपर्ने विपदजन्य समस्यामा सहयोग पुऱ्याउन मद्दत मिल्नेछ ।

वडा नं. ३, हर्मी:

सिरानचोक गाउँपालिका वडा नं. ३, हर्मीमा नीजि आवास पुननिर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन सुधार, स्वास्थ्य, लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण, विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ ।

क) नीजि आवास पुननिर्माण कार्यक्रम:

यस वडामा नीजि आवास पुननिर्माण अन्तरगत विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन भएका छन् । प्रमुख क्रियाकलापहरुमा दक्ष डकर्मी तालिम, नमूना घर निर्माण, स्रोत केन्द्र भवन निर्माण, भूकम्प प्रतिरोधी घर संरचना निर्माण सम्बन्धी सचेतीकरण, अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुलाई डिपिसिसम्म घर पुननिर्माण गर्नका लागि थप सहयोग आदि रहेका छन् ।

१) दक्ष डकर्मी तालिम: नीजि आवास पुननिर्माण कार्यलाई सहयोग पुऱ्याउन आवश्यक दक्ष जनशक्ति विकास गर्न परियोजनाको सहयोगमा हर्मीमा ८३ जना व्यक्तिहरुले दक्ष डकर्मी तालिम प्राप्त गरेका छन् जसको परिचालनबाट समुदायमा भूकम्प प्रतिरोधी घर संरचना निर्माण भएका छन् । तालिम प्राप्त डकर्मीहरुको विवरण यस प्रकार छ ।

क्र.सं.	तालिम प्राप्त डकर्मीको नाम थर	साविकको ठेगाना	सम्पर्क फोन
१	पुर्णमाया सापकोटा	हर्मी, ३	९८१६१२४७३७
२	यम बहादुर सुनार	हर्मी, २	९८१४१८४००५
३	भरत बहादुर वि.क	हर्मी, २	९८१७१८०७८०
४	कमल बहादुर नेपाली	हर्मी, ४	९८४३०३५८५६
५	राम बहादुर सार्की	हर्मी, ४	९८१९११७३५८
६	टक बहादुर गुरुङ	हर्मी, ९	९८४३४३४११९
७	दीपेन्द्र भट्ट	हर्मी, ८	९८१०७४४३४७
८	सिता नेपाली	हर्मी, ९	९८०५८२७७१८
९	बाटुल सुनार	हर्मी, २	९८१६१११६४५
१०	मुन्द्र नेपाली	हर्मी, ९	९८१९१६८९३६
११	लाल बहादुर भण्डारी	हर्मी, २	९८४६७३२५०६
१२	गोपाल कामी	हर्मी, २	९८४६८५४२८१
१३	डल्लु सार्की	हर्मी, ४	९८१३६१२२३२
१४	लाल बहादुर पण्डित	हर्मी, ५	९८४६७७५२०८
१५	शोभा सुनार	हर्मी, २	९८४६२९१११०
१६	इमान्दीन मिया	हर्मी, १	९८४६४३२०३३
१७	रामजी बाबु ढकाल	हर्मी, ८	९८४६५४३९९५
१८	दीप बहादुर सुनार	हर्मी, २	९८१७१५०९८६
१९	भुवन सुनार	हर्मी, २	९८१५१७२५३९
२०	सन्त बहादुर श्रेष्ठ	हर्मी, ४	९८०७१८८३५८
२१	सिता राम बि.क	हर्मी, २	९८०३६५१७९९

२२	कृष्ण बहादुर नेपाली	हर्मी, ४	९८२५७१२५५६
२३	श्री राम मरहठ्ठ	हर्मी, ३	९८४६०७५४०२
२४	राम माया नेपाली	हर्मी, ९	९८०६५९३०४८
२५	राम बहादुर कामी	हर्मी, १	-
२६	सन्त बहादुर सुनार	हर्मी, २	९८२४१४७६८८
२७	बम बहादुर सार्की	हर्मी, ४	-
२८	शिव राम श्रेष्ठ	हर्मी, ४	९८०६५८६९४८९
२९	रामचन्द्र नेपाली	हर्मी, ३	९८४६१५४९७७
३०	पुर्ण बहादुर बुढाथोकी	हर्मी, ४	९८०३६६५१६४
३१	सोविता ढकाल	हर्मी, ८	९८४६४९१८९८
३२	पुष्पा कला ढकाल	हर्मी, ८	९८०४२२५२९३
३३	डिल बहादुर नेपाली	हर्मी, ६	९८४६४५४०१२
३४	मिन बहादुर सुनार	हर्मी, ३	९८१९१६८९३३
३५	गणेश पराजुली	हर्मी, ७	९८४६३६०९२३
३६	भिम प्रदिप बानियाँ	हर्मी, ७	९८४६५४२३९६
३७	बाल कृष्ण ढकाल	हर्मी, ९	९८२५१८२०६१
३८	कृष्ण बहादुर परियार	हर्मी, ९	-
३९	श्याम सार्की	हर्मी, ३	-
४०	बिष्णु नेपाली	हर्मी, ७	९८६०९५७५१२
४१	सुर्य बहादुर तामाङ्ग	हर्मी, ९	९८४६४३३६६०
४२	बाबुराम बस्नेत	हर्मी, ८	९८६००६३६०७
४३	बल राम घिमिरे	हर्मी, ६	९८४६२७११५७
४४	लोक नाथ सापकोटा	हर्मी, ३	९८४६१२७१०४
४५	खड्ग बहादुर ढकाल	हर्मी, ९	९८४६४०९३२७
४६	कृष्ण प्रसाद सापकोटा	हर्मी, ३	९८४६६००८००
४७	धन बहादुर भुजेल	हर्मी, ६	९८२५१८९७६२
४८	रस कुमार नेपाली	हर्मी, ८	९८२६१६९१९९
४९	नर बहादुर तामाङ्ग	हर्मी, ३	९८०६७११६६१
५०	कृष्ण बहादुर सार्की	हर्मी, ७	९८१६६८८१७३
५१	सुक बहादुर लामा	हर्मी, ३	९८०३७०६६९९
५२	पुर्ण बहादुर धामी	हर्मी, ६	९८१८६९६८६२
५३	दिपक बहादुर बानियाँ	हर्मी, ७	९८०५८४५३६१
५४	राम बहादुर बानियाँ	हर्मी, ७	९८४९९७९३०९
५५	निल प्रसाद ढकाल	हर्मी, ९	९८०५८०७२६२
५६	काजी राम नेपाली	हर्मी, ९	९८१७२४४८१३
५७	सिता राम तामाङ	हर्मी, ६	९८२६१९०२९२
५८	शोबिन्द्र बानियाँ	हर्मी, ७	९८१५१७२५२७
५९	फडिन्द्र ढकाल	हर्मी, ९	-
६०	शंकर पराजुली	हर्मी, ७	-
६१	डिल बहादुर बस्नेत	हर्मी, ८	९८१७७१९९३१
६२	टेक राज सापकोटा	हर्मी, ३	९८४६०७४९०५
६३	सुक माया नेपाली	हर्मी, ६	९८१६११८२२९
६४	लक्ष्मण गुरुङ	हर्मी, ९	९८६६०२३६६४

६५	राम सार्की	हर्मी, ९	९८१४११९१८१
६६	साजन गुरुङ	हर्मी, ३	९८१६६२११७४
६७	सर्मिला परियार	हर्मी, १	९८०५१४३७७३
६८	हरि प्रसाद सापकोटा	हर्मी, ३	९८४६९९१५४८
६९	मिन प्रसाद ढकाल	हर्मी, ९	९८१०३२२६५८
७०	टिका राम सुनार	हर्मी, २	९८४६५२०६८७
७१	शेर बहादुर भण्डारी	हर्मी, ९	९८४६८७८१७८
७२	सन बहादुर लामा गुरुङ	हर्मी, ३	९८१००१७२२३
७३	हरि परियार	हर्मी, ३	९८२५१०५०५९
७४	ज्ञानु माया गुरुङ	हर्मी, ३	९८४०५६५५२५
७५	रेशम लाल श्रेष्ठ	हर्मी, ४	-
७६	माधव सापकोटा	हर्मी, ३	-
७७	अन्जली तामाङ	हर्मी, २	९८२३०३७४९७
७८	कमली कान्त सापकोटा	हर्मी, ३	९८४६२७०८६१
७९	हरि बस्नेत	हर्मी, ८	९८२३६५४४६०
८०	रुद्र प्रसाद सापकोटा	हर्मी, ३	९८१११९०७२८
८१	तोरण बहादुर नेपाली	हर्मी, ९	९८६६०२३५६१
८२	हेम राज पण्डित	हर्मी, ९	९८६१९९८८०५
८३	राम बहादुर रेग्मी	हर्मी, ८	९८४६००८९४८

२. अति जोखिममा रहेका घरपरिवारको नीजि आवास पुनर्निर्माण सहयोगः नेपाल सरकार, राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण र गाऊँपालिकाले पहिचान गरेको अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुको नीजि आवास पुनर्निर्माण अन्तरगत सहयोगी संघसंस्थाहरु मार्फत् थप स्रोत तथा दक्ष जनशक्ति परिचालन गरी भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण गर्न सहयोग गर्ने प्रावधान अनुसार सिरानचोक गाउँपालिका ३ हर्मीमा निम्नलिखित घरपरिवारहरुको डिपिसिसम्मको घर पुनर्निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ ।

क्र.सं.	जोखिममा रहेका घरपरिवारको नामथर	हालको ठेगाना	सरकारी निस्सा नं.	कैफियत्
१	राम बहादुर थापा	सिरानचोक - ३	३६-३०-५-०-२८	
२	जुनकिरी नेपाली	सिरानचोक - ३	३६-३०-९-०-००९	
३	दल बहादुर थापा	सिरानचोक - ३	३६-३०-५-०-७६	
४	विविजिमिला मिया	सिरानचोक - ३	३६-३०-१-०-४१	
५	अलि मिया	सिरानचोक - ३	३६-३०-६-०-३०	
६	सन्त बहादुर परियार	सिरानचोक - ३	३६-३०-१-०-२८	
७	जानुका घिमिरे	सिरानचोक - ३	३६-३०-६-०-५३	
८	रामचन्द्र घिमिरे	सिरानचोक - ३	३६-३०-६-०-००५	
९	प्रेम सुनार/ईश्वरी सुनार	सिरानचोक - ३	३६-३०-१-०-३१	
१०	रामजी विक	सिरानचोक - ३	३६-३०-६-०-२२	
११	मेघ बहादुर दर्जी	सिरानचोक - ३	३६-३०-९-०-३३	
१२	थान बहादुर नेपाली	सिरानचोक - ३	३६-३०-६-०-७	
१३	कृष्ण बहादुर विक (लाटो कामी)	सिरानचोक - ३	३६-३०-६-०-८६	
१४	नरीमाया कमिनी	सिरानचोक - ३	३६-३०-२-०-४४	

१५	फडिण्द्र राज ढकाल	सिरानचोक - ३	३६-३०-८-०-४	
१६	सुक बहादुर नेपाली	सिरानचोक - ३	३६-३०-९-०-३१	
१७	दल बहादुर थापा	सिरानचोक - ३	३६-३०-३-०-७६	
१८	चन्द्र बहादुर खत्री ढकाल	सिरानचोक - ३	३६-३०-५-०-५३	
१९	चन्द्र बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक - ३	३६-३०-३-०-५२	
२०	टिकाराम सुनार	सिरानचोक - ३	३६-३०-२-०-६१	

३. स्रोत केन्द्र भवन निर्माण: समुदायमा भूकम्प प्रतिरोधी सचेतना विस्तार गर्न र तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न एउटा सामुदायिक स्रोत केन्द्र भवनको निर्माण भएको छ। यस स्रोत केन्द्रमा विभिन्न प्रचार सामग्रीका साथै भूकम्प प्रतिरोधी सचेतनाका् लागि भिडियोका माध्यमबाट समेत समुदायमा सन्देशमूलक जानकारी दिने काम गरिएको थियो। यस प्रकारको सन्देश तथा जानकारीहरुले यस क्षेत्रका समुदायलाई कसरी आफूले निर्माण गर्ने घर संरचनाहरु भूकम्प प्रतिरोधी बनाउन सकिन्छ भन्ने कुरामा स्पष्ट हुन मद्दत पुगेको थियो।

४. नमूना घर निर्माण: यस वडामा भूकम्प प्रतिरोधी मापदण्डका बारेमा समुदायलाई जानकारी गराउने उद्देश्यले एउटा नमूना घर निर्माण भएको छ। दक्ष डकर्मीहरुको तालिम र परिचालनबाट यो नमूना घर निर्माण भएको हो। यसमा प्रयोग गरिएका भूकम्प प्रतिरोधी मापदण्डहरुको अनुसरण गरी २०७५ पौष मसान्तसम्ममा हर्मीमा ५६१ नीजि आवास पुननिर्माण भएका छन्।

५. सामाजिक परिचालन तथा घरदैलो कार्यक्रम: समुदायमा भूकम्प प्रतिरोधी घर संरचना निर्माण सम्बन्धी सचेतना विस्तार गर्नका लागि प्रत्येक घरपरिवारमा सामाजिक परिचालन तथा घरदैलो कार्यक्रमका माध्यमबाट सचेतीकरण समेत गरिएको थियो। यस कार्यक्रममा हर्मी क्षेत्रका ८१२ जना समुदायका व्यक्तिहरु सहभागी भएका थिए।

क) खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ कार्यक्रम:

१. खानेपानी योजना निर्माण तथा मर्मत: भूकम्प प्रतिकार्य तथा पुनस्थापना कार्यक्रम अन्तरगत हर्मीमा ३ वटा खानेपानी तथा सरसफाइ योजना सम्पन्न भएका छन्। कूल रु. ७७,६९,६९८/०७ को लागतमा सम्पन्न यी योजनाबाट १९४ घरपरिवारका १,४४१ जनसंख्या लाभान्वित भएका छन्।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	ठेगाना	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	परियोजनाको लागत रु.	समुदायको योगदान रु.	जम्मा खर्च रु.
१	वलेपानी खानेपानी योजना	सिरानचोक - ३, हर्मी भञ्याङ्ग	१५३	६९०	३०,१७,०९४/४६	२१,८८,४२१/४३	५२,०५,५१५/८९
२	भिरखेत खानेपानी योजना	सिरानचोक - ३, घिमिरेगाउँ	१६	८४	४,९६,१५७/०५	८७,५५७/१३	५,८३,७१४/१८

३	वलेखोला खानेपानी योजना	सिरानचोक - ३, नवलपुर	२५	६६७	१६,८३,३९८/००	२,९७,०७०/००	१९,८०,४६८/००
	जम्मा		**१९४**	**१,४४१**	**५१,९६,६४९/५१**	**२५,७३,०४८/५६**	**७७,६९,६९८/०७**

२. स्वच्छता प्रवर्धन कार्यक्रमः खानेपानी योजनाको निर्माण सँगै समुदायमा सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्धन गर्नका लागि विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिएका थिए जस्तैः हातधुने तरिका, भाँडा धुने र सुकाउने तरिका, व्यक्तिगत सरसफाइ, महिनावारी व्यवस्थापन, शौचालय प्रयोग तथा व्यवस्थापन आदि । यी विभिन्न कार्यक्रममा १३७० जना समुदायका व्यक्तिहरु सहभागी भएका थिए ।

३. खानेपानी परिक्षणः परियोजनाबाट सञ्चालन एवं सम्पन्न भएका खानेपानी योजनाहरुको खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गरिएको थियो साथै यस परिक्षणका बारेमा उपभोक्ता समितिमा अभिमुखीकरण गरिएको थियो । उपभोक्ता समितिले नियमित रुपमा खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गर्ने कामलाई निरन्तरता दिन आवश्यक टुल कीट समेत हस्तान्तरण गरिएको छ ।

४. खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता निर्माणः खानेपानी योजनाको दीगो व्यवस्थापनका लागि खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता तालिम सञ्चालन गरी प्रत्येक योजनामा दक्ष जनशक्ति निर्माण गरिएको छ । यी खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको परिचालन तथा तिनीहरुको पारिश्रमिक व्यवस्थापन सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरुले गर्ने गरी योजनाको आवश्यक रेखदेख तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापन गरिएको छ । तालिम प्राप्त खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताको नाम	लाभान्वित घरधुरी
१	वलेपानी खानेपानी योजना	क) वालकृष्ण ढकाल ख) रुपक न्यौपाने	१५३
२	भिरखेत खानेपानी योजना	क) प्रेम घिमिरे	१६

ग) खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमः

२०७२ बैशाख १२ गतेको भूकम्प पश्चात् तात्कालिन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति तथा जिल्ला विकास समिति गोरखाको निर्णय र सहमति तथा खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन सुधार क्लष्टरको स्रोत परिचालन सम्बन्धीको निर्णय बमोजिम यस वडामा खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन सुधारका विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिए । सुरुमा राहत

स्वरुप विभिन्न तरकारीका बीऊविजन वितरण, बीऊ भण्डारण थैला वितरण साथै कामका लागि सशर्त र निशर्त रकम वितरणका कार्यहरु सम्पन्न भयो । राहत वितरण सँगसँगै कतिपय अवस्थामा पुनर्लाभका कामहरु पनि गरिए जस्तै प्लाष्टिक टनेल वितरण, सिंचाइ कुलो निर्माण तथा मर्मत, सहकारी भवन तथा कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र निर्माण, आदि । पछिल्लो चरणमा यस वडामा स्थानीय तह तथा सरोकारवालाहरुसँगको समन्वयमा पुनर्लाभ तथा पुनस्थापनाका कार्यहरु सञ्चालन भईरहेका छन् ।

१) **बीऊ विजन तथा भण्डारण सामग्री सहयोगः** भूकम्प पश्चात् समुदायमा देखापरेको असहज अवस्था र सञ्चित बीऊविजनको क्षतिलाई मध्यनजर गरी खाद्यसुरक्षा तथा जीविकोपार्जन क्लष्टरको निर्णय बमोजिम यस वडाका ९८७ घरपरिवारहरुमा मौषमी तथा बेमौषमी तरकारीका बीऊविजन वितरण तथा बीऊ सञ्चित गर्न भण्डारण सामग्रीहरुको वितरण गरिएको थियो । कृषकहरुले समयानुकुल तरकारी उत्पादन गरी आफ्नो परिवारको दैनिक आवश्यकता तथा केही हदसम्म बाह्य आवश्यकतालाई समेत पूरा गर्न यसबाट सहयोग पुगेको थियो ।

२) **कामका लागि नगद कार्यक्रमः** यस वडामा भूकम्पबाट क्षति भएका संरचनाहरुका भग्नावशेषहरु हटाउन तथा समुदायमा आर्थिक उपार्जनको अवसरहरु नष्ट भएको तात्कालिन अवस्थामा उनीहरुको दैनिक आवश्यकता पूरा गर्न सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले जिल्लामा भएको निर्णय बमोजिम कामका लागि नगद सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन भएको थियो । भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त महेन्द्रलिला माध्यमिक विद्यालयको भग्नावशेष हटाउन, सामग्री ढुवानीमा सहजता ल्याउन द्रव्यशाह सडकमा भएको पहिरो आदिको अवरोध हटाउन र कालटारी तथा लामटारी सिंचाइ कुलो मर्मत तथा सुधार गर्न समेत गरी समुदायका अति जोखिममा रहेका ७२८ जना भूकम्प प्रभावितहरुलाई कामका लागि नगद कार्यक्रम अन्तरगत परिचालन गरिएको थियो साथै ती कामदारहरुले दैनिक ६०० रुपैया ज्याला प्राप्त गरी आफ्नो तात्कालिन घरायशी आवश्यकताहरु पूरा गर्न सहयोग पुगेको थियो ।

३) **जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमः** यस वडामा भूकम्प प्रभावित समुदायको जीविकोपार्जनका लागि विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन भएका छन् । मुख्यतः जीविकोपार्जन सुधार अन्तरगत कृषिजन्य तथा गैर कृषिजन्य क्रियाकलापहरुबाट विपन्न र जोखिममा रहेका समुदायको दैनिक जीवनयापन तथा आर्थिक उपार्जनमा सहयोग पुगेको छ । अर्ध व्यवसायिक तथा व्यवसायिक रुपमा जीविकोपार्जन सुधारका क्रियाकलापहरुमा संलग्न विपन्न र जोखिममा रहेका कृषकहरु मध्ये ११२ जना कृषिजन्य र २० जना गैर कृषिजन्य क्रियाकलापहरुमा सहभागी भएका छन् । सहभागी कृषकहरुको विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क.सं.	सहभागी कृषकको नाम	गाऊँटोल	क्रियाकलापको किसिम	सहयोग रकम रु.	कैफियत्
१	दिपेन्द्र खत्री	मलटार	कुखुरा पालन	१०,०००	
२	बल बहादुर के.सी.	मलटार	मौरी पालन	१०,०००	
३	भरत थापा	मलटार	बंगुर पालन	१०,०००	
४	नारायण खत्री	मलटार	तरकारी खेती	१०,०००	
५	कृष्ण खत्री	मलटार	बाखा पालन	१०,०००	
६	कमल थापा	मलटार	तरकारी खेती	१०,०००	
७	राम चन्द्र खत्री	मलटार	तरकारी खेती	१०,०००	
८	दुर्गा थापा	घुरे गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
९	जसोदा अधिकारी	घुरे गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
१०	तुलसा थापा	घुरे गाउँ	कुखुरा पालन	१०,०००	
११	कृष्ण बहादुर थापा	मलटार	तरकारी खेती	१०,०००	
१२	भोज राज खत्री	घुरे गाउँ	कुखुरा पालन	१०,०००	
१३	राजेन्द्र खत्री	घुरे गाउँ	कुखुरा पालन	१०,०००	
१४	काजीराम दानकोटी	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	

१५	तेज बहादुर अछामी	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
१६	कुमार मजाकोटी	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
१७	कमल पण्डित	थाने स्वाँरा	तरकारी खेती	१०,०००	
१८	बम बहादुर तामाङ्ग	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
१९	सम्झना पण्डित	थाने स्वाँरा	तरकारी खेती	१०,०००	
२०	होम बहादुर थापा	पातले पानी	तरकारी खेती	१०,०००	
२१	भुजल थापा	पातले पानी	तरकारी खेती	१०,०००	
२२	राना बहादुर थापा	घुरेगाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
२३	होम बहादुर कटवाल	घुरेगाउँ	कुखुरा पालन	१०,०००	
२४	बम बहादुर कटवाल	घुरेगाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
२५	मना अधिकारी	घुरेगाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
२६	मन कुमारी थापा	थाने स्वाँरा	मौरी पालन	१०,०००	
२७	सरिता नेपाली	थाने स्वाँरा	तरकारी खेती	१०,०००	
२८	टेक बहादुर मजाकोटी	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
२९	गोपाल बयालकोटी	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
३०	मेघ बहादुर दर्जि	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
३१	उमा कार्कि	थाने स्वाँरा	तरकारी खेती	१०,०००	
३२	सानु माया गुरुङ्ग	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
३३	नर बहादुर मजाकोटी	थाने स्वाँरा	तरकारी खेती	१०,०००	
३४	क्षेत्र बहादुर दर्जि	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
३५	कृष्ण बयालकोटी	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
३६	बम बहादुर तामाङ्ग	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
३७	हरि मजाकोटी	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
३८	राम बहादुर दानकोटी	थाने स्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
३९	तोरण ब. बयालकोटी	थाने स्वाँरा	तरकारी खेती	१०,०००	
४०	सुन विर सुनार	बयापानी	बाखा पालन	१०,०००	
४१	मधुकर परियार	बयापानी	बाखा पालन	१०,०००	
४२	विमला ढकाल	डाँडागाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
४३	विमोचन सापकोटा	सापकोट गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
४४	ओज बहादुर बस्नेत	कालढुङ्गे	तरकारी खेती	१०,०००	
४५	कृष्ण प्रसाद ढकाल	सापकोट गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
४६	राजेन्द्र सापकोटा	सापकोट गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
४७	ईश्वरी अधिकारी	कालढुङ्गे	तरकारी खेती	१०,०००	
४८	हर्क बहादुर थापा	कालढुङ्गे	तरकारी खेती	१०,०००	
४९	धन प्रसाद लामिछाने	कालढुङ्गे	तरकारी खेती	१०,०००	
५०	ऋषि राम ढकाल	धादिङ्ग गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
५१	बाबुराम ढकाल	धादिङ्ग गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
५२	रामेश्वर घिमिरे	घिमिरे गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
५३	गोपी लाल घिमिरे	घिमिरे गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
५४	अमृत बहादुर नेपाली	थाने स्वाँर	तरकारी खेती	१०,०००	
५५	राम बहादुर आले	आहाले	बंगुर पालन	१०,०००	
५६	पदम बहादुर थापा	बरई गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
५७	अर्जुन थापा मगर	बयापानी	मौरी पालन	१०,०००	

५८	सिंग ब. थापा मगर	बरई गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
५९	सफर दिन मियाँ	बयापानी	बाखा पालन	१०,०००	
६०	राम बहादुर बोगटी	बयापानी	तरकारी खेती	१०,०००	
६१	लाल बहादुर भण्डारी	बयापानी	तरकारी खेती	१०,०००	
६२	प्रेम प्रसाद पाण्डे	बयापानी	तरकारी खेती	१०,०००	
६३	राम प्रसाद पाण्डे	मुरे डाँडा	कुखुरा पालन	१०,०००	
६४	अमृत पाण्डे	पाण्डे टोल	तरकारी खेती	१०,०००	
६५	योगेन्द्र बहादुर सुनार	बोयापानी	तरकारी खेती	१०,०००	
६६	बुद्धि बहादुर नेपाली	मुकुण्डाँडा	तरकारी खेती	१०,०००	
६७	रामजी बाँनिया	मुकुण्डाँडा	तरकारी खेती	१०,०००	
६८	गणेश पराजुली	पराजुली गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
६९	मुक्ति नाथ पराजुली	पराजुली गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
७०	लक्ष्मण पराजुली	पराजुली गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
७१	सिताराम परजुली	पराजुली गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
७२	युवराव पराजुली	पराजुली गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
७३	सोम नाथ पराजुली	पराजुली गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
७४	राम प्रसाद पराजुली	पराजुली गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
७५	ऋषि बहादुर बाँनिया	मकुण्डाँडा डाँडा	तरकारी खेती	१०,०००	
७६	चुन्ना मियाँ	मकुण्डाँडा डाँडा	तरकारी खेती	१०,०००	
७७	विनोद ढकाल	थाने स्वाँरा	तरकारी खेती	१०,०००	
७८	राम चन्द्र घिमिरे	घिमिरे गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
७९	तिर्थ बहादुर नेपाली	किपट	कुखुरा पालन	१०,०००	
८०	प्रेम प्रसाद घिमिरे	घिमिरे गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
८१	शिब प्रसाद ढकाल	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
८२	बेनि माधव ढकाल	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
८३	कोष विलास ढकाल	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
८४	रतन देवी न्यौपाने	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
८५	ठाकुर भुजेल	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
८६	तिर्थराज ढकाल	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
८७	कृष्ण बहादुर नेपाली	निमारे	बंगुर पालन	१०,०००	
८८	प्रेम नेपाली	निमारे	बंगुर पालन	१०,०००	
८९	राम बहादुर नेपाली	निमारे	बंगुर पालन	१०,०००	
९०	कमल बहादुर नेपाली	निमारे	बंगुर पालन	१०,०००	
९१	यज्ञ प्रसाद पोखरेल	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
९२	प्रेम कुमार श्रेष्ठ	निमारे	कुखुरा पालन	१०,०००	
९३	मनोज कुमार लामा	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
९४	शिव राम श्रेष्ठ	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
९५	सुदिप पोखरेल	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
९६	शेर बहादुर नेपाली	निमारे	तरकारी खेती	१०,०००	
९७	रेशम लाल श्रेष्ठ	निमारे	कुखुरा पालन	१०,०००	
९८	बाल कुमार थापा	पातले पानी	बाखा पालन	१०,०००	
९९	सरस्वती ढकाल	धादिङ्ग गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
१००	दण्ड पाँणी अधिकारी	घुरेगाउँ	बाखा पालन	१०,०००	

१०१	माया देवी देवकोटा	सापकोटा गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
१०२	बिर बहादुर थापा	घुरेगाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
१०३	राम चन्द्र घिमिरे	घिमिरेगाऊँ	बाखा पालन	२५,०००	
१०४	राम बहादुर थापा	मलटार	बाखा पालन	२५,०००	
१०५	बल बहादुर थापा	मलटार	बाखा पालन	२५,०००	
१०६	चन्द्र बहादुर खत्री	मलटार	बाखा पालन	२५,०००	
१०७	सिता राम परियार	वयापानी	बाखा पालन	२५,०००	
१०८	दल बहादुर थापा	पाल्लेपानी	बाखा पालन	२५,०००	
१०९	नरी माया कमिनी	वयापानी	बाखा पालन	२५,०००	
११०	सुक बहादुर परियार	थानेश्वारा	बाखा पालन	२५,०००	
१११	मेघ बहादुर परियार	थानेश्वारा	बाखा पालन	२५,०००	
११२	बिबिजा मिला मियाँ	वयापानी	बाखा पालन	२५,०००	
११३	हिरा बहादुर वि.क.	मुकुन्द डाँडा	आरन सामाग्री	३०,०००	
११४	शर्मिला परियार	हर्मि भङज्याङ्ग	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
११५	राजेन्द्र वि.क.	तेस्रे	फर्निचर	३०,०००	
११६	ऋषि राम नेपाली	थानेश्वरा	किराना पशल	३०,०००	
११७	धन कुमारी तामाङ्ग	तेस्रे	फर्निचर	३०,०००	
११८	कृष्ण परियार	बयपानी	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
११९	काले सुनार	बयपानी	आरन सामाग्री	३०,०००	
१२०	जुना गैरे	हर्मि भङज्याङ्ग	चना चटपट	३०,०००	
१२१	खैला पोखरेल	हर्मि भङज्याङ्ग	चिया पसल	३०,०००	
१२२	कमल परियार	बयपानी	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
१२३	रमेश मिजाकोटी	थानी स्वाँरा	मसला पिस्ने मेशिन	३०,०००	
१२४	दल बहादुर भुजेल	मलटार	फर्निचर	३०,०००	
१२५	अलि मियाँ	थानी स्वाँरा	चना चटपट	३०,०००	
१२६	सुक बहादुर नेपाली	थानी स्वाँरा	बाँसको सामाग्री तयारी	३०,०००	
१२७	मिठ्या थापा	गैरी गाउँ	किराना पशल	३०,०००	
१२८	राम माया नेपाली	थानी स्वाँरा	चना चटपट	३०,०००	
१२९	नर बहादुरथापा	काचल पानी	किराना पशल	३०,०००	
१३०	केदार घिमिरे	घिमिरे गाउँ	मसला पिस्ने मेशिन	३०,०००	
१३१	जमुना नेपाली	काचल पानी	किराना पशल	३०,०००	
१३२	टिका राम सुनार	अमहाले	फर्निचर	३०,०००	

यस वडाका ६८ जना कृषकहरुले प्लाष्टिक टनेल र थोपा सिंचाइको सामग्री प्राप्त गरी मुख्यतः गोलभेंडा, काँक्रो, आदि तरकारीको अर्धव्यवसायिक रुपमा उत्पादन गरिरहेका छन् । यसका लागि परियोजनाले थप बीऊविजन समेत उपलब्ध गराएको थियो ।

४) **सिंचाइ कुलो निर्माण तथा मर्मत सुधारः** समुदाय तथा कृषि सहकारीहरुले पहिचान गरेका सिंचाइ कुलोहरुको निर्माण तथा मर्मत सुधारमा परियोजनाको तर्फबाट आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध भएको थियो । यस अन्तरगत कालटारी र लामटारी गरी २ वटा सिंचाइ कुलोहरुको मर्मत गरिएको थियो भने मल्लटारमा चेपे नदीबाट पानी तानेर सिंचाइ सुविधि उपलब्ध गराउन काम सञ्चालन भईरहेको छ। विद्युत लिफि्टङ्ग यस सिंचाइ योजनाले मल्लटारका ३० घरपरिवारको करिव १०० रोपनी जग्गामा सिंचाइ सुविधा उपलब्ध गराउने छ।

५) कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र तथा सहकारी भवन निर्माणः यस वडामा परियोजनाको सहयोगमा कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र तथा सहकारी भवन निर्माण भएको छ । वडामा कृषकहरुले उत्पादन गरेको कृषि उपजहरु सङ्कलन गरी सहकारीको माध्यमबाट बिक्रिवितरण गरी सहकारीका सदस्य कृषकहरुलाई फाईदा दिने उद्देश्यका साथ यो भवन निर्माण भएको हो । यसमा कृषि उपज सङ्कलन गर्न आवश्यक पर्ने तौल मापन गर्ने औजारहरु, कृषि उपज भण्डारण गर्ने वा जम्मा गर्न आवश्यक पर्ने क्रेटहरु आदि समेत उपलब्ध छन् । कृषि सहकारी संस्थाको मातहतमा रहने गरी निर्मित यस कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र तथा सहकारी भवनबाट कृषक - सहकारी - बजार अवधारणा अनुरुप क्रियाकलापहरु सञ्चालन हुने अपेक्षा समेत गरिएको छ ।

६) कृषि यन्त्र वितरणः कृषि व्यवसायमा आएको आधुनिकीकरण तथा यान्त्रिकरणलाई सहयोग पुऱ्याउन तथा कृषकहरुलाई प्रभावकारी रुपमा आफ्नो पेशा व्यवसाय सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने हेतुले विभिन्न कृषि यन्त्रहरुको वितरण गरिएको छ । मुख्यतः कृषकहरुको पेशा तथा व्यवसाय सञ्चालन गर्न लाग्दै आएको श्रमलाई आधुनिक यन्त्रहरुको प्रयोगबाट श्रम न्यूनीकरण तथा प्रभावकारी बनाउने यसको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यस क्रियाकलाप अन्तरगत तात्कालिन कृषि विकास कार्यालयसँगको समन्वय तथा सम्बन्धित कृषि सहकारी संस्थासँगको सहकार्यमा यस वडामा विभिन्न कृषि यन्त्रहरु जस्तैः हाते ट्याक्टर- १ थान, धान तथा गहुँ झार्ने थ्रेसर-२ थान, मकै छोडाउने मेशिन- २ थान र मसला पिस्ने मेशिन- १ थान वितरण गरिएको छ ।

७) कृषकहरुको क्षमता विकास तालिम कार्यक्रमः यस वडामा कृषकहरुको क्षमता विकास गरी आधुनिक कृषि उत्पादन तर्फ उन्मुख गराउन तथा सञ्चालित व्यवसायबाट प्रभावकारी रुपमा अधिकतम उत्पादन लिन आवश्यक प्राविधिक ज्ञान तथा सीपको लागि विभिन्न क्षमता अभिबृद्धि सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन भएका छन् जस्तैः प्लाष्टिक टनेल खेती, बंगुर पालन, बाखा पालन, पानी संकलन प्रविधि, करेसा वारी सुधार तथा घर बगैंचा व्यवस्थापन, वाली उत्पादन प्रविधि, स्थानीय सेवा प्रदायकको लागि तालिम, जीविकोपार्जन सुधार, लघु उद्यम सञ्चालन, व्यवसायिक तरकारी उत्पादन, आदि । यी विभिन्न क्षमता विकास सम्बन्धी तालिमहरुमा ६८७ जना कृषकहरु सहभागी भएका छन् ।

घ) स्वास्थ्य कार्यक्रमः

सिरानचोक गाऊँपालिका वडा नं. ३ हर्मीमा केएर नेपालले साझेदार संस्था मार्फत् विभिन्न स्वास्थ्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरेको छ । जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय र स्थानीय तहसँगको समन्वयमा यस वडामा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण, गाऊघर क्लिनिक भवन निर्माण, प्रसुति केन्द्र सामग्री सहयोग तथा अन्य क्षमता अभिबृद्धि र सचेतीकरणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन् ।

१) स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माणः जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयसँगको समन्वयमा यस वडामा क्षतिग्रस्त भएको स्वास्थ्य चौकी भवन स्वास्थ्य विभागबाट स्वीकृत प्रिफ्याव डिजाईन अनुसार निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ । प्रसुति सेवा सञ्चालन सहित अन्य दैनिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्नका लागि वर्तमान अवस्थामा यो भवन महत्वपूर्ण रहेको छ । भवन निर्माणका साथै यसमा अत्यावश्यक सामग्रीहरु, उपकरणहरु तथा फर्निचरको समेत व्यवस्था गरिएको छ जसबाट सेवाग्राहीहरुलाई प्रभावकारी रुपमा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न सहजता भएको छ ।

२) गाऊँघर क्लिनिक भवन निर्माणः नेपाल सरकारले समुदायमा मातृ तथा शिशु र प्रजनन स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन गाऊँघर क्लिनिक कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ । मुख्यतः स्वास्थ्य चौकीबाट अलि टाढा रहेका समुदायमा घुम्ती रुपमा स्वास्थ्य संस्थाका कर्मचारीहरु गएर सेवा प्रदान गर्ने यस कार्यक्रमको मुख्य अवधारणा हो । यसलाई सहजता दिनका लागि वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य चौकीको माग एवं जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयको समन्वयमा यस वडाको वयापानी क्षेत्रमा गाऊँघर क्लिनिक सञ्चालनका लागि भवन निर्माण भएको छ । यस नवनिर्मित भवनबाट स्वास्थ्य चौकी मार्फत् नियमित रुपमा गाऊँघर क्लिनिक सेवा सञ्चालन भईरहेको छ।

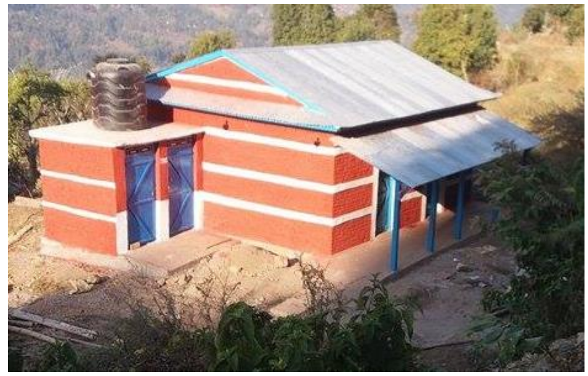

३) क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण कार्यक्रमः प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा मुख्यतः मातृशिशु तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी विभिन्न तालिम, गोष्ठी तथा छलफल कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन् जसमा स्वास्थ्य चौकीका कर्मचारीहरु, स्वास्थ्य आमा समूह, महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरु, किशोर किशोरीहरु साथै समुदायका महिला तथा पुरुषहरु सहभागी भएका थिए ।

ङ) लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण कार्यक्रमः

१) लैगिंक हिंसाप्रभावितलाई केस रिफरल सेवाः समुदायमा लैङ्गिक हिंसा सम्वन्धी संचेतनामूलक क्रियाकलाप सञ्चालन, लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण सञ्जालको क्षमता अभिवृद्धि पश्चात् समुदायमा देखिएका लैङ्गिक हिंसाका घटना, नागरिकता विहीन भएर राज्यवाट पाउने सेवावाट वञ्चित व्यक्ति, अपाङ्गता कार्ड वनाउन नसकेका व्यक्तिहरुलाई सम्बन्धित निकायमा हिंसा सम्वोधनकालागि केस रिफर गरिएका कारण सम्बन्धित निकायहरु जस्तैः महिला सञ्जाल तथा प्रहरी महिला सेवा केन्द्रमा केस दर्ता वृद्धि भएको छ । साथै आर्थिक अवस्था न्युन भएकाहरुलाई आतेजाते यातायातखर्च, खानाखर्च पनि उपलव्ध गराईए पश्चात् हर्मीका ३ जनाले अपाङ्गता कार्ड बनाउन सफल भएका छन् ।

२) जोडी छलफलः जोडी छलफलले महिला पुरुष विशेष गरी श्रीमान श्रीमती बीचको समझदारी वृद्धि भएको छ । श्रीमान श्रीमती बीच भएको विवाद झैझगडा सञ्जाल मार्फत् समाधान हुने परिपाटीको विकास भएको छ। घरघरायसी काममा पुरुषको संलग्नता बढेको छ भने महिलाहरुको जनचेतनामूलक कामका साथै आर्थिक आर्यआर्जनको काममा सहभागिता वृद्धि भएको छ। श्रीमान श्रीमतीमा चेतनास्तर वृद्धि भए पछि आमाबुवाले जबरजस्ती गरिदिने बालविवाहमा कमी आएको छ। यस कार्यक्रममा २२ महिला र १९ पुरुष गरी ४१ जनाको सहभागीता रहेको थियो ।

३) जनचेतनामूलक कार्यक्रमः समुदायका व्यक्तिहरु, तात्कालिन गा.वि.स सचिव, स्थानीय राजनैतिकदलका प्रतिनिधि, शिक्षक, तात्कालिन वार्ड संयोजक, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका लगायत व्यक्तिहरुलाई लैङ्गिक हिंसाका बारेमा जानकारी गराईएको थियो। यस कार्यक्रममा ११२१ जना महिलाहरुको सहभागिता रहेको थियो। यसबाट कुनै पनि समिति संरचना गठन हुँदा नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्ड अनुसार ३३ प्रतिशत महिला दलित जनजातिको सहभागिता सुनिश्चितता वृद्धि भएको छ।

४) कृषि सहकारीका पदाधिकारी लैंगिक समानता र सामाजिक समाबेशीकरण तथा नेतृत्व विकास तालिमः कृषि सहकारी संस्थाका पदाधिकारीहरुमा लैंगिक समानता र सामाजिक समाबेशीकरण तथा नेतृत्व क्षमता विकास सम्बन्धी ज्ञान अभिबृद्धिका लागि ३ दिने तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । सहकारीहरुमा महिला, दलित जनजातिहरुको समावेशी सहभागितामा वृद्धि गराउने उद्देश्यले सञ्चालन गरिएको यस तालिमबाट संस्थाहरुमा समावेशी सहभागिता सम्बन्धी सचेतीकरणका साथै नेतृत्व क्षमता समेत विकास भएको छ । यस तालिममा विभिन्न सहकारी संस्थाका २८ जनाको सहभागिता रहेको थियो ।

च) विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमः

१) विपद व्यवस्थापन तालिमः विपद पूर्व तयारी तथा विपद जोखिम न्यूनीकरणमा समुदायको क्षमता अभिबृद्धि गर्नका लागि विभिन्न चरणमा विभिन्न सरोकारवालाहरुलाई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन गरिएको थियो । वडास्तरमा गठित वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समिति साथै अन्य खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार र क्षति आँकलन कार्य समूहहरुलाई विपद पूर्व तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण तालिमहरु सञ्चालन गरियो । जसमा वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिका ३४ जना, खोज तथा उद्धार कार्य समूहका २४ जना, प्राथमिक उपचार कार्य समूहका २४ जना र क्षति आँकलन कार्य समूहका २४ जना सहभागी भएका थिए ।

२) विपद जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापन योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनः वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समिति तथा वडा कार्यालय (तात्कालिन गाविस) को समन्वयमा वडाको समग्र जोखिमता, सङ्कटासन्नता, विपन्नता, प्रकोप तथा अन्य सम्भावना आदिका बारेमा विश्लेषण गरी वडास्तरको विपद जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापन योजना निर्माण भएको छ । उक्त जोखिमता, प्रकोप आदिका लागि छलफल तथा विश्लेषणका आधारमा पहिचान गरिएका अल्पिकरण तथा अन्य कार्यक्रमहरुलाई आवधिकरुपमा कार्यान्वयन गर्दै जाने योजना मुताविक तयार भएको यस विपद जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापन योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा समेत परियोजनाले सहयोग गरेको छ । यस वडामा पहिचान भएका पहिरो रोकथाम सम्बन्धी ३ वटा साना अल्पिकरणका कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएका छन् जसबाट समुदायका ६४१ जना लाभान्वित भएका छन् ।

३) कृत्रिम घटना अभ्यासः विपद पूर्व तयारीका लागि समुदायलाई सचेतीकरण गर्न तथा अभ्यस्त बनाउन विभिन्न प्रकोपका घटनाहरुमा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने काम भएको थियो साथै यस अभ्यासमा समुदायका २९४ जना सहभागी भएका थिए । यसले यदि कुनै विपद वा प्रकोप भैहाल्यो भने के कसरी बच्ने वा बढी क्षति हुनबाट जोगिने भन्ने बारेमा समुदायलाई पूर्व तयारमा अभ्यस्त हुन मद्दत गर्दछ ।

वडा नं. ४ र ५, छोप्राकः

सिरानचोक गाउँपालिकाको वडा नं. ४ र ५, छोप्राकमा भूकम्प प्रतिकार्य तथा पुनस्थापना कार्यक्रम अन्तरगत नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन, स्वास्थ्य, लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण, विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम र न्यायमा पहुँच अभिबृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ ।

क) नीजि आवास पुनर्निर्माण कार्यक्रमः

यस वडामा नीजि आवास पुनर्निर्माण अन्तरगतका प्रमुख क्रियाकलापहरुमा दक्ष डकर्मी तालिम, नमूना घर निर्माण, भूकम्प प्रतिरोधी घर संरचना निर्माण सम्बन्धी सचेतीकरण, अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुलाई डिपिसिसम्म घर पुनर्निर्माण गर्नका लागि थप सहयोग आदि रहेका छन् ।

१) दक्ष डकर्मी तालिमः छोप्राकमा नीजि आवास पुनर्निर्माण कार्यलाई सहयोग पुऱ्याउन आवश्यक दक्ष जनशक्ति विकास गर्न परियोजनाको सहयोगमा ८५ जना व्यक्तिहरुले दक्ष डकर्मी तालिम प्राप्त गरेका छन् जसको परिचालनबाट समुदायमा भूकम्प प्रतिरोधी घर संरचना निर्माण भएका छन् । तालिम प्राप्त डकर्मीहरुको विवरण यस प्रकार छ ।

क्र.सं.	तालिम प्राप्त डकर्मीको नाम थर	साविकको ठेगाना	सम्पर्क फोन
१	रामचन्द्र पोखरेल	छोप्राक, ५	९८४६४७५९८२
२	सुरेश कुंवर	छोप्राक, २	९८१०११०३१८
३	सुबास पोखरेल	छोप्राक, २	-
४	इन्द्र बहादुर भुजेल	छोप्राक, ८	९८१४२४२६८८

५	राजु भुजेल	छोप्राक, ५	९८६०४८९०२८
६	खड्ग बहादुर भुजेल	छोप्राक, ५	-
७	समिर बि.क.	छोप्राक, १	९८०६६३४६१७
८	सुर्य प्रकाश पोखरेल	छोप्राक, ८	९८४६४७५७७६
९	माया गुरुङ	छोप्राक, ४	९८२७१७२२२४
१०	नारायण श्रेष्ठ	छोप्राक, ५	-
११	कुल बहादुर गुरुङ	छोप्राक, ४	९८२७१७२२२४
१२	मोहन गुरुङ	छोप्राक, ४	९८१७१८२८३७
१३	तुल बहादुर गुरुङ	छोप्राक, ६	९८४६६११७२६
१४	रेशम परियार	छोप्राक,६	९८११२७७१५४
१५	ठाकुर नेपाली	छोप्राक, ७	९८०३२५७०१९
१६	सनक बहादुर बराम	छोप्राक, ६	-
१७	पम्फा बानियाँ	छोप्राक, ६	९८२५११७७६७
१८	जित बहादुर नेपाली	छोप्राक, ६	९८१०१०४७२३
१९	प्रेम बहादुर नेपाली	छोप्राक, ७	९८१६१८२१२५
२०	डिल बहादुर गिरि	छोप्राक, ७	९८०३२४२०३५
२१	लोक बहादुर कुमाल	छोप्राक, ९	९८०५८९९२६७
२२	राम प्रसाद बि.क.	छोप्राक, ७	९८४५७३७२९४
२३	कृष्ण बहादुर सार्की	छोप्राक, ८	९८२६१९४३६६
२४	राम प्रसाद पोखरेल	छोप्राक, ८	९८१६१५४१८१
२५	बिल बहादुर कामी	छोप्राक, ९	९८०९२३२९८३
२६	भक्त बहादुर कामी	छोप्राक, ९	९८२३६००७३३
२७	राम बहादुर श्रेष्ठ	छोप्राक, ६	९८४६६३३३१३
२८	रमेश बि.क.	छोप्राक, ७	९८१९१०५६८३
२९	शान्ता गिरी	छोप्राक, १	९८०६५५२३३०
३०	संगिता परियार	छोप्राक, ७	-
३१	गंगा बहादुर बराम	छोप्राक, ३	९८१८२५०२३०
३२	पुर्ण बहादुर नेपाली	छोप्राक, ६	९८०६६४९६०८
३३	डिल बहादुर कुमाल	छोप्राक, ९	
३४	सन बहादुर सुनार	छोप्राक, ५	९८२६१९६६९४
३५	सिताराम नेपाली	छोप्राक, ८	९८०३३५२८७३
३६	चन्द्रमान नेपाली	छोप्राक, ७	-
३७	अमृत बहादुर सार्की	छोप्राक, ७	९८४५८०२५२७
३८	सोम बहादुर मगराती	छोप्राक, ६	९८४६६११७२६
३९	दिनेश बि.क.	छोप्राक, ३	९८१६१५१८४१
४०	रामशरण श्रेष्ठ	छोप्राक, ७	९८४१०७०३१८
४१	दिपक बराम	छोप्राक, ३	९८४९३५०५८९
४२	मिन बहादुर नेपाली	छोप्राक, ६	९८१६६८४४१३
४३	बाबुराम बराम	छोप्राक, ३	९८४६३७७९११
४४	रेशम गुरुङ	छोप्राक, ४	९८१६६१३८१७
४५	राजेन्द्र भुजेल	छोप्राक, १	९८२३२५३६५५
४६	थिर बहादुर नेपाली	छोप्राक, ७	९८४६४९२३८६
४७	लाल बहादुर बि.क.	छोप्राक, १	९८४६६०३९०४

४८	प्रदिप गुरुङ	छोप्राक, ४	९८४६५७७१२७
४९	कमला अधिकारी	छोप्राक, ७	-
५०	प्रेम बहादुर गुरुङ	छोप्राक, ७	९८२४१५२२३०
५१	राजाराम कुमाल	छोप्राक, ९	९८२४१५२२३०
५२	राजिब पोखरेल	छोप्राक, ७	९८२५१००३६८
५३	प्रेम बहादुर नेपाली	छोप्राक, ६	९८४६४९२९७२
५४	राजु भुजेल	छोप्राक, १	९८०४१४०१००
५५	दुर्गा बहादुर खड्गा	छोप्राक, ६	९८४६०९८३६९
५६	टेक बहादुर बिश्वकर्मा	छोप्राक, ३	९८१८०१५०१५
५७	अमर तामाङ्	छोप्राक, ५	९८१८६६०१७६
५८	राम बहादुर बयलकोटी	छोप्राक, ६	९८०६६६०३४९
५९	नर बहादुर भुजेल	छोप्राक, ८	९८२३०७९५९३
६०	रामचन्द्र पोखरेल	छोप्राक, ८	९८१४१७१७२४
६१	भरत नेपाली	छोप्राक, ७	९८४६००७५३०
६२	रन बहादुर बि.क.	छोप्राक, १	-
६३	खिल बहादुर गुरुङ	छोप्राक, ४	९८४६४५४३२२
६४	सन बहादुर सार्की	छोप्राक, ६	९८२६१००३७०
६५	सन्तोस बि.क.	छोप्राक, ७	-
६६	गोपाल बराम	छोप्राक, ८	९८१६१५१८२२
६७	इश्वरी बि.क	छोप्राक, १	९८०९१४१४६९
६८	सावित्री कुमाल	छोप्राक, ९	९८२६११४०६७
६९	दम बहादुर गुरुङ	छोप्राक, ४	९८४३७९५८३६
७०	सुजन गुरुङ	छोप्राक, ४	९८०६५९६०४४
७१	कृष्ण बहादुर कुमाल	छोप्राक, ९	९८४६५४३४४३
७२	केसर बहादुर बराम	छोप्राक, ५	९८४६२५२८७२
७३	प्रेम बहादुर सुनार	छोप्राक, ५	९८१६१२९१४६
७४	ज्ञानेन्द्र पोखरेल	छोप्राक, ५	९८४६४७४८७८
७५	थानेश्वर सार्की	छोप्राक, ६	९८२५१००३९७
७६	राम बहादुर नेपाली	छोप्राक, ७	९८४०३१२७८४
७७	प्रदिप राणा	छोप्राक, ८	९८०६८५९७२२
७८	मधुकर बराम	छोप्राक, ३	९८१०११०५५९
७९	शोभा अम्गाई	छोप्राक, ८	९८४६२२७०२७९
८०	लाल बहादुर नेपाली	छोप्राक, ७	-
८१	रिता कुमाल	छोप्राक, ९	९८२४१२९७२६
८२	जुनु बिश्वकर्मा	छोप्राक, ७	-
८३	बिमल बराम	छोप्राक, ३	९८१६१२८९५७
८४	सोम बहादुर नेपाली	छोप्राक, ५	९८४६७५४८३८
८५	धन बहादुर बि.क.	छोप्राक, ३	-

२. अति जोखिममा रहेका घरपरिवारको नीजि आवास पुननिर्माण सहयोगः नेपाल सरकार, राष्ट्रिय पुननिर्माण प्राधिकरण र गाऊँपालिकाले पहिचान गरेको अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुको नीजि आवास पुननिर्माण अन्तरगत सहयोगी संघसंस्थाहरु मार्फत् थप स्रोत तथा दक्ष जनशक्ति परिचालन गरी भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण गर्न सहयोग गर्ने प्रावधान अनुसार सिरानचोक गाउँपालिका ४ र ५ छोप्राकमा निम्नलिखित घरपरिवारहरुको डिपिसिसम्मको घर पुननिर्माण कार्य

सम्पन्न भएको छ । डिपिसि पश्चात् दोस्रो र तेस्रो किस्ता रकम प्राप्त गरी कतिपय घरमा गृह प्रवेश समेत सम्पन्न भएको छ ।

क्र.सं.	जोखिममा रहेका घरपरिवारको नामथर	हालको ठेगाना	सरकारी निस्सा नं.	कैफियत्
१	इन्द्र कुमारी पोखरेल	सिरानचोक गा. पा. -४	३६-१४-७-०-६-२	
२	रेशम बहादुर कामी	सिरानचोक गा. पा. -४	३६-१४-८-०-१-६२	
३	दुर्गा बहादुर बानियाँ	सिरानचोक गा. पा. -४	३६-१४-८-४-०-९	
४	पुर्ण प्रसाद पोखरेल	सिरानचोक गा. पा. -४	३६-१४-८-०-१-५	
५	निरञ्जन परियार	सिरानचोक गा. पा. -४	३६-१४-७-०-८-१	
६	कृष्णा बहादुर नेपाली	सिरानचोक गा. पा. -४	२४१८९४	
७	मधु माया बि.क.	सिरानचोक गा. पा. -४	२४१८९४	
८	धति कुमाल	सिरानचोक गा. पा. -४	२४१९३१	
९	लाल माया कामिनी	सिरानचोक गा. पा. -४	२१०८६५	
१०	कमले दमाई	सिरानचोक गा. पा. -४	२१००२०	
११	धन बहादुर भुजेल	सिरानचोक गा. पा. -४	२११०१७	
१२	जुठे दमाई	सिरानचोक गा. पा. -४	२१०३१९	
१३	गोरे दमाई	सिरानचोक गा. पा. -४	२१०८५०	
१४	सम्झना श्रेष्ठ	सिरानचोक गा. पा. -४	२०९२१०	
१५	ओम बहादुर नेपाली	सिरानचोक गा. पा. -५	२११०००	
१६	पुतली बि.क.	सिरानचोक गा. पा. -५	२११३०४	
१७	पाकुली नेपाली	सिरानचोक गा. पा. -५	२११४६७	
१८	कमला पोखरेल	सिरानचोक गा. पा. -५	२१०६२६	
१९	डल्ली दमानी	सिरानचोक गा. पा. -५	२१०७०७	
२०	आस माया बराम	सिरानचोक गा. पा. -५	२१००८६	
२१	सुब्धारी गुरुङ	सिरानचोक गा. पा. -५	२११२३१	
२२	लक्ष्मी पोखरेल	सिरानचोक गा. पा. -५	२१०६५३	
२३	लिला माया गुरुङ	सिरानचोक गा. पा. -५	२१००८७	
२४	तुल बहादुर परियार	सिरानचोक गा. पा. -५	२१११०८	
२५	सिता बि.क.	सिरानचोक गा. पा. -५	२१०२६६	
२६	सुक माया बराम	सिरानचोक गा. पा. -५	२१११५५	
२७	रन बहादुर परियार	सिरानचोक गा. पा. -५	३६-१४-७-०-९-२	
२८	बि माया गुरुङ	सिरानचोक गा. पा. -५	३६-१४-१-०-९-९	
२९	कृष्णा कुमारी घिमिरे	सिरानचोक गा. पा. -५	३६-१४-३-०-३-४	
३०	मक्कर बराम	सिरानचोक गा. पा. -५	२११३५६	
३१	कृष्ण बहादुर लामिछाने	सिरानचोक गा. पा. -५	३६-१४-५-०-१-१६	

३. नमूना घर निर्माण: यस वडामा भूकम्प प्रतिरोधी मापदण्डका बारेमा समुदायलाई जानकारी गराउने उद्देश्यले एउटा नमूना घर निर्माण भएको छ । दक्ष डकर्मीहरुको तालिम र परिचालनबाट यो नमूना घर निर्माण भएको हो । यसमा प्रयोग गरिएका भूकम्प प्रतिरोधी मापदण्डहरुको अनुसरण गरी २०७५ पौष मसान्तसम्ममा छोप्राकमा ११७१ नीजि आवास पुननिर्माण भएका छन् ।

४. सामाजिक परिचालन तथा घरदैलो कार्यक्रम: प्रत्येक घरपरिवारमा सामाजिक परिचालन तथा घरदैलो कार्यक्रमका माध्यमबाट समुदायमा भूकम्प प्रतिरोधी घर संरचना निर्माण सम्बन्धी सचेतना विस्तार गर्नका लागि समुदाय सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । कार्यक्रममा यस क्षेत्रका १,५६० जना समुदायका व्यक्तिहरु सहभागी भएका थिए ।

क) खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ कार्यक्रम:

१. खानेपानी योजना निर्माण तथा मर्मत: भूकम्प प्रतिकार्य तथा पुनस्थापना कार्यक्रम अन्तरगत छोप्राक ७ वटा खानेपानी तथा सरसफाइ योजना सम्पन्न भएका छन् । कूल रु. ११९३०९५०/१४ को लागतमा सम्पन्न यी योजनाबाट ५०९ घरपरिवारका २,६९२ जनसंख्या लाभान्वित भएका छन् ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	ठेगाना	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	गाऊँपालिकाको लागत रु.	परियोजनाको लागत रु.	समुदायको योगदान रु.	जम्मा खर्च रु.
१	अदुवावारी खानेपानी योजना	सिरानचोक - ४, अदुवावारी	७०	३६०	००।००	९,८९,२३५।७४	१,७४,५७१।१४	११,६३,८०६।८८
२	विमिरेश्वारा खानेपानी योजना	सिरानचोक - ५, छोप्राक	८३	४५४	००।००	५,३५,८६२।९९	९४,५६४।१४	६,३०,४२७।१३
३	चापेवाललहरी खानेपानी योजना	सिरानचोक - ५, सालबोट	४५	३१०	००।००	४,२४,५९२।४२	७२,८८७।७६	४,९७,४८०।१८
४	सानोपधेरी खानेपानी योजना	सिरानचोक - ५, कटरवारी	३२	१७४	००।००	१२,१७,५२८।०६	३,९९,१७६।०४	१६,१६,७०४।१०
५	सत्रविसे जरेबर खानेपानी योजना	सिरानचोक - ५, जरेबर	६१	२८३	००।००	७,८२,५६३।६८	१,४३,९९२।२३	९,२६,५५५।९१
६	थुम्का खानेपानी योजना	सिरानचोक - ४, थुम्का	३२	१८३	००।००	११,९७,७९१।०६	२०९७१४।८७	१४,०७,५०५।९३

७	कमेरे आरुबोटे खानेपानी योजना	सिरानचोक - ४, आरुबोटे	१२५	६२५	००।००	३१,२६,८८४।००	३,३०,४११।००	३४,५७,२९५।००
८	हरिबले खानेपानी योजना (निर्माणाधिन)	सिरानचोक - ५, हरिबले	६१	३०३	३,७५,०००।००	१०,९३,७००।००	७,६२,४७५।००	२२,३१,१७५।००
	जम्मा		**५०९**	**२६९२**	**३,७५,०००।००**	**९३,६८,१५७९५**	**२१,८७,७९२११९**	**१,१९,३०,९५०1१४**

२. स्वच्छता प्रवर्धन कार्यक्रमः खानेपानी योजनाको निर्माण सँगै समुदायमा सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्धन गर्नका लागि विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिएका थिए जस्तैः हातधुने तरिका, भाँडा धुने र सुकाउने तरिका, व्यक्तिगत सरसफाइ, महिनावारी व्यवस्थापन, शौचालय प्रयोग तथा व्यवस्थापन आदि । यी विभिन्न कार्यक्रममा २०१० जना समुदायका व्यक्तिहरु सहभागी भएका थिए ।

३. खानेपानी परिक्षणः परियोजनाबाट सञ्चालन एवं सम्पन्न भएका खानेपानी योजनाहरुको खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गरिएको थियो साथै यस परिक्षणका बारेमा उपभोक्ता समितिमा अभिमुखीकरण गरिएको थियो । उपभोक्ता समितिले नियमित रुपमा खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गर्ने कामलाई निरन्तरता दिन आवश्यक टुल कीट समेत हस्तान्तरण गरिएको छ ।

४. खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता निर्माणः खानेपानी योजनाको दीगो व्यवस्थापनका लागि खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता तालिम सञ्चालन गरी प्रत्येक योजनामा दक्ष जनशक्ति निर्माण गरिएको छ । यी खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको परिचालन तथा तिनीहरुको पारिश्रमिक व्यवस्थापन सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरुले गर्ने गरी योजनाको आवश्यक रेखदेख तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापन गरिएको छ । तालिम प्राप्त खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताको नाम	लाभान्वित घरधुरी
१	अदुवावारी खानेपानी योजना	क) ठाकुर पोखरेल	७०
२	विमिरेश्वारा खानेपानी योजना	क) चन्द्र बहादुर गुरुङ्ग ख) दिपक विक	८३
३	चापेवाललहरी खानेपानी योजना	क) बिर बहादुर गुरुङ्ग	४५

४	सानोपधेरी खानेपानी योजना	क) होमनाथ घिमिरे ख) शेर बहादुर बराम	३२
५	थुम्का खानेपानी योजना	क) राजु रसाईली ख) लोक बहादुर विक	३२
६	सत्रविसे जरेबर खानेपानी योजना	क) शंकर बस्नेत ख) मञ्जु विक	६१
७	हरिवले खानेपानी योजना	क) दिनेश बहादुर वि.क.	६१

ग) खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमः

२०७२ बैशाख १२ गतेको भूकम्प पश्चात् तात्कालिन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति तथा जिल्ला विकास समिति गोरखाको निर्णय र सहमति तथा खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन सुधार क्लष्टरको स्रोत परिचालन सम्बन्धीको निर्णय बमोजिम यी वडाहरुमा खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन सुधारका विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिए । सुरुमा राहत स्वरुप विभिन्न तरकारीका बीऊविजन वितरण, बीऊ भण्डारण थैला वितरण साथै कामका लागि सशर्त र निशर्त रकम वितरणका कार्यहरु सम्पन्न भयो । राहत वितरण सँगसँगै कतिपय अवस्थामा पुनर्लाभका कामहरु पनि गरिए जस्तै प्लाष्टिक टनेल वितरण, सिंचाइ कुलो निर्माण तथा मर्मत, सहकारी भवन तथा कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र निर्माण, आदि । पछिल्लो चरणमा यस वडामा स्थानीय तह तथा सरोकारवालाहरुसँगको समन्वयमा पुनर्लाभ तथा पुनस्थापनाका कार्यहरु सञ्चालन भईरहेका छन् ।

१) बीऊ विजन तथा भण्डारण सामग्री सहयोगः भूकम्प पश्चात् समुदायमा देखापरेको असहज अवस्था र सञ्चित बीऊविजनको क्षतिलाई मध्यनजर गरी खाद्यसुरक्षा तथा जीविकोपार्जन क्लष्टरको निर्णय बमोजिम छोप्राकका १,२२६ घरपरिवारहरुमा मौषमी तथा बेमौषमी तरकारीका बीऊविजन वितरण तथा बीऊ सञ्चित गर्न भण्डारण सामग्रीहरुको वितरण गरिएको थियो । कृषकहरुले समयानुकुल तरकारी उत्पादन गरी आफ्नो परिवारको दैनिक आवश्यकता तथा केही हदसम्म बाह्य आवश्यकतालाई समेत पूरा गर्न यसबाट सहयोग पुगेको थियो । यसका साथै जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको सिफारिसमा छोप्राकमा ४,९१० केजी धानको बीऊ र ३,२२९ केजी गहुँको बीऊ समेत कृषकहरुलाई वितरण गरिएको थियो ।

२) कामका लागि नगद कार्यक्रमः यस वडामा भूकम्पबाट क्षति भएका संरचनाहरुका भग्नावशेषहरु हटाउन तथा समुदायमा आर्थिक उपार्जनको अवसरहरु नष्ट भएको तात्कालिन अवस्थामा उनीहरुको दैनिक आवश्यकता पूरा गर्न सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले जिल्लामा भएको निर्णय बमोजिम कामका लागि नगद सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन भएको थियो । भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त धर्मावति माध्यमिक विद्यालयको भग्नावशेष हटाउन ३५० जना, मरुवा जामुने कुलो मर्मत गर्न १६३ जना, इजारे कुलो मर्मत गर्न १६५ जना, तारेपहरो कुलो मर्मत गर्न ३५० जना गरी समुदायका अति जोखिममा रहेका जम्मा १,२२८ जना भूकम्प प्रभावितहरुलाई कामका लागि नगद कार्यक्रम अन्तरगत परिचालन गरिएको थियो साथै ती कामदारहरुले दैनिक ६०० रुपैया ज्याला प्राप्त गरी आफ्नो तात्कालिन घरायशी आवश्यकताहरु पूरा गर्न सहयोग पुगेको थियो ।

३) जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमः छोप्राकका यी वडाहरुमा भूकम्प प्रभावित समुदायहरुको जीविकोपार्जनका लागि विभिन्न कृषिजन्य तथा गैर कृषिजन्य क्रियाकलापहरु सञ्चालन भएका छन् । यी क्रियाकलापहरुबाट विपन्न र जोखिममा रहेका समुदायको दैनिक जीवनयापन तथा आर्थिक उपार्जनमा सहयोग पुगेको छ । अर्ध व्यवसायिक तथा व्यवसायिक रुपमा जीविकोपार्जन सुधारका क्रियाकलापहरुमा संलग्न विपन्न र जोखिममा रहेका कृषकहरु मध्ये नवजागृती, हरियाली कृषक समूह, समृद्धि कृषि सरकारी तथा जनचेतना बहुउद्धेश्य कषि सरकारी संस्थाहरु मार्फत छनौट भएका कृषकहरु १०८ जना कृषिजन्य र १८ जना गैर कृषिजन्य क्रियाकलापहरुमा सहभागी भएका छन् । सहभागी कृषकहरुको विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क्र.सं.	सहभागी कृषकको नाम	गाऊँटोल	क्रियाकलापको किसिम	सहयोग रकम रु.	कैफियत्
१	मोहन बराम	कटरबारी	तरकारी खेती	१०,०००	
२	गोल बहादुर बराम	कटरबारी	मौरी पालन	१०,०००	
३	बिमल पोखरेल	मैदान	तरकारी खेती	१०,०००	
४	दयाराम पोखरेल	मैदान	कुखुरा पालन	१०,०००	
५	होम नाथ घिमिरे	कटरबारी	तरकारी खेती	१०,०००	
६	सरस्वती घिमिरे	कटरबारी	बाखा पालन	१०,०००	
७	सोम बहादुर	हरिबोले	कुखुरा पालन	१०,०००	
८	नैन सिंग गुरुङ्ग	सालबोट	तरकारी खेती	१०,०००	
९	जौ मायाँ बराम	हरिबोले	बाखा पालन	१०,०००	
१०	राम चन्द्र पोखरेल	हरिबोले	बाखा पालन	१०,०००	
११	फणिन्द्र श्रेष्ठ	मैदान	तरकारी खेती	१०,०००	
१२	कृष्ण बहादुर नेपाली	जुडिवन	बाखा पालन	१०,०००	
१३	प्रेम वि.क.	मैदान	बाखा पालन	१०,०००	
१४	रेनुका वि.क.	मैदान	बाखा पालन	१०,०००	
१५	सुमन बराम	कटरबारी	बंगुर पालन	१०,०००	
१६	सम्झना बराम	कटरबारी	कुखुरा पालन	१०,०००	
१७	सविना गुरुङ्ग	सालबोट	बंगुर पालन	१०,०००	
१८	मुरली वि.क.	मैदान	बाखा पालन	१०,०००	
१९	विपिन वि.क.	हरिबोले	बाखा पालन	१०,०००	
२०	उख बहादुर बराम	केराबारी	बाखा पालन	१०,०००	
२१	कृष्ण पोखरेल	मैदान	बाखा पालन	१०,०००	
२२	गोपि वि.क.	भोलावोट	बाखा पालन	१०,०००	
२३	पहेली दमिनी	डाँडा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
२४	शिब वराम	डाँडा गाउँ	बंगुर पालन	१०,०००	
२५	सिताराम घिमिरे	घिमिरे गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
२६	राम कृष्ण परियार	कोटिले पानी	बाखा पालन	१०,०००	
२७	सुक माया बराम	डाँडा गाउँ	बंगुर पालन	१०,०००	
२८	डलि वि.क.	मैदान	बाखा पालन	१०,०००	
२९	अन्जु पोखरेल	मैदान	मौरी पालन	१०,०००	
३०	पिवत्रा श्रेष्ठ	माझ गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
३१	कुमार नेपाली	भोर्ला बोट	बाखा पालन	१०,०००	
३२	कृष्ण बहादुर गुरुङ्ग	सालबोट	तरकारी खेती	१०,०००	
३३	लक्ष्मी भुजेल	हरिवोले	कुखुरा पालन	१०,०००	
३४	श्याम कुमारी गुरुङ्ग	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
३५	सुक बहादुर गुरुङ्ग	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
३६	गोरे गुरुङ्ग	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
३७	हरी गुरुङ्ग	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
३८	बिमला वि.क.	भालुमारे	बाखा पालन	१०,०००	
३९	रण बहादुर वि.क.	डुम्रेस्वाँरा	बंगुर पालन	१०,०००	
४०	टेक मान गुरुङ्ग	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
४१	काजी राम गुरुङ्ग	थुम्की	बाखा पालन	१०,०००	

४२	चित्र बहादुर गुरुङ्ग	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
४३	मायाँ देवी गुरुङ्ग	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
४४	हर्क परियार	भालुमारे	बंगुर पालन	१०,०००	
४५	दिल बहादुर कुँवर	थुम्की	कुखुरा पालन	१०,०००	
४६	ज्ञान बहादुर	थुम्की	बाखा पालन	१०,०००	
४७	चन्द्र बहादुर गुरुङ्ग	चित्रे	मौरी पालन	१०,०००	
४८	राम बहादुर	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
४९	हर्क बहादुर गुरुङ्ग	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
५०	लिला कुमारी गुरुङ्ग	पाम	बाखा पालन	१०,०००	
५१	शिवलाल बराम	चित्रे	तरकारी खेती	१०,०००	
५२	चन्द्र भुजेल	नुरे पानी	बाखा पालन	१०,०००	
५३	सुर्य प्रसाद पोखरेल	घुम्ती	तरकारी खेती	१०,०००	
५४	सन्तोष भट्ट	घुम्ती	मौरी पालन	१०,०००	
५५	मिन प्रसाद भट्ट	घुम्ती	बाखा पालन	१०,०००	
५६	मंगल वि.क.	डुम्रेस्वाँरा	बाखा पालन	१०,०००	
५७	विष्णु वि.क.	पाम	बाखा पालन	१०,०००	
५८	राज कुमार वि.क.	डुम्रेस्वाँरा	तरकारी खेती	१०,०००	
५९	शंकर बस्नेत	जरेवर	तरकारी खेती	१०,०००	
६०	मन्जु वि.क.	जरेवर	बाखा पालन	१०,०००	
६१	बिष्णु वि.क.	जरेवर	बाखा पालन	१०,०००	
६२	दल बहादुर कुमाल	चोरकाटे	तरकारी खेती	१०,०००	
६३	अमृत कुमाल	चोरकाटे	तरकारी खेती	१०,०००	
६४	मैना कुमाल	चोरकाटे	बंगुर पालन	१०,०००	
६५	राजु बाबु कुमाल	चोरकाटे	बाखा पालन	१०,०००	
६६	काजी कुमाल	चोरकाटे	बाखा पालन	१०,०००	
६७	चमेली कुमाल	चोरकाटे	बाखा पालन	१०,०००	
६८	प्रेम कुमाल	चोरकाटे	बाखा पालन	१०,०००	
६९	बेद बहादुर कुमाल	ठूलोघर	बाखा पालन	१०,०००	
७०	पातली परियार	चोरकाटे	मौरी पालन	१०,०००	
७१	सूर्य कुमाल	ठूलोघर	बंगुर पालन	१०,०००	
७२	रेशम कुमाल	ठूलोघर	बंगुर पालन	१०,०००	
७३	धुर्ब कुमाल	कमलबारी	माछा पालन	१०,०००	
७४	टेक बहादुर कुमाल	चोरकाटे	बंगुर पालन	१०,०००	
७५	अन्जु महतो	चोरकाटे	बंगुर पालन	१०,०००	
७६	बिष्णु बहादुर कुमाल	चोरकाटे	बंगुर पालन	१०,०००	
७७	राम बहादुर कुमाल	चोकाटे	बंगुर पालन	१०,०००	
७८	होम बहादुर वि.क.	चुम्का	कुखुरा पालन	१०,०००	
७९	दिपक कुमाल	ठूलोघर	बंगुर पालन	१०,०००	
८०	सिता राम कुमाल	ठूलोघर	बंगुर पालन	१०,०००	
८१	राम चन्द्र कुमाल	चोरकाटे	बंगुर पालन	१०,०००	
८२	लोक बहादुर कुमाल	ठूलोघर	बंगुर पालन	१०,०००	
८३	ज्ञानु मायाँ कुमाल	कमल बारी	तरकारी खेती	१०,०००	
८४	तारा वि.क.	थुम्का	बंगुर पालन	१०,०००	

८५	चुनु मायाँ कुमाल	ठूलोघर	बंगुर पालन	१०,०००	
८६	बिल बहादुर वि.क.	थुम्का	बाखा पालन	१०,०००	
८७	बिष्णु बहादुर कुमाल	चोरकाटे	बंगुर पालन	१०,०००	
८८	राम शरन कुमाल	चोरकाटे	कुखुरा पालन	१०,०००	
८९	टिकु रशैली	थुम्का	बंगुर पालन	१०,०००	
९०	जित बहादुर वि.क.	जरेवर	बाखा पालन	१०,०००	
९१	ईन्द्रा देवी गुरुङ्ग	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
९२	चन्द्र बहादुर गुरुङ्ग	चित्रे	बाखा पालन	१०,०००	
९३	रुद्र बहादुर बस्नेत	जरेवर	तरकारी खेती	१०,०००	
९४	सुनिता वि.क.	जरेवर	बाखा पालन	१०,०००	
९५	अप्सरा नगरकोटी	जरेवर	बंगुर पालन	१०,०००	
९६	चन्द्र बहादुर गुरुङ्ग	जरेवर	कुखुरा पालन	१०,०००	
९७	प्रेम बहादुर अधिकारी	जरेवर	तरकारी खेती	१०,०००	
९८	सिता बस्नेत	जरेवर	बाखा पालन	१०,०००	
९९	धन बहादुर भुजेल	साविक वडा नं.७	बाखा पालन	२५,०००	
१००	ईन्दीरा कुमारी पोखरेल	साविक वडा नं.७	बाखा पालन	२५,०००	
१०१	तुल बहादुर परियार	साविक वडा नं.६	बाखा पालन	२५,०००	
१०२	रमेश वि.क.	साविक वडा नं.८	आरनको सामाग्री	२५,०००	
१०३	प्रेम बहादुर गुरुङ्ग	साविक वडा नं.१	बाखा पालन	२५,०००	
१०४	पुतली वि..क.	साविक वडा नं.१	बाखा पालन	२५,०००	
१०५	मकल बराम	साविक वडा नं.६	बाखा पालन	२५,०००	
१०६	कृष्ण पोखरेल	साविक वडा नं.६	बाखा पालन	२५,०००	
१०७	रण बहादुर परियार	साविक वडा नं.६	बाखा पालन	२५,०००	
१०८	कमल परियार	साविक वडा नं.७	बाखा पालन	२५,०००	
१०९	निर्मला श्रेष्ठ	मैदान	ब्युटी पारलर	३०,०००	
११०	बिना बराम	कटरबारी	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
१११	उमेश लामीछाने	हरिबले	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
११२	मन्जु बराम	कटरबारी	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
११३	गोविन्द श्रेष्ठ	कोईले पानी	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
११४	विल बहादुर घिमिरे	कटरबारी	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
११५	सुब्बा परियार	अदुवा बारी	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
११६	सिता वि.क.	पाम	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
११७	सोम कुमारी गुरुङ्ग	चित्रे	साना होटल व्यवसाय	३०,०००	
११८	शुसिला वि.क.	भालमारे	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
११९	ईश्वरी परियार	भालमारे	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
१२०	मान सिंग वि.क.	कोईले पानी	आरन सामाग्री	३०,०००	
१२१	बुद्धि बहादुर वि.क.	पाम	आरन सामाग्री	३०,०००	
१२२	एक बहादुर वि.क.	पाम	आरन सामाग्री	३०,०००	
१२३	चेक बहादुर वि.क.	भालमारे	आरन सामाग्री	३०,०००	
१२४	डल्ली वि.क.	मैदान	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
१२५	ईश्वरी श्रेष्ठ	मैदान	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
१२६	रविन पोखरेल	अमराई	मसला पिस्ने मेशिन	३०,०००	

यस वडाका १६४ जना कृषकहरुले प्लाष्टिक टनेल र थोपा सिंचाइको सामग्री प्राप्त गरी मुख्यतः गोलभेंडा, काँक्रो, आदि तरकारीको अर्धव्यवसायिक रुपमा उत्पादन गरिरहेका छन् । यसका लागि परियोजनाले थप बीऊविजन समेत उपलब्ध गराएको थियो ।

४) सिंचाइ कुलो निर्माण तथा मर्मत सुधारः समुदाय तथा कृषि सहकारीहरुले पहिचान गरेका सिंचाइ कुलोहरुको निर्माण तथा मर्मत सुधारमा परियोजनाको तर्फबाट आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध भएको थियो । यस अन्तरगत बोक्सीखोला कुलो, भागे खोला कुलो, कुमाल बस्ती कुलो, खहरे खोला कुलो, टापु खेत कुलो, कटबाँसे कुलो, पाम खोला कुलो, ठूलि खोला कुलो, सत्रबिसे कुलो, खरखोला कुलो, बिरस्वाँरा कुलो गरी ११ वटा सिंचाइ कुलोहरुको मर्मत सम्भार गरिएको थियो ।

५) कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र तथा सहकारी भवन निर्माणः यस वडामा जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको सिफारिस र परियोजनाको सहयोगमा कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र तथा सहकारी भवन निर्माण भएको छ । वडामा कृषकहरुले उत्पादन गरेको कृषि उपजहरु सङ्कलन गरी सहकारीको माध्यमबाट बिक्रिवितरण गरी सहकारीका सदस्य कृषकहरुलाई फाईदा दिने उद्देश्यका साथ यो भवन निर्माण भएको हो । यसमा कृषि उपज सङ्कलन गर्न आवश्यक पर्ने तौल मापन गर्ने औजारहरु, कृषि उपज भण्डारण गर्ने वा जम्मा गर्न आवश्यक पर्ने क्रेटहरु आदि समेत उपलब्ध छन् । सम्बृद्धि कृषि सहकारी संस्थाको मातहतमा रहने गरी निर्मित यस कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र तथा सहकारी भवनबाट कृषक - सहकारी - बजार अवधारणा अनुरुप क्रियाकलापहरु सञ्चालन हुने अपेक्षा समेत गरिएको छ । सहकारी संस्थाले गाऊँपालिकासँगको समन्वयमा चोरकाटेमा साप्ताहिक हाटबजार समेत सञ्चालन गर्दै आईरहेको छ ।

६) कृषि यन्त्र वितरणः कृषि व्यवसायमा आएको आधुनिकीकरण तथा यान्त्रिकरणलाई सहयोग पुऱ्याउन तथा कृषकहरुलाई प्रभावकारी रुपमा आफ्नो पेशा व्यवसाय सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने हेतुले यी वडामा विभिन्न कृषि यन्त्रहरुको वितरण गरिएको छ । मुख्यतः कृषकहरुको पेशा तथा व्यवसाय सञ्चालन गर्न लाग्दै आएको श्रमलाई आधुनिक यन्त्रहरुको प्रयोगबाट श्रम न्यूनीकरण तथा प्रभावकारी बनाउने यसको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यस क्रियाकलाप अन्तरगत तात्कालिन कृषि विकास कार्यालयसँगको समन्वय तथा सम्बन्धित कृषि सहकारी संस्थासँगको सहकार्यमा यी वडामा विभिन्न कृषि यन्त्रहरु जस्तैः हाते टयाक्टर- १ थान, धान गहुँ झार्ने थ्रेसर-३ थान, मकै छोडाउने मेशिन- २ थान, मसला पिस्ने मेशिन- १ थान वितरण गरिएको छ ।

७) कृषकहरुको क्षमता विकास तालिम कार्यक्रमः यी वडामा कृषकहरुको क्षमता विकास गरी आधुनिक कृषि उत्पादन तर्फ उन्मुख गराउन तथा सञ्चालित व्यवसायबाट प्रभावकारी रुपमा अधिकतम उत्पादन लिन आवश्यक प्राविधिक ज्ञान तथा सीपको लागि विभिन्न क्षमता अभिबृद्धि सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन भएका छन् जस्तैः प्लाष्टिक टनेल खेती, बंगुर पालन, बाखा पालन, पानी संकलन प्रविधि, करेसा वारी सुधार तथा घर बगैंचा व्यवस्थापन, वाली उत्पादन प्रविधि, स्थानीय सेवा प्रदायकको लागि तालिम, जीविकोपार्जन सुधार, लघु उद्यम सञ्चालन, व्यवसायिक तरकारी उत्पादन, आदि । यी विभिन्न क्षमता विकास सम्बन्धी तालिमहरुमा ८५४ जना कृषकहरु सहभागी भएका छन् ।

घ) स्वास्थ्य कार्यक्रमः

सिरानचोक गाऊँपालिका वडा नं. ४ र ५ छोप्राकमा केएर नेपालले साझेदार संस्था मार्फत् विभिन्न स्वास्थ्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरेको छ। जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय र स्थानीय तहसँगको समन्वयमा यी वडामा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी क्षमता अभिबृद्धि र सचेतीकरणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन्।

१) परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवाः जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहसँगको समन्वयमा छोप्राकमा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन्। मुख्यतः छोप्राक स्वास्थ्य चौकीसँगको सहकार्यमा सञ्चालित यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य स्वास्थ्य संस्थाको गुणस्तरमा सुधार ल्याउन र कार्यकमलाई प्रभावकारी बनाउन विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरुसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने, लामो अबधिका परिवार नियोजनका आधुनिक साधनहरुको प्रयोग कर्ता बढाउन जोड दिने र स्वास्थ्य संस्थामा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी गुणस्तर सेवा पाए नपाएको सुनिश्चित गर्ने रहेको थियो। यस कार्यक्रमको सहजीकरण एवं सहयोगमा छोप्राक स्वास्थ्य चौकीका कर्मचारीहरु मध्ये १ जनाले ईम्प्लान्ट र २ जनाले आईयूसिडि सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेका छन् भने १ जना कर्मचारीले सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेका छन् जसबाट स्वास्थ्य संस्थामा तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति तयार भएको छ र नेपाल सरकारको प्राथमिकताको यस अभियानलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न सहयोग पुगेको छ।

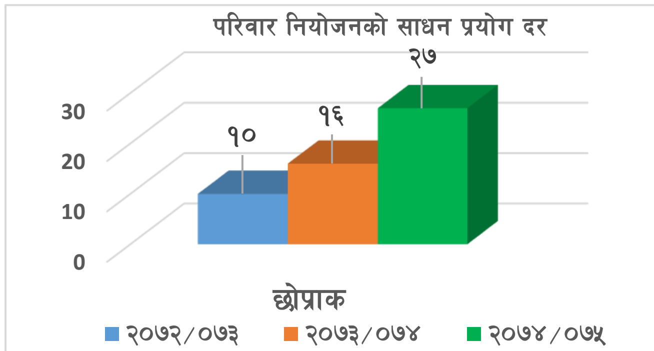

२) क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण कार्यक्रमः परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवाको प्रभावकारिताका लागि विभिन्न क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको थियो। विभिन्न तह जस्तै स्वास्थ्य चौकी, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तथा समुदायस्तरमा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवा सम्बन्धी अभिमुखीकरण, स्वास्थ्य कर्मी तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी मूल्य मान्यता (Value Clarification and Attitude Transformation - VCAT) सम्बन्धी अभिमुखीकरण, आमा समूह, विद्यालय तथा परम्परागत धामी झाँक्रीहरुलाई परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको थियो। तालिम प्राप्त स्वास्थ्य कर्मीहरुको व्यवहारिक क्षमता अभिबृद्धिका लागि सम्बन्धित कार्यक्षेत्रमा नै उनीहरुलाई थप व्यवहारिक सीप दिने कामहरु पनि भएका थिए। यी विभिन्न क्रियाकलापहरुबाट समुदायमा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवाका बारेमा उनीहरुमा भएका नकारात्मक सोचाइहरुलाई न्यूनीकरण गरी स्वस्थ र सुरक्षित परिवार निर्माण गर्न महत्वपूर्ण सहयोग पुगेको छ।

ङ) लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण कार्यक्रमः

१) लैगिंक हिंसाप्रभावितलाई केस रिफरल सेवाः समुदायमा लैङ्गिक हिंसा सम्वन्धी संचेतनामूलक क्रियाकलाप सञ्चालन, लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण सञ्जालको क्षमता अभिवृद्धि पश्चात् समुदायमा देखिएका लैङ्गिक हिंसाका घटना, नागरिकता विहीन भएर राज्यवाट पाउने सेवावाट वञ्चित व्यक्ति, अपाङ्गता कार्ड वनाउन नसकेका व्यक्तिहरुलाई सम्बन्धित निकायमा हिंसा सम्वोधनकालागि केस रिफर गरिएका कारण सम्बन्धित निकायहरु जस्तैः महिला सञ्जाल तथा प्रहरी महिला सेवा केन्द्रमा केस दर्ता वृद्धि भएको छ। यस प्रकारको सेवा मार्फत् छोप्राकबाट ४३ जना हिंसा प्रभावितहरुको केस रिफर भएका छन्।

२) बिद्यालयका किशोर किशोरीका लागि अभिमुखिकरण कार्यक्रमः माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुलाई वालविवाह, यौनजन्य दुर्व्यवहार र वलात्कारका विषयमा र यसका असर, कानूनी उपचार सम्वन्धमा ३०५ जना किशोर किशोरी विद्यार्थीहरुलाई १ दिने अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन मार्फत् बालबालिकाहरुको चेतनास्तर वृद्धि भएको छ। आफुलाई परेको समास्या शिक्षकहरुलाई बताउन सक्ने परिपाटीको विकास भएको छ। विद्यालयमा गुनासो पेटिका राख्ने व्यावस्थाको सुरुवात भएको छ ।

३) जोडी छलफलः जोडी छलफलले महिला पुरुष विशेष गरी श्रीमान श्रीमती बीचको समझदारी वृद्धि भएको छ । श्रीमान श्रीमती बीच भएको विवाद झैझगडा सञ्जाल मार्फत् समाधान हुने परिपाटीको विकास भएको छ। घरघरायसी काममा पुरुषको संलग्नता बढेको छ भने महिलाहरुको जनचेतनामूलक कामका साथै आर्थिक आर्यआर्जनको काममा सहभागिता वृद्धि भएको छ। श्रीमान श्रीमतीमा चेतनास्तर वृद्धि भए पछि आमाबुवाले जबरजस्ती गरिदिने बालविवाहमा कमी आएको छ । यस कार्यक्रममा १३७ महिला र १३७ पुरुष गरी २७४ जनाको सहभागीता रहेको थियो ।

४) कचहरी नाटक प्रर्दशन कार्यक्रमः समुदायमा लैंगिक हिंसाका बारेमा जनचेतना सचेतना बढाउनका लागि विभिन्न स्थानमा कचहरी नाटक प्रदर्शन गरिएको थियो । यस नाटकबाट हिंसा भनेको के हो भन्ने बारेमा साथै हिंसा भएमा सहनु हुन्न रहेछ भन्ने जानकारी प्रदान गरी समुदाय सचतीकरण गरिएको थियो । यसबाट बालविवाहमा कमि आएको छ साथै हिंसाका घटनाहरु ध्दर्ता हुन थालेका छन् । यस कार्यक्रममा ९०० जनाको सहभागिता रहेको थियो ।

५) कृषि सहकारीका पदाधिकारी लैंगिक समानता र सामाजिक समाबेशीकरण तथा नेतृत्व विकास तालिमः कृषि सहकारी संस्थाका पदाधिकारीहरुमा लैंगिक समानता र सामाजिक समाबेशीकरण तथा नेतृत्व क्षमता विकास सम्बन्धी ज्ञान अभिबृद्धिका लागि ३ दिने तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । सहकारीहरुमा महिला, दलित जनजातिहरुको समावेशी सहभागितामा वृद्धि गराउने उद्देश्यले सञ्चालन गरिएको यस तालिमबाट संस्थाहरुमा समावेशी सहभागिता सम्बन्धी सचेतीकरणका साथै नेतृत्व क्षमता समेत विकास भएको छ । यस तालिममा विभिन्न सहकारी संस्थाका ३४ जनाको सहभागिता रहेको थियो ।

च) विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमः

१) विपद व्यवस्थापन तालिमः विपद पूर्व तयारी तथा विपद जोखिम न्यूनीकरणमा समुदायको क्षमता अभिबृद्धि गर्नका लागि विभिन्न चरणमा विभिन्न सरोकारवालाहरुलाई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन गरिएको थियो । वडास्तरमा गठित वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समिति साथै अन्य खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार र क्षति आँकलन कार्य समूहहरुलाई विपद पूर्व तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण तालिमहरु सञ्चालन गरियो । जसमा वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिका ३७ जना, खोज तथा उद्धार कार्य समूहका २४ जना, प्राथमिक उपचार कार्य समूहका २४ जना र क्षति आँकलन कार्य समूहका २४ जना सहभागी भएका थिए ।

२) विपद जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापन योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनः वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समिति तथा वडा कार्यालय (तात्कालिन गाविस) को समन्वयमा वडाको समग्र जोखिमता, सङ्कटासन्नता, विपन्नता, प्रकोप तथा अन्य सम्भावना आदिका बारेमा विश्लेषण गरी वडास्तरको विपद जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापन योजना निर्माण भएको छ । उक्त जोखिमता, प्रकोप आदिका लागि छलफल तथा विश्लेषणका आधारमा पहिचान गरिएका अल्पिकरण तथा अन्य कार्यक्रमहरुलाई आवधिकरुपमा कार्यान्वयन गर्दै जाने योजना मुताविक तयार भएको यस विपद जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापन योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा समेत परियोजनाले सहयोग गरेको छ । यस वडामा पहिचान भएका पहिरो रोकथाम सम्बन्धी ३ वटा साना अल्पिकरणका कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएका छन् जसबाट समुदायका १५० जना लाभान्वित भएका छन् ।

३) कृत्रिम घटना अभ्यासः विपद पूर्व तयारीका लागि समुदायलाई सचेतीकरण गर्न तथा अभ्यस्त बनाउन विभिन्न प्रकोपका घटनाहरुमा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने काम भएको थियो साथै यस अभ्यासमा समुदायका १९७ जना सहभागी

भएका थिए । यसले यदि कुनै विपद वा प्रकोप भैहाल्यो भने के कसरी बच्ने वा बढी क्षति हुनबाट जोगिने भन्ने बारेमा समुदायलाई पूर्व तयारमा अभ्यस्त हुन मद्दत गर्दछ ।

छ) न्यायमा पहुँच कार्यक्रमः

१) रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनः कार्यक्षेत्रमा गरिबी, जोखिमता र सामाजिक अन्यायको अन्तरनिहित कारणहरुको विश्लेषणका आधारमा पहिचान गरिएका क्षेत्रहरुमा समुदायसँगको विस्तृत छलफलबाट रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनका लागि ठाउँ, सहभागी तथा समय निर्धारण गरिएको थियो । यस वडामा ९ वटा विपन्नताका क्षेत्रहरुमा २७ वटा रिफ्लेक्ट सेसनहरु सञ्चालन भएका छन् । यी रिफ्लक्ट सेसनमा मुख्यतः तीन प्रकारका सहभागीहरु छन्: महिलाहरु मात्र, पुरुषहरु मात्र र महिला पुरुष संयुक्त । जम्मा ५४० जनाको सहभागिता रहेको यी रिफ्लेक्ट सेसनहरुमा महिला २२५, पुरुष २२५, किशोर ४५ र किशोरीहरु ४५ जना रहेका छन् । यी रिफ्लेक्ट सेसनहरुमा मुख्यतः रक्सीका कारणले हुने हिंसा, घरेलु हिंसा, वालविवाह, बहुविवाह र बोक्सी प्रथा आदि सवालहरुमा छलफल भई यसको न्यनीकरणका लागि सामुदायिक कार्ययोजना निर्माण र कार्यान्वयन गरी सामुदायिक सचेतीकरण भईरहेको छ । हिंसाका घटनाहरुलाई लुकाउने भन्दा पनि रिपोर्टिङ्ग गर्ने क्रम बढीरहेको छ । यी रिफ्लेक्ट सेसनहरुमा मुख्यतः रक्सीका कारणले हुने हिंसा, घरेलु हिंसा, वालविवाह, बहुविवाह र बोक्सी प्रथा आदिका ९ वटा सामजिक परिवर्तन योजना तयार भई कार्यान्वयनमा रहेका छन् ।

२) न्यायिक समितिको क्षमता अभिबृद्धिः संविधानले प्रदत्त गरेको संवैधानिक व्यवस्था अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहमा उपप्रमुख वा उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा न्यायिक समिति गठन हुने प्रावधान छ र यस समितिले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने मुद्दाहरुमा न्याय सम्पादन गर्ने काम गर्दछ । न्यायिक समितिको भूमिका र यसको दायरा भित्र पर्ने मुद्दाहरुको प्रभावकारी न्याय सम्पादनका लागि आवश्यक सीप तथा दक्षता अभिबृद्धिमा परियोजनाले विभिन्न क्षमता अभिबृद्धिका तालिमहरु सञ्चालनमा पनि सहयोग गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था अनुरुप हाल न्यायिक समितिले उजुरी लिने तथा न्याय सम्पादनको काम गरिरहेको छ ।

३) सामुदायिक अङ्क पत्रः समुदायमा हुने विभिन्न हिंसाजन्य तथा अन्य घटनाहरुमा कमी ल्याउन साथै यस कार्यमा प्रहरी र समुदायको भूमिकालाई प्रभावकारी बनाउन सहभागितात्मक रुपमा सामुदायिक अङ्क पत्र अभ्यास गरिएको छ । यसमा सुरुमा सहभागितात्मक रुपमा आँकलनका सूचकहरु तयार गरिन्छ र दुवै सरोकारवालाहरु बीचमा सूचकहरुमा मुल्याङ्कन गर्ने काम हुन्छ । यसबाट दुवै पक्षले आफ्नो अवस्था साथै अपेक्षा स्पष्टरुपमा विश्लेषण गर्न सक्छन् । कसरी यस अवस्थामा सुधार ल्याई प्रभावकारी रुपमा सेवा लिन तथा दिन सकिन्छ भनेर आगामी खाका समेत तयार गर्दछ । प्रहरी कार्यालय र मातहतको इकाईले समुदायबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गरेको र सेवा चुस्त र प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुगेको कुरा व्यक्त गरेका छन् ।

४) विद्यालय सचेतना कार्यक्रमः परिवार तथा समुदायमा हुने विभिन्न खाले हिंसा तथा अन्य घटनाहरुका बारेमा विद्यालयका किशोर किशोरीहरु मार्फत् परिवार र समुदायमा सचेतीकरण गर्ने उद्देश्य मुताविक विद्यालय सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । किशोर किशोरीहरुको समूहमा छलफल, प्रहरीहरुद्वारा जानकारीमूलक सेसनहरु सञ्चालन, शिक्षकहरुलाई तालिम आदि क्रियाकलापहरुको माध्यमबाट विद्यालय र समुदायमा सचेतीकरण भईरहेको छ ।

वडा नं. ६, गाँखु:

सिरानचोक गाउँपालिकाको वडा नं. ६, गाँखुमा केएर नेपालको भूकम्प प्रतिकार्य तथा पुनस्थापना कार्यक्रम अन्तरगत नीजि आवास पुननिर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन, स्वास्थ्य, लैंगिकतामा आधारित हिंसा न्यूनीकरण र विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ ।

क) नीजि आवास पुननिर्माण कार्यक्रम:

यस वडामा नीजि आवास पुननिर्माण अन्तरगत विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन भएका छन् । प्रमुख क्रियाकलापहरुमा दक्ष डकर्मी तालिम, नमूना घर निर्माण, स्रोत केन्द्र भवन निर्माण, भूकम्प प्रतिरोधी घर संरचना निर्माण सम्बन्धी सचेतीकरण, अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुलाई डिपिसिसम्म घर पुननिर्माण गर्नका लागि थप सहयोग आदि रहेका छन् ।

१) दक्ष डकर्मी तालिम: नीजि आवास पुननिर्माण कार्यलाई सहयोग पुर्‍याउन आवश्यक दक्ष जनशक्ति विकास गर्न परियोजनाको सहयोगमा गाँखुमा ८० जना व्यक्तिहरुले दक्ष डकर्मी तालिम प्राप्त गरेका छन् जसको परिचालनबाट समुदायमा भूकम्प प्रतिरोधी घर संरचना निर्माण भएका छन् । तालिम प्राप्त डकर्मीहरुको विवरण यस प्रकार छ ।

क्र.सं.	तालिम प्राप्त डकर्मीको नाम थर	साविकको ठेगाना	सम्पर्क फोन
१	सुक बहादुर गुरुङ	गाँखु, १	९८६४००६९१२
२	अमर गुरुङ	गाँखु, १	-
३	मिन कुमार गुरुङ	गाँखु, १	-
४	पदम बहादुर गुरुङ	गाँखु, २	-
५	निर्मल बि.क.	गाँखु, २	९८४६३००३९३
६	पदमा अधिकारी	गाँखु, ३	-
७	सुक बहादुर गुरुङ	गाँखु, ३	९८१५११३५२२
८	कुमार श्रेष्ठ	गाँखु, ४	-
९	रामजी थापा	गाँखु, ३	-
१०	कल्पना खागी	गाँखु, ४	९८४६३४०४५७
११	नर माया नेपाली	गाँखु, ४	-
१२	राम बहादुर अधिकारी	गाँखु, ५	९८०६६७२१३१
१३	कोपिला नेपाली	गाँखु, ७	९८०६६७२१८१
१४	पारपती नेपाली	गाँखु, ७	-
१५	अर्जुन कुमार श्रेष्ठ	गाँखु, ७	९८४६३४०५८६
१६	रश्मी अधिकारि	गाँखु, ४	-
१७	सोम बहादुर परियार	गाँखु, ६	९८२५१२७०६८
१८	कृष्ण बहादुर परियार	गाँखु, ६	-
१९	राम कुमार गुरुङ	गाँखु, ८	९८०८७१०३८८७
२०	श:खर मणि गुरुङ	गाँखु, ८	९८१११५३७५०
२१	गुमान सिंह घले	गाँखु, ८	-
२२	सुनिल दानी	गाँखु, ४	-
२३	संगिता मगराती	गाँखु, ७	९८०६५३९००६
२४	प्रेम बहादुर गुरुङ	गाँखु, ९	९८२६१९१३३९
२५	खुन बहादुर गुरुङ	गाँखु, १	९८२६१०८८५९
२६	लिला बहादुर गुरुङ	गाँखु, १	९८४६७५४२०५
२७	इमान गुरुङ	गाँखु, २	९८२४१७११३२

२८	मलाल गुरुङ	गाँखु, २	९८०३२४३५१२
२९	धन बहादुर गुरुङ	गाँखु, २	९८०१४९०४०८
३०	खेम बहादुर राणा	गाँखु, ३	९८०७४५०४४७
३१	जित बहादुर बोगटी	गाँखु, ४	९८४६८०९३८७
३२	धन प्रसाद श्रेष्ठ	गाँखु, ४	९८४६३४०७४८
३३	मन बहादुर बानियाँ	गाँखु, ४	९८४६१८९५०२
३४	अनिता खनाल (अधिकारी)	गाँखु, ७	९८४२८४५९४१
३५	चेत बहादुर रानामगर	गाँखु, ६	९८१९१६०३८३
३६	जगदीश अर्याल	गाँखु, ६	९८४६७३५०४२
३७	सोभा दमाई	गाँखु, ६	९८१६१७२९५९
३८	सुरेश पुलामी मगर	गाँखु, ६	९८२६१४८४०१
३९	सपना नेपाली	गाँखु, ५	९८१३२९७२७८
४०	बुद्धिराज गुरुङ	गाँखु, ७	९८१६१६८४८१
४१	लेख बहादुर दानी	गाँखु, ४	९८४६४५९९१४
४२	नारायण पाता मगर	गाँखु, ६	९८२४१५२०४३
४३	राम कुमार परियार	गाँखु, ७	९८०४१७८२६८
४४	राम शरण बि.क.	गाँखु, ५	९८२५१६१४८३
४५	रामजी पाता मगर	गाँखु, ६	९८४६५७७०६४
४६	कृष्ण बहादुर सार्की	गाँखु, ५	९८४१९३१६६४
४७	दुर्गा माया गुरुङ	गाँखु, २	९८२४१९५९०४
४८	भरत गुरुङ	गाँखु, ९	९८१३६८१९१०
४९	इमान बहादुर दमाई	गाँखु, ७	९८१३४७८१३६
५०	राम बहादुर बि.क.	गाँखु, ७	९८०५८२६१०५
५१	चन्द्र कुमार गुरुङ	गाँखु, ८	९८४६२९०५८६
५२	चित्र बहादुर गुरुङ	गाँखु, ८	९८१७१६१७८०
५३	नेत्र बहादुर घले	गाँखु, ८	९८४६२५४०७७
५४	सन्त बहादुर नेपाली	गाँखु, ५	९८१२१५६९४८
५५	टिका गुरुङ	गाँखु, १	९८०३८४४८८७
५६	लोक बहादुर गुरुङ	गाँखु, ९	९८१९१६१७६९
५७	सुक बहादुर अधिकारी	गाँखु, ४	-
५८	सिताराम घर्ति	गाँखु, ३	९८१६११३९४९
५९	सुक बहादुर गुरुङ	गाँखु, ९	९८१२६६५६०६
६०	चन्द्र बहादुर गुरुङ	गाँखु, ९	९८१०३४४०२९
६१	मंगल प्रसाद श्रेष्ठ	गाँखु, ६	९८४६३१२२६३
६२	मेन बहादुर गुरुङ	गाँखु, ९	९८१८४५०३०३
६३	फुल बहादुर गुरुङ	गाँखु, ९	९८१०३४४०२९
६४	धन बहादुर गुरुङ	गाँखु, ९	-
६५	राजेन्द्र बहादुर नेपाली	गाँखु, ५	-
६६	सिर्जना परियार	गाँखु, ८	९८१९१२१३६५
६७	रोदन बहादुर परियार	गाँखु, ६	९८४०५६६४४६
६८	हरि कुमार श्रेष्ठ	गाँखु, ६	९८१६९६४६५५
६९	छविलाल गुरुङ	गाँखु, १	९८४६६५५५६००
७०	सुब्बा गुरुङ	गाँखु, २	९८१३९०१६१७

७१	लक्ष्मण परियार	गाँखु, २	९८०४१३७०३४
७२	लेख बहादुर पोखरेल	गाँखु, ५	९८४६९४४२७०
७३	सुक बहादुर बि.क.	गाँखु, ४	-
७४	राम प्रसाद श्रेष्ठ	गाँखु, ७	-
७५	मान बहादुर नेपाली (सार्की)	गाँखु, ५	-
७६	धन बहादुर परियार	गाँखु, ५	-
७७	गंगा बहादुर गुरुङ	गाँखु, १	९८१८३५१९०२
७८	देउ बहादुर गुरुङ	गाँखु, १	-
७९	गोमा बिश्वकर्मा	गाँखु, ५	९८०६७७४४८५
८०	सानु माया नेपाली	गाँखु, ५	९८०६७२८२६७

२. अति जोखिममा रहेका घरपरिवारको नीजि आवास पुननिर्माण सहयोगः नेपाल सरकार, राष्ट्रिय पुननिर्माण प्राधिकरण तथा गाऊँपालिकाले पहिचान गरेको अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुको नीजि आवास पुननिर्माण अन्तरगत सहयोगी संघसंस्थाहरु मार्फत् थप स्रोत तथा दक्ष जनशक्ति परिचालन गरी भूकम्प प्रतिरोधी घर निर्माण गर्न सहयोग गर्ने प्रावधान अनुसार सिरानचोक गाउँपालिका ६ गाँखुमा निम्नलिखित घरपरिवारहरुको डिपिसिसम्मको घर पुननिर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।

क्र.सं.	जोखिममा रहेका घरपरिवारको नामथर	हालको ठेगाना	सरकारी निस्सा नं.	कैफियत्
१	पशुपति श्रेष्ठ	सिरानचोक गा. पा. - ६	२९६५८८	
२	बिज माया बि.क.	सिरानचोक गा. पा. - ६	२३१०७०	
३	चिन बहादुर परियार	सिरानचोक गा. पा. - ६	२३१३२९	
४	सोबन गुरुङ	सिरानचोक गा. पा. - ६	२२२२३२	
५	सुन्तली नेपाली	सिरानचोक गा. पा. - ६	२२२३०८	
६	सुष्मा बानियाँ	सिरानचोक गा. पा. - ६	२३१३९८	
७	सन बहादुर गुरुङ	सिरानचोक गा. पा. - ६	२२२२७२	
८	पुतली श्रेष्ठ	सिरानचोक गा. पा. - ६	४८०३३८	
९	सान्नानी गुरुङ	सिरानचोक गा. पा. - ६	२३१०९३	
१०	बाल कुमारी बानियाँ	सिरानचोक गा. पा. - ६	२३१०२७	
११	मलाल गुरुङ	सिरानचोक गा. पा. -६	२३१०९८	
१२	च्यामसे बि.क.	सिरानचोक गा. पा. -६	२३११००	
१३	रबिन श्रेष्ठ	सिरानचोक गा. पा. -६	२२२१८५	
१४	शंकर परियार	सिरानचोक गा. पा. -६	२३१३८९	
१५	सरस्वती परियार	सिरानचोक गा. पा. -६	२३११५९	
१६	आइत माया बि.क.	सिरानचोक गा. पा. -६	३६-२४-५-१-०-०५	
१७	गोविन्द शाह	सिरानचोक गा. पा. -६	२९६५७६	

३. स्रोत केन्द्र भवन निर्माण: समुदायमा भूकम्प प्रतिरोधी सचेतना विस्तार गर्न र तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न एउटा सामुदायिक स्रोत केन्द्र भवनको निर्माण भएको छ। यस स्रोत केन्द्रमा विभिन्न प्रचार सामग्रीका साथै भूकम्प प्रतिरोधी सचेतनाका् लागि भिडियोका माध्यमबाट समेत समुदायमा सन्देशमूलक जानकारी दिने काम गरिएको थियो। यस प्रकारको सन्देश तथा जानकारीहरुले यस क्षेत्रका समुदायलाई कसरी आफूले निर्माण गर्ने घर संरचनाहरु भूकम्प प्रतिरोधी बनाउन सकिन्छ भन्ने कुरामा स्पष्ट हुन मद्दत पुगेको थियो ।

४. नमूना घर निर्माण: यस वडामा भूकम्प प्रतिरोधी मापदण्डका बारेमा समुदायलाई जानकारी गराउने उद्देश्यले एउटा नमूना घर निर्माण भएको छ। दक्ष डकर्मीहरुको तालिम र परिचालनबाट यो नमूना घर निर्माण भएको हो । यसमा प्रयोग गरिएका भूकम्प प्रतिरोधी मापदण्डहरुको अनुसरण गरी २०७५ पौष मसान्तसम्ममा यस वडामा ५०१ नीजि आवास पुनर्निर्माण भएका छन् ।

५. सामाजिक परिचालन तथा घरदैलो कार्यक्रम: समुदायमा भूकम्प प्रतिरोधी घर संरचना निर्माण सम्बन्धी सचेतना विस्तार गर्नका लागि प्रत्येक घरपरिवारमा सामाजिक परिचालन तथा घरदैलो कार्यक्रमका माध्यमबाट सचेतीकरण समेत गरिएको थियो । यस कार्यक्रममा यस क्षेत्रका ७७७ जना समुदायका व्यक्तिहरु सहभागी भएका थिए ।

क) खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ कार्यक्रम:

१. खानेपानी योजना निर्माण तथा मर्मत: भूकम्प प्रतिकार्य तथा पुनस्थापना कार्यक्रम अन्तरगत गाँखुमा ५ वटा खानेपानी तथा सरसफाइ योजना सम्पन्न भएका छन् । कूल रु. ५७,१९,७२०/३३ को लागतमा सम्पन्न यी योजनाबाट ३०९ घरपरिवारका १,६६८ जनसंख्या लाभान्वित भएका छन् ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	ठेगाना	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	गाऊँपालिकाको लागत रु.	परियोजनाको लागत रु.	समुदायको योगदान रु.	जम्मा खर्च रु.
१	गँगटे खानेपानी योजना	सिरानचोक - ६, गाँखु	१३	७२	००।००	१०,९८,८६८।०२	३,०५,७६८।७०	१४०४६३६।७२
२	नाम्लीखोला खानेपानी योजना	सिरानचोक - ६, नाम्रुङ्ग	६३	३४६	००।००	१०,५०,५४५।२९	१,८५,३९०।२३	१२,३५,९३५।५२
३	नयाँबजार खानेपानी योजना	सिरानचोक - ६, महटार	६१	२८७	००।००	१२,५८,१३७।२३	९६४९१८।५४	२२,२३,०५५।७७
४	फर्सेखोला खानेपानी योजना	सिरानचोक - ६, गाँखु	५२	२६३	००।००	३,४३,५९६।१९	५८,५६१।१२	४,०२,१५७।३१

५	स्वास्थ्य चौकी खानेपानी योजना	सिरानचोक - ६, नयाँसाँघु	१२०	७००	००।००	४,५३,९३५।००	००।००	४,५३,९३५।००
	जम्मा		**३०९**	**१,६६८**	**००।००**	**४२,०५,०८१।७३**	**१५,१४,६३८।६०**	**५७,१९,७२०।३३**

२. स्वच्छता प्रवर्धन कार्यक्रमः खानेपानी योजनाको निर्माण सँगै समुदायमा सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्धन गर्नका लागि विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिएका थिए जस्तैः हातधुने तरिका, भाँडा धुने र सुकाउने तरिका, व्यक्तिगत सरसफाइ, महिनावारी व्यवस्थापन, शौचालय प्रयोग तथा व्यवस्थापन आदि । यी विभिन्न कार्यक्रममा ११०९ जना समुदायका व्यक्तिहरु सहभागी भएका थिए ।

३. खानेपानी परिक्षणः परियोजनाबाट सञ्चालन एवं सम्पन्न भएका खानेपानी योजनाहरुको खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गरिएको थियो साथै यस परिक्षणका बारेमा उपभोक्ता समितिमा अभिमुखीकरण गरिएको थियो । उपभोक्ता समितिले नियमित रुपमा खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गर्ने कामलाई निरन्तरता दिन आवश्यक टुल कीट समेत हस्तान्तरण गरिएको छ ।

४. खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता निर्माणः खानेपानी योजनाको दीगो व्यवस्थापनका लागि खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता तालिम सञ्चालन गरी प्रत्येक योजनामा दक्ष जनशक्ति निर्माण गरिएको छ । यी खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको परिचालन तथा तिनीहरुको पारिश्रमिक व्यवस्थापन सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरुले गर्ने गरी योजनाको आवश्यक रेखदेख तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापन गरिएको छ । तालिम प्राप्त खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताको नाम	लाभान्वित घरधुरी
१	गँगटे खानेपानी योजना	क) जीत बहादुर बोगटी ख) प्रेम सिंह बस्नेत	१३
२	नाम्लीखोला खानेपानी योजना	क) आईमान गुरुङ्ग ख) लिला बहादुर गुरुङ्ग	६३
३	नयाँबजार खानेपानी योजना	क) कमला श्रेष्ठ ख) भक्त बहादुर तामाङ्ग	६१
४	फर्सेखोला खानेपानी योजना	क) प्रेम कुमार गुरुङ्ग ख) मनमाया गुरुङ्ग	५२

ग) खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमः

२०७२ बैशाख १२ गतेको भूकम्प पश्चात् तात्कालिन जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति तथा जिल्ला विकास समिति गोरखाको निर्णय र सहमति तथा खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन सुधार क्लष्टरको स्रोत परिचालन सम्बन्धीको निर्णय बमोजिम यस वडामा भूकम्प प्रभावितहरुका लागि खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन सुधारका विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिए । सुरुमा राहत स्वरुप विभिन्न तरकारीका बीऊविजन वितरण, बीऊ भण्डारण थैला वितरण साथै कामका लागि सशर्त र निशर्त रकम वितरणका कार्यहरु सम्पन्न भयो । राहत वितरण सँगसँगै कतिपय अवस्थामा पुनर्लाभका कामहरु पनि गरिए जस्तै प्लाष्टिक टनेल वितरण, सिंचाइ कुलो निर्माण तथा मर्मत, सहकारी भवन तथा कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र निर्माण, आदि । पछिल्लो चरणमा यस वडामा स्थानीय तह तथा सरोकारवालाहरुसँगको समन्वयमा पुनर्लाभ तथा पुनस्थापनाका कार्यहरु सञ्चालन भईरहेका छन् ।

१) बीऊ विजन तथा भण्डारण सामग्री सहयोगः भूकम्प पश्चात् समुदायमा देखापरेको असहज अवस्था र सञ्चित बीऊविजनको क्षतिलाई मध्यनजर गरी खाद्यसुरक्षा तथा जीविकोपार्जन क्लष्टरको निर्णय बमोजिम यस वडाका ६९६ घरपरिवारहरुमा मौषमी तथा बेमौषमी तरकारीका बीऊविजन वितरण तथा बीऊ सञ्चित गर्न भण्डारण सामग्रीहरुको वितरण गरिएको थियो । कृषकहरुले समयानुकुल तरकारी उत्पादन गरी आफ्नो परिवारको दैनिक आवश्यकता तथा केही हदसम्म बाह्य आवश्यकतालाई समेत पूरा गर्न यसबाट सहयोग पुगेको थियो । यसका साथै जिल्ला कृषि विकास कार्यालयको सिफारिसमा गाँखुमा २,०१६ केजी धानको बीऊ र १,४२० केजी गहुँको बीऊ समेत कृषकहरुलाई वितरण गरिएको थियो ।

२) कामका लागि नगद कार्यक्रमः यस वडामा भूकम्पबाट क्षति भएका संरचनाहरुका भग्नावशेषहरु हटाउन तथा समुदायमा आर्थिक उपार्जनको अवसरहरु नष्ट भएको तात्कालिन अवस्थामा उनीहरुको दैनिक आवश्यकता पूरा गर्न सहयोग पुऱ्याउने उद्देश्यले जिल्लामा भएको निर्णय बमोजिम कामका लागि नगद सहयोग कार्यक्रम सञ्चालन भएको थियो । भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त खड्कटार सिंचाइ कुलो मर्मत गर्न २२५ जना, कामधेनु मावि भवनको भग्नावशेष हटाउन २४० जना, कृष्णज्योती मावि भवनको भग्नावशेष हटाउन २७५ जना, नामरुङ निमावि भवनको भग्नावशेष हटाउन ३६५ जना र मुसीखोला देखि नामरुङ सम्मको मोटरबाटो सफा गर्न ३०० जना समेत गरी समुदायका अति जोखिममा रहेका १,४०५ जना भूकम्प प्रभावितहरुलाई कामका लागि नगद कार्यक्रम अन्तरगत परिचालन गरिएको थियो साथै ती कामदारहरुले दैनिक ६०० रुपैया ज्याला प्राप्त गरी आफ्नो तात्कालिन घरायशी आवश्यकताहरु पूरा गर्न सहयोग पुगेको थियो ।

३) जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमः यस वडामा भूकम्प प्रभावित समुदायको जीविकोपार्जनका लागि विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन भएका छन् । मुख्यतः जीविकोपार्जन सुधार अन्तरगत कृषिजन्य तथा गैर कृषिजन्य क्रियाकलापहरुबाट विपन्न र जोखिममा रहेका समुदायको दैनिक जीवनयापन तथा आर्थिक उपार्जनमा सहयोग पुगेको छ । गाँखुमा रहेका उद्यमशील र दरौंदी कषि समुह साथै गाँखु कृषि सहकारी संस्थासँगको समन्वयमा अर्ध व्यवसायिक तथा व्यवसायिक रुपमा जीविकोपार्जन सुधारका क्रियाकलापहरुमा संलग्न विपन्न र जोखिममा रहेका कृषकहरु मध्ये १०९ जना कृषिजन्य र २१ जना गैर कृषिजन्य क्रियाकलापहरुमा सहभागी भएका छन् । सहभागी कृषकहरुको विस्तृत विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

क्र.सं.	सहभागी कृषकको नाम	गाऊँटोल	क्रियाकलापको किसिम	सहयोग रकम रु.	कैफियत्
१	सुनिल दानी	नयाँ बस्ती	मौरी पालन	१०,०००	
२	कुमार श्रेष्ठ	काँडे	कुखुरा पालन	१०,०००	
३	सुस्मा बाँनिया	मुसे खोला	बाखा पालन	१०,०००	
४	राम सिंग बस्नेत	मुसे खोला	बाखा पालन	१०,०००	
५	तिल कुमार बाँनियाँ	मुसे खोला	बाखा पालन	१०,०००	
६	ईश्वरी बस्नेत	नयाँ बस्ती	माछा पालन	१०,०००	
७	कुल बहादुर अधिकारी	काँडे	तरकारी खेती	१०,०००	
८	सत्या देवी पाण्डे	दानी टोल	बाखा पालन	१०,०००	
९	निल कुमारी दानी	दानी टोल	मौरी पालन	१०,०००	
१०	गिरी बहादुर बाँनिया	मुसे खोला	बाखा पालन	१०,०००	
११	सावित्री भट्ट	महटार	कुखुरा पालन	१०,०००	
१२	भिम बहादुर राना	नयाँ बजार	गोठ सुधार	१०,०००	
१३	श्याम श्रेष्ठ	बेल डाँडा	बाखा पालन	१०,०००	
१४	शंकर श्रेष्ठ	बेल डाँडा	बाखा पालन	१०,०००	
१५	आलदेवी घले	बाँसपुर	कुखुरा पालन	१०,०००	
१६	ईमान बहादुर परियार	महटार	बँगुर पालन	१०,०००	

१७	अर्जुन बहादुर थापा	स्याल डाँडा	तरकारी खेती	१०,०००	
१८	दिपक भट्ट	नयाँ बजार	गोठ सुधार	१०,०००	
१९	रामहरी अर्याल	नयाँ साँगु	बाखा पालन	१०,०००	
२०	जगतबहादर श्रेष्ठ	बेल डाँडा	तरकारी खेती	१०,०००	
२१	अर्जुन कुमार श्रष्ठे	बेल डाँडा	बाखा पालन	१०,०००	
२२	मान बहादुर घले	बासपुर	कुखुरा पालन	१०,०००	
२३	बिस्नु ढकाल	कामी डाँडा	गोठ सुधार	१०,०००	
२४	प्रेम प्रसाद पोखरेल	महटार	तरकारी खेती	१०,०००	
२५	भिम कुमार श्रेष्ठ	महटार	तरकारी खेती	१०,०००	
२६	दल बहादुर थापा	महटार	बाखा पालन	१०,०००	
२७	छबिलाल श्रेष्ठ	महटार	तरकारी खेती	१०,०००	
२८	पवन श्रेष्ठ	बेल डाँडा	कुखुरा पालन	१०,०००	
२९	हस्त बहादुर थापा	महटार	बाखा पालन	१०,०००	
३०	रमेश बहादुर श्रेष्ठ	महटार	कुखुरा पालन	१०,०००	
३१	सुब्बा खनाल	महटार	कुखुरा पालन	१०,०००	
३२	कृष्ण बहादुर खत्रि	काँडे	बाखा पालन	१०,०००	
३३	नारायण प्रसाद बोहोरा	नयाँ बजार	बाखा पालन	१०,०००	
३४	काँशिनाथ लामिछाने	महटार	बाखा पालन	१०,०००	
३५	बैकुण्ठ तिवारी	नयाँ बजार	बाखा पालन	१०,०००	
३६	रुद्रलाल न्यौपाने	महटार	तरकारी खेती	१०,०००	
३७	ईन्द्र विलाश कौईराला	महटार	तरकारी खेती	१०,०००	
३८	गणेश प्रसाद श्रेष्ठ	कामी डाँडा	तरकारी खेती	१०,०००	
३९	धर्म प्रसाद बगाले	महटार	तरकारी खेती	१०,०००	
४०	सुक बहादुर गुरुङ्ग (क)	गैरा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
४१	कुल बहादुर गुरुङ्ग	गैरा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
४२	सुक बहादुर गुरुङ्ग (ख)	गैरा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
४३	ज्ञान शहादुर गुरुङ्ग	गैरा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
४४	आईत सिंग गुरुङ्ग	गैरा गाउँ	कुखुरा पालन	१०,०००	
४५	दुर्गा राज गुरुङ्ग	गैरा गाउँ	कुखुरा पालन	१०,०००	
४६	बुद्धि बहादुर गुरुङ्ग	गैरा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
४७	सन्त बहादुर गुरुङ्ग	गैरा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
४८	राम माया श्रेष्ठ	महटार	बाखा पालन	१०,०००	
४९	चन्द्र कुमारी श्रेष्ठ	महटार	बाखा पालन	१०,०००	
५०	चन्द्र बहादु श्रेष्ठ	महटार	बाखा पालन	१०,०००	
५१	हरि कुमार श्रेष्ठ	महटार	तरकारी खेती	१०,०००	
५२	दिल बहादुर गुरुङ्ग	गैरा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
५३	निर्मान गुरुङ्ग	गाँखु	बाखा पालन	१०,०००	
५४	कृतिमान गुरुङ्ग	गैरा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
५५	गोकुल न्यौपाने	कालामाटा	तरकारी खेती	१०,०००	
५६	मंगल बहादुर श्रेष्ठ	महटार	तरकारी खेती	१०,०००	
५७	चन्द्र नारायण श्रेष्ठ	बेल डाँडा	तरकारी खेती	१०,०००	
५८	साधु राम नेपाली	नयाँ साँगु	तरकारी खेती	१०,०००	
५९	राम बहादुर गुरुङ्ग	गैरा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	

६०	बाल कृष्ण गुरुङ्ग	गाँखु	तरकारी खेती	१०,०००	
६१	भिम बहादुर दानी	दानी टोल	तरकारी खेती	१०,०००	
६२	पोष बहादुर बाँनिया	मुसे खोला	तरकारी खेती	१०,०००	
६३	धन बहादुर बाँनिया	मुसे खोला	तरकारी खेती	१०,०००	
६४	गोमा बाँनिया	मुसे खोला	तरकारी खेती	१०,०००	
६५	लेख बहादुर दानी	दानी टोल	तरकारी खेती	१०,०००	
६६	अमृत दानी	दानी टोल	तरकारी खेती	१०,०००	
६७	रुद्र धिताल	डाँडे	तरकारी खेती	१०,०००	
६८	धन प्रसाद श्रेष्ठ	डाँडे	तरकारी खेती	१०,०००	
६९	दिपक पुडासैनि	कालामाटा	तरकारी खेती	१०,०००	
७०	अमर बहादुर बोगटी	बोगटी गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
७१	बाबु काजी श्रेष्ठ	डाँडे	तरकारी खेती	१०,०००	
७२	गुमान सिंग बानियाँ	मुसे खोला	तरकारी खेती	१०,०००	
७३	भक्त सिंग गुरुङ्ग	डाँडे	तरकारी खेती	१०,०००	
७४	हिम कुमारी बोगटी	बोगटी गाउँ	तरकारी खेती	१०,०००	
७५	खिम बहादुर दानी	दानी टोल	तरकारी खेती	१०,०००	
७६	तेज बहादुर दानी	दानी टोल	तरकारी खेती	१०,०००	
७७	राम बहादुर राना	महटार	तरकारी खेती	१०,०००	
७८	सिता राम थापा	डाँडे	बाखा पालन	१०,०००	
७९	नेप्टी घले	कालामाटा	बाखा पालन	१०,०००	
८०	मंगल गुरुङ्ग	कालामाटा	बाखा पालन	१०,०००	
८१	कृष्ण बहादुर अधिकारी	मुसे खोला	बाखा पालन	१०,०००	
८२	चिन पुडासैनी	कालामाटा	तरकारी खेती	१०,०००	
८३	सिताराम लामीछाने	नयाँ बजार	तरकारी खेती	१०,०००	
८४	चित्र बहादुर श्रेष्ठ	महटार	बाखा पालन	१०,०००	
८५	दिन नाथ लामिछाने	नयाँ बजार	बाखा पालन	१०,०००	
८६	कमल गरुङ्ग	बासपुर	कुखुरा पालन	१०,०००	
८७	मोहन बाँनिया	मुसे खोला	कुखुरा पालन	१०,०००	
८८	चन्द्र कुमारी गरुङ्ग	बासपुर	कुखुरा पालन	१०,०००	
८९	बुद्धि लामिछाने	महटार	कुखुरा पालन	१०,०००	
९०	हिम बहादुर थापा	डाँडे	बाखा पालन	१०,०००	
९१	तुला राम गरुङ्ग	गाँखु	बाखा पालन	१०,०००	
९२	भरत गरुङ्ग	गैरा गाउँ	बाखा पालन	१०,०००	
९३	महेन्द्र श्रेष्ठ	महटार	तरकारी खेती	१०,०००	
९४	मान बहादुर अधिकारी	डाँडे	तरकारी खेती	१०,०००	
९५	बिनोद अधिकारी	डाँडे	तरकारी खेती	१०,०००	
९६	बिष्णु मायाँ अधिकारी	डाँडे	तरकारी खेती	१०,०००	
९७	कृक्षण धिताल	डाँडे	तरकारी खेती	१०,०००	
९८	कृष्ण घर्ति	डाँडे	तरकारी खेती	१०,०००	
९९	बिष्णु मायाँ गरुङ्ग	पाताले	तरकारी खेती	१०,०००	
१००	धन बहादुर परियार	साविक वडा नं.५	बंगुर पालन	२५ ,०००	
१०१	पुतली श्रेष्ठ	साविक वडा नं.७	बाखा पालन	२५ ,०००	
१०२	लाल बहादुर थापा	साविक वडा नं.३	बाखा पालन	२५ ,०००	

१०३	गोठ बहादुर परियार	साविक वडा नं.६	बाखा पालन	२५ ,०००	
१०४	जय बहादुर गुरुङ्ग	साविक वडा नं.२	बाखा पालन	२५ ,०००	
१०५	च्याम्से वि.क.	साविक वडा नं.४	बाखा पालन	२५ ,०००	
१०६	सुस्मा बाँनिया	साविक वडा नं.४	बाखा पालन	२५ ,०००	
१०७	क्षेत्र बहादुर वि.क.	साविक वडा नं.५	बाखा पालन	२५ ,०००	
१०८	सन बहादुर गुरुङ्ग	साविक वडा नं.९	बाखा पालन	२५ ,०००	
१०९	शंकर परियार	साविक वडा नं.४	बाखा पालन	२५ ,०००	
११०	चन्द्र बहादुर परियार	महटार	पञ्चै बाजा	३०,०००	
१११	बाबुराम परियर	महटार	पञ्चै बाजा	३०,०००	
११२	बिष्णु परियार	महटार	पञ्चै बाजा	३०,०००	
११३	टेक बहादुर परियार	महटार	पञ्चै बाजा	३०,०००	
११४	पूर्ण बहादुर परियार	महटार	पञ्चै बाजा	३०,०००	
११५	क्षेत्र बहादुर वि.क.	नयाँ सँघु	आरन सामाग्री	३०,०००	
११६	विनोद वि.क.	खैरेनी वन	आरन सामाग्री	३०,०००	
११७	मान बहादुर वि.क.	खैरेनी वन	आरन सामाग्री	३०,०००	
११८	काले वि.क.	दानी गाउँ	आरन सामाग्री	३०,०००	
११९	सन बहादुर वि.क.	डण्डे डाँडी गाउँ	आरन सामाग्री	३०,०००	
१२०	बिमला परियार	ढुँगेचौर	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
१२१	हरी परियार	महटार	पञ्चै बाजा	३०,०००	
१२२	राज कुमार परियार	महटार	पञ्चै बाजा	३०,०००	
१२३	समशेर परियार	महटार	पञ्चै बाजा	३०,०००	
१२४	मिन बहादुर नेपाली	ढुँगेचौर	जुत्ता सिलाई	३०,०००	
१२५	नर बहादुर नेपाली	ढुँगेचौर	जुत्ता सिलाई	३०,०००	
१२६	बेली परियार	महटार	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	
१२७	राजु परियार	ढुँगेचौर	पञ्चै बाजा	३०,०००	
१२८	ललित परियार	महटार	पञ्चै बाजा	३०,०००	
१२९	जित बहादुर वि.क.	धनसार डाँडा	आरन सामाग्री	३०,०००	
१३०	गैडे परियार	दमाई डाँडा	कपडा सिलाई मेशिनहरु	३०,०००	

यस वडाका ४३ जना कृषकहरुले प्लाष्टिक टनेल र थोपा सिंचाइको सामग्री प्राप्त गरी मुख्यत: गोलभेंडा, काँक्रो, आदि तरकारीको अर्धव्यवसायिक रुपमा उत्पादन गरिरहेका छन् । यसका लागि परियोजनाले थप बीऊविजन समेत उपलब्ध गराएको थियो ।

४) सिंचाइ कुलो निर्माण तथा मर्मत सुधारः समुदाय तथा कृषि समूह र सहकारीहरुले पहिचान गरेका सिंचाइ कुलोहरुको निर्माण तथा मर्मत सुधारमा परियोजनाको तर्फबाट आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध भएको थियो । यस अन्तरगत खोली खोला कुलो, भँगरे खोला कुलो, घर्ति खोला कुलो, ठाडो खोला कुलो, सात बिसे कुलो, बाहुनी खोला कुलो, नयाँ

बस्ती कुलो, खहरे खोला कुलो, मुसे खोला कुलोर महटार सिंचाइ कुलो गरी १० वटा सिंचाइ कुलोहरुको निर्माण तथा मर्मत सम्भार गरिएको छ ।

५) कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र तथा सहकारी भवन निर्माण: यस वडामा परियोजनाको सहयोगमा कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र तथा सहकारी भवन निर्माण भएको छ । वडामा कृषकहरुले उत्पादन गरेको कृषि उपजहरु सङ्कलन गरी सहकारीको माध्यमबाट बिक्रिवितरण गरी सहकारीका सदस्य कृषकहरुलाई फाईदा दिने उद्देश्यका साथ यो भवन निर्माण भएको हो । यसमा कृषि उपज सङ्कलन गर्न आवश्यक पर्ने तौल मापन गर्ने औजारहरु, कृषि उपज भण्डारण गर्ने वा जम्मा गर्न आवश्यक पर्ने क्रेटहरु आदि समेत उपलब्ध छन् । गाँखु कृषि सहकारी संस्थाको मातहतमा रहने गरी निर्मित यस कृषि उपज सङ्कलन केन्द्र तथा सहकारी भवनबाट कृषक - सहकारी - बजार अवधारणा अनुरुप क्रियाकलापहरु सञ्चालन हुने अपेक्षा समेत गरिएको छ ।

६) कृषि यन्त्र वितरण: कृषि व्यवसायमा आएको आधुनिकीकरण तथा यान्त्रिकरणलाई सहयोग पुऱ्याउन तथा कृषकहरुलाई प्रभावकारी रुपमा आफ्नो पेशा व्यवसाय सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने हेतुले विभिन्न कृषि यन्त्रहरुको वितरण गरिएको छ । मुख्यतः कृषकहरुको पेशा तथा व्यवसाय सञ्चालन गर्न लाग्दै आएको श्रमलाई आधुनिक यन्त्रहरुको प्रयोगबाट श्रम न्यूनीकरण तथा प्रभावकारी बनाउने यसको मुख्य उद्देश्य रहेको छ । यस क्रियाकलाप अन्तरगत तात्कालिन कृषि विकास कार्यालयसँगको समन्वय तथा सम्बन्धित कृषि सहकारी संस्थासँगको सहकार्यमा यस वडामा विभिन्न कृषि यन्त्रहरु जस्तैः हाते टयाक्टर- २ थान, धान गहुँ झार्ने थ्रेसर-२ थान, मकै छोडाउने मेशिन- २ थान र मसला पिस्ने मेशिन- १ थान वितरण गरिएको छ ।

७) कृषकहरुको क्षमता विकास तालिम कार्यक्रम: यस वडामा कृषकहरुको क्षमता विकास गरी आधुनिक कृषि उत्पादन तर्फ उन्मुख गराउन तथा सञ्चालित व्यवसायबाट प्रभावकारी रुपमा अधिकतम उत्पादन लिन आवश्यक प्राविधिक ज्ञान तथा सीपको लागि विभिन्न क्षमता अभिबृद्धि सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन भएका छन् जस्तैः प्लाष्टिक टनेल खेती, बंगुर पालन, बाखा पालन, पानी संकलन प्रविधि, करेसा वारी सुधार तथा घर बगैंचा व्यवस्थापन, वाली उत्पादन प्रविधि, स्थानीय सेवा प्रदायकको लागि तालिम, जीविकोपार्जन सुधार, लघु उद्यम सञ्चालन, व्यवसायिक तरकारी उत्पादन, आदि । यी विभिन्न क्षमता विकास सम्बन्धी तालिमहरुमा ७०५ जना कृषकहरु सहभागी भएका छन् ।

घ) स्वास्थ्य कार्यक्रमः

सिरानचोक गाऊँपालिका वडा नं. ६ गाँखुमा केएर नेपालले साझेदार संस्था मार्फत् विभिन्न स्वास्थ्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरेको छ। जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय र स्थानीय तहसँगको समन्वयमा यस वडामा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण, प्रसुति केन्द्र सामग्री सहयोग, परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवा तथा अन्य क्षमता अभिबृद्धि र सचेतीकरणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन्।

१) स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माणः जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयसँगको समन्वयमा यस वडामा क्षतिग्रस्त भएको स्वास्थ्य चौकी भवन स्वास्थ्य विभागबाट स्वीकृत प्रिफ्याव डिजाईन अनुसार निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ। प्रसुति सेवा सञ्चालन सहित अन्य दैनिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्नका लागि वर्तमान अवस्थामा यो भवन महत्वपूर्ण रहेको छ। भवन निर्माणका साथै यसमा अत्यावश्यक सामग्रीहरु, उपकरणहरु तथा फर्निचरको समेत व्यवस्था गरिएको छ जसबाट सेवाग्राहीहरुलाई प्रभावकारी रुपमा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न सहजता भएको छ।

२) गाऊँघर क्लिनिक भवन निर्माणः नेपाल सरकारले समुदायमा मातृ तथा शिशु र प्रजनन स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन गाऊँघर क्लिनिक कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ। मुख्यतः स्वास्थ्य चौकीबाट अलि टाढा रहेका समुदायमा घुम्ती रुपमा स्वास्थ्य संस्थाका कर्मचारीहरु गएर सेवा प्रदान गर्ने यस कार्यक्रमको मुख्य अवधारणा हो। यसलाई सहजता दिनका लागि वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य चौकीको माग एवं जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयको समन्वयमा यस वडाको सान्नानी भञ्याङ्ग क्षेत्रमा गाऊँघर क्लिनिक सञ्चालनका लागि भवन निर्माण भएको छ। यस नवनिर्मित भवनबाट स्वास्थ्य चौकी मार्फत् नियमित रुपमा गाऊँघर क्लिनिक सेवा सञ्चालन भईरहेको छ।

३) परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवाः जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहसँगको समन्वयमा गाँखुमा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन् । मुख्यतः गाँखु स्वास्थ्य चौकीसँगको सहकार्यमा सञ्चालित यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य स्वास्थ्य संस्थाको गुणस्तरमा सुधार ल्याउन र कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन बिभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरुसँग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने, लामो अवधिका परिवार नियोजनका आधुनिक साधनहरुको प्रयोग कर्ता बढाउन जोड दिने र स्वास्थ्य संस्थामा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी गुणस्तर सेवा पाए नपाएको सुनिश्चित गर्ने रहेको थियो । यस कार्यक्रमको सहजीकरण एवं सहयोगमा गाँखु स्वास्थ्य चौकीका कर्मचारीहरु मध्ये १ जनाले आईयूसिडि र १ जनाले पिपिआईयूसिडि सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेका छन् भने २ जना कर्मचारीले सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेका छन् जसबाट स्वास्थ्य संस्थामा तालिम प्राप्त दक्ष जनशक्ति तयार भएको छ र नेपाल सरकारको प्राथमिकताको यस अभियानलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न सहयोग पुगेको छ ।

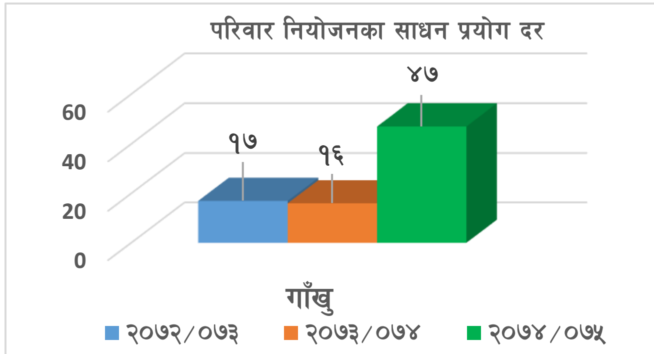

४) क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण कार्यक्रमः प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा मुख्यतः मातृशिशु तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी विभिन्न तालिम, गोष्ठी तथा छलफल कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएका छन् जसमा स्वास्थ्य चौकीका कर्मचारीहरु, स्वास्थ्य आमा समूह, महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरु, किशोर किशोरीहरु साथै समुदायका महिला तथा पुरुषहरु सहभागी भएका थिए । परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवाको प्रभावकारिताका लागि विभिन्न क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको थियो । विभिन्न तह जस्तै स्वास्थ्य चौकी, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका तथा समुदायस्तरमा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवा सम्बन्धी अभिमुखीकरण, स्वास्थ्य कर्मी तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी मूल्य मान्यता (Value Clarification and Attitude Transformation - VCAT) सम्बन्धी अभिमुखीकरण, आमा समूह, विद्यालय तथा परम्परागत धामी झाँक्रीहरुलाई परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको थियो । तालिम प्राप्त स्वास्थ्य कर्मीहरुको व्यवहारिक क्षमता अभिबृद्धिका लागि सम्बन्धित कार्यक्षेत्रमा नै उनीहरुलाई थप व्यवहारिक सीप दिने कामहरु पनि भएका थिए । यी विभिन्न क्रियाकलापहरुबाट समुदायमा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवाका बारेमा उनीहरुमा भएका नकारात्मक सोचाइहरुलाई न्यूनीकरण गरी स्वस्थ र सुरक्षित परिवार निर्माण गर्न महत्वपूर्ण सहयोग पुगेको छ ।

ङ) लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण कार्यक्रमः

१) जोडी छलफलः जोडी छलफलले महिला पुरुष विशेष गरी श्रीमान श्रीमती बीचको समझदारी वृद्धि भएको छ । श्रीमान श्रीमती बीच भएको विवाद झैझगडा सञ्जाल मार्फत् समाधान हुने परिपाटीको विकास भएको छ । घरघरायसी काममा पुरुषको संलग्नता बढेको छ भने महिलाहरुको जनचेतनामूलक कामका साथै आर्थिक आर्यआर्जनको काममा सहभागिता वृद्धि भएको छ । श्रीमान श्रीमतीमा चेतनास्तर वृद्धि भए पछि आमाबुवाले जबरजस्ती गरिदिने बालविवाहमा कमी आएको छ । यस कार्यक्रममा २२ महिला र १८ पुरुष गरी ४० जनाको सहभागीता रहेको थियो ।

२) जनचेतनामूलक कार्यक्रमः समुदायका व्यक्तिहरु, तात्कालिन गा.वि.स सचिव, स्थानीय राजनैतिकदलका प्रतिनिधि, शिक्षक, तात्कालिन वार्ड संयोजक, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका लगायत व्यक्तिहरुलाई लैङ्गिक हिंसाका बारेमा जानकारी गराईएको थियो । यस कार्यक्रममा ८७६ जना महिलाहरुको सहभागिता रहेको थियो । यसबाट कुनै पनि समिति संरचना

गठन हुँदा नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्ड अनुसार ३३ प्रतिशत महिला दलित जनजातिको सहभागिता सुनिश्चितता वृद्धि भएको छ ।

३) कृषि सहकारीका पदाधिकारी लैंगिक समानता र सामाजिक समाबेशीकरण तथा नेतृत्व विकास तालिमः कृषि सहकारी संस्थाका पदाधिकारीहरुमा लैंगिक समानता र सामाजिक समाबेशीकरण तथा नेतृत्व क्षमता विकास सम्बन्धी ज्ञान अभिबृद्धिका लागि ३ दिने तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो । सहकारीहरुमा महिला, दलित जनजातिहरुको समावेशी सहभागितामा वृद्धि गराउने उद्देश्यले सञ्चालन गरिएको यस तालिमबाट संस्थाहरुमा समावेशी सहभागिता सम्बन्धी सचेतीकरणका साथै नेतृत्व क्षमता समेत विकास भएको छ । यस तालिममा विभिन्न सहकारी संस्थाका २७ जनाको सहभागिता रहेको थियो ।

च) विपद जोखिम न्यूनीकरण कार्यक्रमः

१) विपद व्यवस्थापन तालिमः विपद पूर्व तयारी तथा विपद जोखिम न्यूनीकरणमा समुदायको क्षमता अभिबृद्धि गर्नका लागि विभिन्न चरणमा विभिन्न सरोकारवालाहरुलाई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन गरिएको थियो । वडास्तरमा गठित वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समिति साथै अन्य खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार र क्षति आँकलन कार्य समूहहरुलाई विपद पूर्व तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण तालिमहरु सञ्चालन गरियो । जसमा वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिका ३० जना, खोज तथा उद्धार कार्य समूहका २४ जना, प्राथमिक उपचार कार्य समूहका २४ जना र क्षति आँकलन कार्य समूहका २४ जना सहभागी भएका थिए ।

२) विपद जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापन योजना निर्माण तथा कार्यान्वयनः वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समिति तथा वडा कार्यालय (तात्कालिन गाविस) को समन्वयमा वडाको समग्र जोखिमता, सङ्कटासन्नता, विपन्नता, प्रकोप तथा अन्य सम्भावना आदिका बारेमा विश्लेषण गरी वडास्तरको विपद जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापन योजना निर्माण भएको छ । उक्त जोखिमता, प्रकोप आदिका लागि छलफल तथा विश्लेषणका आधारमा पहिचान गरिएका अल्पिकरण तथा अन्य कार्यक्रमहरुलाई आवधिकरुपमा कार्यान्वयन गर्दै जाने योजना मुताविक तयार भएको यस विपद जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थापन योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा समेत परियोजनाले सहयोग गरेको छ । यस वडामा पहिचान भएका पहिरो रोकथाम सम्बन्धी ३ वटा साना अल्पिकरणका कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएका छन् जसबाट समुदायका ५९४ जना लाभान्वित भएका छन् ।

३) कृत्रिम घटना अभ्यासः विपद पूर्व तयारीका लागि समुदायलाई सचेतीकरण गर्न तथा अभ्यस्त बनाउन विभिन्न प्रकोपका घटनाहरुमा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने काम भएको थियो साथै यस अभ्यासमा समुदायका १८४ जना सहभागी भएका थिए । यसले यदि कुनै विपद वा प्रकोप भैहाल्यो भने के कसरी बच्ने वा बढी क्षति हुनबाट जोगिने भन्ने बारेमा समुदायलाई पूर्व तयारमा अभ्यस्त हुन मद्दत गर्दछ ।

वडा नं. ७, श्रीनाथकोटः

सिरानचोक गाउँपालिका वडा नं. ७, श्रीनाथकोटमा नीजि आवास पुननिर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, जीविकोपार्जन सुधार र विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ ।

क) नीजि आवास पुननिर्माण कार्यक्रमः

केएर नेपालले साझेदार संस्था श्री स्वाँरा सघन गाउँ विकास केन्द्र मार्फत् वडा कार्यालय तथा गाउँपालिकाले पहिचान गरी सिफारिस गरेका अति जोखिममा रहेका एकल महिला पुरुष, अपाङ्गता भएका, जेष्ठ नागरिक, आदि घरपरिवारहरुलाई राष्ट्रिय पुननिर्माण प्राधिकरणको अति जोखिममा रहेका घरपरिवारलाई सुरक्षित आवास पुननिर्माणमा थप सहयोग स्वीकृति बमोजिम डिपिसिसम्म निर्माण गर्न लाग्ने सिमेन्ट, छड आदि बाह्य सामग्री र दक्ष डकर्मी सेवा उपलब्ध गराएको छ । अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुको छनौट भई नीजि आवास पुननिर्माणको काम सम्पन्न भएको छ । छनौट भएका अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुको विवरण यस प्रकार छ ।

क्र.सं.	जोखिममा रहेका घरपरिवारको नामथर	हालको ठेगाना	सरकारी निस्सा नं.	कैफियत्
१	बुद्धि बहादुर नेपाली	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००१३	
२	छबीलाल घर्ती	सिरानचोक - ७	३६-५४-१-०-११	
३	धन बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००४५	
४	भरत नेपाली	सिरानचोक - ७	३६-५४-९-०-९७	
५	दिपक परियार	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००३०	
६	खिल बहादुर थापा	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००३२	
७	राम प्रसाद ढकाल	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००२५	
८	सुक बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००३१	
९	मिनमाया तामाङ्ग	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००१६	
१०	लक्ष्मण थापा	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००२१	
११	सविन ढकाल	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००२४	
१२	जेवी प्रसाद भट्ट	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००१९	
१३	चोक बहादुर नेपाली	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-०००८	
१४	किसान सिंह गुरुङ्ग	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-०००५	
१५	होम बहादुर थापा	सिरानचोक - ७	जी-३६-४-७-०-००२०	

ख) खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ कार्यक्रमः

१. खानेपानी योजना निर्माणः यस वडामा सञ्चालन हुने सिम्ले भँगेरी खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ योजना सिरानचोक गाउँपालिका, सम्बन्धित उपभोक्ता समिति र परियोजनाको साझेदारीमा सञ्चालन भएको छ । योजना निर्माणको काम उपभोक्ता समितिको अगुवाईमा भएको छ । जम्मा लागत रु. ९३,७५,५२५।२६ रहेको यस योजनाबाट समुदायका २४१ घरपरिवारका १३२८ जना लाभान्वित भएका छन् ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	ठेगाना	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	गाऊँपालिकाको लागत रु.	परियोजनाको लागत रु.	समुदायको योगदान रु.	जम्मा खर्च रु.
१	सिम्लेभँगेरी खानेपानी योजना	सिरानचोक - ७, श्रीनाथकोट	२४१	१३२८	१९,६१,८४५।००	४३,७६,२४३।४३	३०,३७,४२४।१९	९३,७५,५२५।२६
	जम्मा		**२४१**	**१३२८**	**१९,६१,८४५।००**	**४३,७६,२४३।४३**	**३०,३७,४२४।१९**	**९३,७५,५२५।२६**

२. स्वच्छता प्रवर्धन कार्यक्रमः खानेपानी योजनाको निर्माण सँगै समुदायमा सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्धन गर्नका लागि विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिएका थिए जस्तैः हातधुने तरिका, भाँडा धुने र सुकाउने तरिका, व्यक्तिगत सरसफाइ, महिनावारी व्यवस्थापन, शौचालय प्रयोग तथा व्यवस्थापन आदि । यी विभिन्न कार्यक्रममा १३२० जना समुदायका व्यक्तिहरु सहभागी भएका थिए ।

३. खानेपानी परिक्षणः परियोजनाबाट सञ्चालन एवं सम्पन्न भएका खानेपानी योजनाहरुको खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गरिएको थियो साथै यस परिक्षणका बारेमा उपभोक्ता समितिमा अभिमुखीकरण गरिएको थियो । उपभोक्ता समितिले नियमित रुपमा खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गर्ने कामलाई निरन्तरता दिन आवश्यक टुल कीट समेत हस्तान्तरण गरिएको छ ।

४. खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता निर्माणः खानेपानी योजनाको दीगो व्यवस्थापनका लागि खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता तालिम सञ्चालन गरी प्रत्येक योजनामा दक्ष जनशक्ति निर्माण गरिएको छ। यी खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको परिचालन तथा तिनीहरुको पारिश्रमिक व्यवस्थापन सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरुले गर्ने गरी योजनाको आवश्यक रेखदेख तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापन गरिएको छ। तालिम प्राप्त खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताको नाम	लाभान्वित घरधुरी
१	सिम्लेभँगेरी खानेपानी योजना	क) सन्तोष गुरुङ्ग ख) विशाल गुरुङ्ग	२४१

ग) जीविकोपार्जन सुधारः

यस वडामा विपन्न र जोखिममा रहेका समुदायमा वडा कार्यालय र गाऊँपालिकाको सिफारिसमा पहिचान भएका घरपरिवारलाई उनीहरुको चाहना तथा सीप/दक्षताका आधारमा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमहरु पहिचान गरी सञ्चालन गरिएको छ।

क्र.सं.	सहभागी कृषकको नाम	ठेगाना	क्रियाकलापको किसिम	सहयोग रकम रु.	कैफियत्
१	आईत बहादुर सार्की	सिरानचोक -७	खुद्रा पसल	५०,०००।-	
२	आईतीमाया नेपाली	सिरानचोक -७	खुद्रा पसल	५०,०००।-	
३	भरत नेपाली	सिरानचोक -७	कुखुरा पालन	५०,०००।-	
४	छबीलाल घर्ती	सिरानचोक -७	फ्रेस हाउस	५०,०००।-	
५	चन्द्र कुमारी मिजार	सिरानचोक -७	कुखुरा पालन	५०,०००।-	
६	धन बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक -७	भैंसी पालन	५०,०००।-	
७	हरी वयलकोटी	सिरानचोक -७	भैंसी पालन	५०,०००।-	
८	खिल बहादुर थापा	सिरानचोक -७	कुखुरा पालन	५०,०००।-	
९	लिला थापा	सिरानचोक -७	खुद्रा पसल	५०,०००।-	
१०	माइली नेपाली	सिरानचोक -७	भैंसी पालन	५०,०००।-	
११	मिनमाया तामाङ्ग	सिरानचोक -७	मासु पसल	५०,०००।-	
१२	ठगबहादुर नेपाली	सिरानचोक -७	भैंसी पालन	५०,०००।-	
१३	तुलाराम भट्ट	सिरानचोक -७	भैंसी पालन	५०,०००।-	

घ) विपद व्यवस्थापनः

१) विपद व्यवस्थापन तालिमः विपद पूर्व तयारी तथा विपद जोखिम न्यूनीकरणमा समुदायको क्षमता अभिबृद्धि गर्नका लागि विभिन्न चरणमा विभिन्न सरोकारवालाहरुलाई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन गरिएको थियो। वडास्तरमा गठित वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिलाई विपद पूर्व तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण तालिम सञ्चालन गरियो। जसमा वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिका २७ जना सहभागी भएका थिए।

२) रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनः कार्यक्षेत्रमा गरिबी, जोखिमता र सामाजिक अन्यायको अन्तरनिहित कारणहरुको विश्लेषणका आधारमा पहिचान गरिएका क्षेत्रहरुमा समुदायसँगको विस्तृत छलफलबाट रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनका लागि ठाऊँ, सहभागी तथा समय निर्धारण गरिएको थियो। प्रत्येक रिफ्लेक्ट सेसनमा २५ जनाको सहभागिता रहेको छ भने समुदायमा भएका विभिन्न विपदका जोखिमहरु तथा अन्य हिंसाजन्य घटनाका बारेमा छलफल गरी त्यसको

न्यूनीकरणका लागि कार्ययोजना सहित कार्यान्वयन गर्ने काम हुन्छ । कार्य, समीक्षा र उन्नत कार्य अवधारणा मुताविक सञ्चालित यी रिफ्लेक्ट सेसनहरुले समुदायको सशक्तीकरणमा महत्वपूर्ण सहयोग गरेको पाईएको छ ।

३) क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण कार्यक्रमः समुदायमा आईपर्ने विपद जोखिम न्यनीकरण गर्न तथा आपतकालिन सहयोगका लागि योगदान गर्न सक्ने सरोकारवालाहरु महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका, आमा समूह, युवा समूह आदिलाई २, २ दिनको विपद जोखिम न्यनीकरण तथा आपतकालिन सहयोग सम्बन्धी तालिम तथा सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । यसले समुदायमा तत्काल आईपर्ने विपदजन्य समस्यामा सहयोग पुर्‍याउन मद्दत मिल्नेछ । यसका साथै आपतकालिन अवस्थाका लागि श्रीनाथकोटको खहरेमा एउटा सुरक्षित सामुदायिक भवन निर्माण भएको छ ।

वडा नं. ८, जौवारीः

सिरानचोक गाउँपालिका वडा नं. ८, जौवारीमा नीजि आवास पुनर्निर्माण, खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ, जीविकोपार्जन सुधार र विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ ।

क) नीजि आवास पुनर्निर्माण कार्यक्रमः

केएर नेपालले साझेदार संस्था श्री स्वाँरा सघन गाउँ विकास केन्द्र मार्फत् वडा कार्यालय तथा गाउँपालिकाले पहिचान गरी सिफारिस गरेका अति जोखिममा रहेका एकल महिला पुरुष, अपाङ्गता भएका, जेष्ठ नागरिक, आदि घरपरिवारहरुलाई राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणको अति जोखिममा रहेका घरपरिवारलाई सुरक्षित आवास पुनर्निर्माणमा थप सहयोग स्वीकृति बमोजिम डिपिसिसम्म निर्माण गर्न लाग्ने सिमेन्ट, छड आदि बाह्य सामग्री र दक्ष डकर्मी सेवा उपलब्ध गराएको छ । अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुको छनौट भई नीजि आवास पुनर्निर्माणको काम सम्पन्न भएको छ । छनौट भएका अति जोखिममा रहेका घरपरिवारहरुको विवरण यस प्रकार छ ।

क्र.सं.	जोखिममा रहेका घरपरिवारको नामथर	हालको ठेगाना	सरकारी निस्सा नं.	कैफियत्
१	बुधे कामी	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-०००४	
२	दिल बहादुर तामाङ्ग	सिरानचोक - ८	३६-३१-६-०-८१	
३	अमिता गुरुङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-०००२	
४	पुताल बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००५०	
५	भिम बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००७२	
६	नविन गुरुङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००७६	
७	शम्सेर मगर	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००३२	
८	समीक्षा गुरुङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००६६	
९	अमृता गुरुङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००६५	
१०	लेक बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक - ८	३६-३१-६-०-८	
११	लाल बहादुर मगर	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००१५	
१२	चिज कुमार विक	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००१८	
१३	सुक बहादु तामाङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००३५	
१४	एलिजा तामाङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००४३	
१५	भाग्यश्री तामाङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००५९	
१६	दुर्गामान मिजार	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००४१	
१७	गुमा उपरकोटी	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००४०	
१८	जर्न बहादुर सार्की	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००३९	
१९	सन्तमाया गुरुङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००४२	
२०	अमर बहादुर थापा मगर	सिरानचोक - ८	३६-३१-४-०-५६	

२१	ज्ञानुमाया देवकोटा	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००५७	
२२	सिता कुमारी गुरुङ्ग	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-००१०	
२३	अर्जुन विक	सिरानचोक - ८	जी-३६-४-८-०-०००३	

ख) खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ कार्यक्रमः

१. खानेपानी योजना निर्माणः यस वडामा सञ्चालन हुने अम्फीखोला खानेपानी स्वच्छता तथा सरसफाइ योजना सिरानचोक गाउँपालिका, सम्बन्धित उपभोक्ता समिति र परियोजनाको साझेदारीमा सञ्चालन भएको छ । रु. ३६,५८,०५९।०० को लागतका निर्माण भएको यस योजनाबाट ४७ घरपरिवारको २९७ जनसंख्या लाभान्वित भएका छन् ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	ठेगाना	लाभान्वित घरधुरी	लाभान्वित जनसंख्या	गाऊँपालिकाको लागत रु.	परियोजनाको लागत रु.	समुदायको योगदान रु.	जम्मा खर्च रु.
१	अम्फीखोला खानेपानी योजना	सिरानचोक - ८, लाङ्दी	४७	२९७	१५,५१,०४४।००	९,७७,५१५।००	११,२९,५००।००	३६,५८,०५९।००
	जम्मा		**४७**	**२९७**	**१५,५१,०४४।००**	**९,७७,५१५।००**	**११,२९,५००।००**	**३६,५८,०५९।००**

२. स्वच्छता प्रवर्धन कार्यक्रमः खानेपानी योजनाको निर्माण सँगै समुदायमा सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्धन गर्नका लागि विभिन्न क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिएका थिए जस्तैः हातधुने तरिका, भाँडा धुने र सुकाउने तरिका, व्यक्तिगत सरसफाइ, महिनावारी व्यवस्थापन, शौचालय प्रयोग तथा व्यवस्थापन आदि । यी विभिन्न कार्यक्रममा १८० जना समुदायका व्यक्तिहरु सहभागी भएका थिए ।

३. खानेपानी परिक्षणः परियोजनाबाट सञ्चालन एवं सम्पन्न भएका खानेपानी योजनाहरुको खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गरिएको थियो साथै यस परिक्षणका बारेमा उपभोक्ता समितिमा अभिमुखीकरण गरिएको थियो । उपभोक्ता समितिले नियमित रुपमा खानेपानीको गुणस्तर परिक्षण गर्ने कामलाई निरन्तरता दिन आवश्यक टुल कीट समेत हस्तान्तरण गरिएको छ ।

४. खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता निर्माणः खानेपानी योजनाको दीगो व्यवस्थापनका लागि खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ता तालिम सञ्चालन गरी प्रत्येक योजनामा दक्ष जनशक्ति निर्माण गरिएको छ । यी खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको परिचालन तथा तिनीहरुको पारिश्रमिक व्यवस्थापन सम्बन्धित उपभोक्ता समितिहरुले गर्ने गरी योजनाको आवश्यक रेखदेख तथा मर्मत सम्भार व्यवस्थापन गरिएको छ । तालिम प्राप्त खानेपानी योजना मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताहरुको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

क्र. सं.	खानेपानी योजनाको नाम	मर्मत तथा सम्भार कार्यकर्ताको नाम	लाभान्वित घरधुरी
१	अम्फीखोला खानेपानी योजना	क) नेत्र प्रसाद वगाले	४७

ग) जीविकोपार्जन सुधारः

यस वडामा विपन्न र जोखिममा रहेका समुदायमा वडा कार्यालय र गाऊँपालिकाको सिफारिसमा पहिचान भएका घरपरिवारलाई उनीहरुको चाहना तथा सीप/दक्षताका आधारमा जीविकोपार्जन सुधार कार्यक्रमहरु पहिचान गरी सञ्चालन गरिएको छ ।

क.सं.	सहभागी कृषकको नाम	ठेगाना	क्रियाकलापको किसिम	सहयोग रकम रु.	कैफियत्
१	बिलबहादुर थापा मगर	सिरानचोक -८	कुखुरा पालन	५०,०००।-	
२	महानन्द दवाडी	सिरानचोक -८	मौरी पालन	५०,०००।-	
३	अमिता गुरुङ्ग	सिरानचोक -८	खुद्रा पसल	५०,०००।-	
४	समीक्षा गुरुङ्ग	सिरानचोक -८	कपडा सिलाई	५०,०००।-	
५	यानीमाया गुरुङ्ग	सिरानचोक -८	कपडा सिलाई	५०,०००।-	
६	मनु गुरुङ्ग	सिरानचोक -८	कुखुरा पालन	५०,०००।-	
७	बुद्धिमाया विक	सिरानचोक -८	मासु पसल	५०,०००।-	
८	चिना विक	सिरानचोक -८	कस्मेटिक पसल	५०,०००।-	
९	कालिका मगर	सिरानचोक -८	मौरी पालन	५०,०००।-	
१०	ज्ञानुमाया देवकोटा	सिरानचोक -८	मौरी पालन	५०,०००।-	
११	कुमारी सार्की	सिरानचोक -८	भैंसी पालन	५०,०००।-	
१२	दुर्गामान मिजार	सिरानचोक -८	हाउस वायरिङ्ग र पेन्टिङ्ग	५०,०००।-	
१३	जुग बहादुर मगर	सिरानचोक -८	कपडा सिलाई	५०,०००।-	
१४	सुक बहादुर तामाङ्ग	सिरानचोक -८	कुखुरा पालन	५०,०००।-	
१५	राजन गुरुङ्ग	सिरानचोक -८	मासु पसल	५०,०००।-	
१६	लेख बहादुर गुरुङ्ग	सिरानचोक -८	बङ्गुर पालन	५०,०००।-	
१७	जर्ने बहादुर सार्की	सिरानचोक -८	मासु पसल	५०,०००।-	
१८	सिता विक	सिरानचोक -८	व्यूटी पार्लर	५०,०००।-	

घ) विपद व्यवस्थापनः

१) विपद व्यवस्थापन तालिमः विपद पूर्व तयारी तथा विपद जोखिम न्यूनीकरणमा समुदायको क्षमता अभिबृद्धि गर्नका लागि विभिन्न चरणमा विभिन्न सरोकारवालाहरुलाई विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिमहरु सञ्चालन गरिएको थियो । वडास्तरमा गठित वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिलाई विपद पूर्व तयारी तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण तालिम सञ्चालन गरियो । जसमा वडा विपद जोखिम न्यूनीकरण समितिका २१ जना सहभागी भएका थिए ।

२) रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनः कार्यक्षेत्रमा गरिबी, जोखिमता र सामाजिक अन्यायको अन्तरनिहित कारणहरुको विश्लेषणका आधारमा पहिचान गरिएका क्षेत्रहरुमा समुदायसँगको विस्तृत छलफलबाट रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनका लागि ठाऊँ, सहभागी तथा समय निर्धारण गरिएको थियो । प्रत्येक रिफ्लेक्ट सेसनमा २५ जनाको सहभागिता रहेको छ भने समुदायमा भएका विभिन्न विपदका जोखिमहरु तथा अन्य हिंसाजन्य घटनाका बारेमा छलफल गरी त्यसको न्यूनीकरणका लागि कार्ययोजना सहित कार्यान्वयन गर्ने काम हुन्छ । कार्य, समीक्षा र उन्नत कार्य अवधारणा मुताविक सञ्चालित यी रिफ्लेक्ट सेसनहरुले समुदायको सशक्तीकरणमा महत्वपूर्ण सहयोग गरेको पाईएको छ ।

३) क्षमता अभिबृद्धि तथा सचेतीकरण कार्यक्रमः समुदायमा आईपर्ने विपद जोखिम न्यनीकरण गर्न तथा आपतकालिन सहयोगका लागि योगदान गर्न सक्ने सरोकारवालाहरु महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका, आमा समूह, युवा समूह आदिलाई

२, २ दिनको विपद जोखिम न्यनीकरण तथा आपतकालिन सहयोग सम्बन्धी तालिम तथा सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । यसले समुदायमा तत्काल आईपर्ने विपदजन्य समस्यामा सहयोग पुऱ्याउन मद्दत मिल्नेछ ।

ङ) न्यायमा पहुँच कार्यक्रमः

१) रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनः कार्यक्षेत्रमा गरिबी, जोखिमता र सामाजिक अन्यायको अन्तरनिहित कारणहरुको विश्लेषणका आधारमा पहिचान गरिएका क्षेत्रहरुमा समुदायसँगको विस्तृत छलफलबाट रिफ्लेक्ट सेसन सञ्चालनका लागि ठाऊँ, सहभागी तथा समय निर्धारण गरिएको थियो । यस वडामा ९ वटा विपन्नताका क्षेत्रहरुमा २७ वटा रिफ्लेक्ट सेसनहरु सञ्चालन भएका छन् । यी रिफ्लक्ट सेसनमा मुख्यतः तीन प्रकारका सहभागीहरु छन्ः महिलाहरु मात्र, पुरुषहरु मात्र र महिला पुरुष संयुक्त । जम्मा ५४० जनाको सहभागिता रहेको यी रिफ्लेक्ट सेसनहरुमा महिला २२५, पुरुष २२५, किशोर ४५ र किशोरीहरु ४५ जना रहेका छन् । यी रिफ्लेक्ट सेसनहरुमा मुख्यतः रक्सीका कारणले हुने हिंसा, घरेलु हिंसा, वालविवाह, बहुविवाह र बोक्सी प्रथा आदि सवालहरुमा छलफल भई यसको न्यनीकरणका लागि सामुदायिक कार्ययोजना निर्माण र कार्यान्वयन गरी सामुदायिक सचेतीकरण भईरहेको छ । हिंसाका घटनाहरुलाई लुकाउने भन्दा पनि रिपोर्टिङ्ग गर्ने क्रम बढीरहेको छ । यी रिफ्लेक्ट सेसनहरुमा मुख्यतः रक्सीका कारणले हुने हिंसा, घरेलु हिंसा, वालविवाह, बहुविवाह र बोक्सी प्रथा आदिका ९ वटा सामजिक परिवर्तन योजना तयार भई कार्यान्वयनमा रहेका छन् । विपद जोखिम न्यूनीकरण र न्यायमा पहुँच कार्यक्रमबाट संयुक्तरुपमा यी सेसनहरु सञ्चालन गरिएको छ ।

२) न्यायिक समितिको क्षमता अभिबृद्धिः संविधानले प्रदत्त गरेको संवैधानिक व्यवस्था अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहमा उपप्रमुख वा उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा न्यायिक समिति गठन हुने प्रावधान छ र यस समितिले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र पर्ने मुद्दाहरुमा न्याय सम्पादन गर्ने काम गर्दछ । न्यायिक समितिको भूमिका र यसको दायरा भित्र पर्ने मुद्दाहरुको प्रभावकारी न्याय सम्पादनका लागि आवश्यक सीप तथा दक्षता अभिबृद्धिमा परियोजनाले विभिन्न क्षमता अभिबृद्धिका तालिमहरु सञ्चालनमा पनि सहयोग गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था अनुरुप हाल न्यायिक समितिले उजुरी लिने तथा न्याय सम्पादनको काम गरिरहेको छ ।

३) सामुदायिक अङ्क पत्रः समुदायमा हुने विभिन्न हिंसाजन्य तथा अन्य घटनाहरुमा कमी ल्याउन साथै यस कार्यमा प्रहरी र समुदायको भूमिकालाई प्रभावकारी बनाउन सहभागितात्मक रुपमा सामुदायिक अङ्क पत्र अभ्यास गरिएको छ । यसमा सुरुमा सहभागितात्मक रुपमा आँकलनका सूचकहरु तयार गरिन्छ र दुवै सरोकारवालाहरु बीचमा सूचकहरुमा मुल्याङ्कन गर्ने काम हुन्छ । यसबाट दुवै पक्षले आफ्नो अवस्था साथै अपेक्षा स्पष्टरुपमा विश्लेषण गर्न सक्छन् । कसरी यस अवस्थामा सुधार ल्याई प्रभावकारी रुपमा सेवा लिन तथा दिन सकिन्छ भनेर आगामी खाका समेत तयार गर्दछ । प्रहरी कार्यालय र मातहतको इकाईले समुदायबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गरेको र सेवा चुस्त र प्रभावकारी बनाउन सहयोग पुगेको कुरा व्यक्त गरेका छन् ।

४) विद्यालय सचेतना कार्यक्रमः परिवार तथा समुदायमा हुने विभिन्न खाले हिंसा तथा अन्य घटनाहरुका बारेमा विद्यालयका किशोर किशोरीहरु मार्फत् परिवार र समुदायमा सचेतीकरण गर्ने उद्देश्य मुताविक विद्यालय सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ । किशोर किशोरीहरुको समूहमा छलफल, प्रहरीहरुद्वारा जानकारीमूलक सेसनहरु सञ्चालन, शिक्षकहरुलाई तालिम आदि क्रियाकलापहरुको माध्यमबाट विद्यालय र समुदायमा सचेतीकरण भईरहेको छ ।

सिरानचोक गाउँपालिका